

ÇANKAYA ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ
ÖZEL HUKUK ANABİLİM DALI
YÜKSEK LİSANS TEZİ

YÜKSEK LİSANS TEZİ

ADÎ KONKORDATO BAŞVURUSU

PERİHAN DİLEK KIZIL

ŞUBAT 2020

Tez Başlığı: **Adî Konkordato Başvurusu**

Tezi Hazırlayan: **Perihan Dilek KIZIL**

Sosyal Bilimler Enstitüsü Onayı:

Prof. Dr. Mehmet YAZICI
Sosyal Bilimler Enstitüsü Müdürü

Bu tezin yüksek lisans derecesini elde etmek için gerekli koşulları sağladığımı onaylıyorum.

Prof. Dr. İbrahim Sahir ÇÖRTOĞLU
Özel Hukuk ABD Başkanı

Bu tez tarafımdan incelenmiş olup Yüksek Lisans Tezi olarak uygun bulunmuştur.

Doç. Dr. Nesibe KURT KONCA
Tez Danışmanı

Tez Sınav Tarihi: 07/02/2020

Tez Juri Üyeleri:

Doç. Dr. Nesibe KURT KONCA (Çankaya Üniv.).....

Doç. Dr. Emel HANAĞASI (Ankara Üniv.).....

Dr. Öğr. Üyesi İsmet MAZLUM (Çankaya Üniv.).....

ÇANKAYA ÜNİVERSİTESİ

SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ MÜDÜRLÜĞÜ'NE

Bu tezdeki bütün bilgilerin akademik kurallara ve etik davranış ilkelerine uygun olarak toplanıp sunulduğunu beyan ederim. Bu kural ve ilkelerin gereği olarak, çalışmada bana ait olmayan tüm veri, düşünce ve sonuçları alıntıladığımı ve kaynağını gösterdiğimi beyan ederim.

Ad, Soyad: **Perihan Dilek KIZIL**

İmza :

Tarih : 03.02.2020

ÖZET

ADÎ KONKORDATO BAŞVURUSU

PERİHAN DİLEK KIZIL

Yüksek Lisans Tezi

Sosyal Bilimler Enstitüsü

Özel Hukuk Anabilim Dalı

Danışman: Doç Dr. Nesibe KURT KONCA

Şubat 2020, 140 sayfa

Adî konkordato, iflâsa tabi olup olmadığına bakılmaksızın, borçlarını vadesi geldiği hâlde ödeyemeyen veya vadesinde ödeyememe tehlikesi altında bulunan herhangi bir borçlunun borçlarını proje ile birlikte bir vade veya indirim yoluyla yeniden yapılandırabilecekleri bir hukukî imkandır. 7101 sayılı Kanun'la ön proje kavramı hukukumuzda dahil olmuştur. Konkordato başvurusuna eklenecek belgeler arasında, mahkemeye ibrazı gereken ilk ve en önemli belge konkordato ön projesidir. 7155 sayılı Kanun ve Konkordato Talebine Eklenecek Belgeler Hakkında Yönetmelik'in 6' ncı maddesinde konkordato ön projesinde yer alması gereken hususlardan bahsedilmiştir. Bunlar: borçlunun borçlarını hangi oranda veya vadede ödeyeceği, alacaklıların alacaklarından hangi oranda vazgeçmiş olacakları, borçlunun ödemelerin yapılması için mallarını satıp satmayacağı, borçlunun faaliyetine devam edebilmesi ve alacaklılara ödemelerini yapabilmesi için gerekli malî kaynağı hangi yöntemle sağlayacağı; bu kapsamda sermaye artırımı veya kredi temini yoluna gidip gitmeyeceği yahut başka bir yöntem kullanıp kullanmayacağı şeklindedir. Yönetmelik' in 7' nci maddesinde ise borçlunun malvarlığının durumunu gösterir belgelerden bahsedilmiştir. Bu belgeler ise; Türk Ticaret Kanuna göre hazırlanan son bilanço, gelir tablosu, nakit akım tablosu, işletmenin devamlılığı esasına göre hazırlanan ara bilanço, aktiflerin muhtemel satış fiyatları üzerinden

hazırlanan ara bilanço, ticari defterlerin açılış kapanış tasdikleri ile elektronik ortamda oluşturulan defterlere ilişkin e-defter berat bilgileri, maddi ve maddi olmayan duran varlıklara ait olup defter değerlerini içeren listeler, tüm alacak ve borçları, vadeleri ile birlikte gösteren liste ve belgeler, borçlunun malî durumunu açıklayıcı diğer bilgi ve belgeler şeklindedir. Yönetmelik' in 8. maddesi alacaklı ve alacak listesi, 9. maddesi karşılaştırma tablosu, 10. maddesi makul güvence veren denetim raporu, 11. maddesi ise diğer belge ve kayıtlar şeklindedir. Konkordato talep eden herhangi bir borçlu veya alacaklının bu belgeleri ibrazı zorunludur. Konkordato talebini alan mahkeme kanundaki belgelerin eksiksiz olması durumunda geçici mühlet kararını verecektir. Geçici mühlet sonunda konkordatonun başarıya ulaşma ihtimalinin olması durumunda kesin mühlet verilmelidir.

Anahtar Kelimeler: Adî konkordato, Konkordato Ön Projesi, Konkordato Talebine Eklenecek Belgeler.

ABSTRACT

ORDINARY CONCORDAT REQUEST

PERİHAN DİLEK KIZIL

Master Thesis

Graduate School of Social Sciences

Department of Private Law

Supervisor: Doç. Dr. Nesibe KURT KONCA

February 2020, 140 pages

Ordinary concordat is a legal opportunity for restructuring the debts any debtor, who cannot pay his debts or who is danger of failing to pay at a maturity date, with a project via a certain maturity date or discount. With the Law No. 7101, the concept of preliminary project is included in our law. The preliminary concordat project is the first and most important document that need to submitted to court among the documents which are attached to the concordat request. The issues that should be included in the preliminary concordat projects are mentioned in Article 6 on The law No. 7155 and The Regulation on Documents to be added to the Concordat Request. These are: at what rate or term the debtor will pay his debts, at what rate the creditors will give up their receivables, whether the debtor will sell his property for payments, what method the borrower will be provide the financial resources necessary in order to the proceed activity and the payments to the creditors; in this context whether it is going to increase capital or obtain creditor use another method. The documents indicating the status of the debtor's assets are mentioned in Article 7 of the Regulation. These documents are; Final balance sheet prepared in accordance with Turkish Commercial Code, income statement, cash flow statement, interim balance sheet prepared on the basis of continuity of the enterprise, interim balance sheet prepared on the probable sales prices of the assets, opening and closing approvals of the commercial books and the carter information related to the e-books

created electronically, lists of tangible and intangible assets and their books values, lists and documents showing allreceivables and payables together with their maturities, other information and documents explaining the financial situation of the debtor. Article 8 of the regulation is the list of creditors and receivables, Article 9 is a comparison table, Article 10 is an audit report that provides reasonable assurance, and Article 11 is the documents and reports. Any debtor or creditor requesting the concordat is obliged to submit these documents. The court receiving the concordat request will decide the temporary term if the documents in the law are complete. If the concordat is likely to succeed at the end of the temporary term, a definite term should be given.

Key words: Ordinary Concordat, Preliminary Concordat Project, Documents to be added to the Concordat Request

TEŐEKKÖR

Tez çalıőmam süresince; değerli vaktini esirgemeden sorunlarımı hiçbir zaman cevapsız bırakmayan, danıőtıęım tüm sorunları güler yüzüyle çözen, yardım ve katkılarıyla beni bilgilendiren ve yönlendiren tez danıőmanım Sn. Doç. Dr. Nesibe KURT KONCA' ya teőekkürlerimi bir borç bilirim.

Hayatım boyunca desteklerini, sevgilerini hissettiğim, güvenen ve güven veren ailem; annem Hava KIZIL, babam Mustafa KIZIL ve kardeőim Mevlüde KIZIL' a varlıkları ve sahip olduğum her şey için teşekkür ederim.

İÇİNDEKİLER

ÖZET	iv
ABSTRACT.....	vi
TEŞEKKÜR.....	viii
İÇİNDEKİLER	ix
KISALTMALAR CETVELİ	xiv
GİRİŞ	16

BÖLÜM I

1. KONKORDATOYA İLİŞKİN GENEL BİLGİLER.....	18
1.1. Konkordato Kavramı.....	21
1.1.1. Konkordatonun Tanımı	21
1.1.2. Konkordatonun Hukukî Niteliği	23
1.1.3. Konkordatonun Türleri	24
1.1.3.1. Konkordatonun Yapıldığı Yere Göre Türleri.....	25
1.1.3.1.1. Mahkeme Dışı Konkordato	25
1.1.3.1.2. Mahkeme İçi Konkordato	26
1.1.3.2. Konkordatonun İçeriğine Göre Türleri	27
1.1.3.2.1. Tenzilat Konkordatosu	27
1.1.3.2.2. Vade Konkordatosu.....	28
1.1.3.2.3. Karma Konkordato.....	29
1.1.3.3. Konkordatonun Yapıldığı Zamana Göre Türleri	29
1.1.3.3.1. Adi Konkordato.....	29
1.1.3.3.2. İflâs İçi Konkordato	30
1.1.3.4. Konkordatonun Düzenleniş Biçimine Göre	31
1.1.3.4.1 Adî Konkordato.....	31
1.1.3.4.2 Malvarlığının Terki Suretiyle Konkordato.....	31

BÖLÜM II

2. KONKORDATO BAŞVURUSUNDA BULUNABİLECEK KİŞİLER, KONKORDATOYA BAŞVURU HALLERİ, GÖREVLİ YETKİLİ MAHKEME VE KONKORDATO SÜRECİ	33
2.1. Konkordato Teklifi İçin Başvurabilecek Kişiler	33
2.1.1. Borçlu	34
2.1.1.1. Tüzel Kişiler	35
2.1.1.1.1. Ticaret Şirketleri	35
2.1.1.1.1.1. Genel Olarak	35
2.1.1.1.1.2. Anonim Şirketlerin Özel Durumu	38
2.1.1.1.2. Ticari İşletme İşleten Dernekler	39
2.1.1.1.3. Ticari İşletme İşleten Vakıflar	39
2.1.1.1.4. Kendi Kuruluş Kanunları Gereğince Özel Hukuk Hükümlerine Göre Yönetilmek veya Ticari Şekilde İşletilmek Üzere Kamu Tüzel Kişileri Tarafından Kurulan Kurum ve Kuruluşlar	40
2.1.1.1.4.1. Kamu İktisadi Teşebbüsleri İle Bunlara Ait Müesseseler	40
2.1.1.1.4.2. Özel Hukuk Hükümleri Uyarınca Yönetilen veya Ticari Şekilde İşletilen Diğer Kurum ve Kuruluşlar	41
2.1.1.2. Gerçek Kişiler	41
2.1.1.2.1. Gerçek Kişilerde Tacir Sıfatı	42
2.1.2. Alacaklılar	44
2.2. Konkordatoya Başvurulabilen Hâller	45
2.2.1. Vadesi Geldiği Halde Borçların Ödenememesi	45
2.2.2. Borçların Vadesinde Ödenememesi Tehlikesi	49
2.3. Konkordato Başvurusunda Görevli ve Yetkili Mahkeme	49
2.3.1. Görevli Mahkeme	49
2.3.2. Yetkili Mahkeme	51
2.4. Konkordato Süreci	52
2.4.1. Konkordato Mühleti	52
2.4.1.1. Geçici Mühlet	52
2.4.1.2. Kesin Mühlet	53
2.4.2. Alacaklılar Kurulu	58

2.4.3. Konkordato Komiseri.....	60
2.4.4. Alacaklılar Toplantısı.....	62
2.4.5. Ticaret Mahkemesinde Konkordatonun Tasdiki.....	66

BÖLÜM III

3. KONKORDATO BAŞVURUSU VE BELGELER	69
3.1 Konkordato Talebine İlişkin Dilekçe	69
3.2.Konkordato Gider Avansı	71
3.3. Dilekçeye Eklenecek Belgeler	74
3.3.1.Konkordato Ön Projesi.....	76
3.3.2. Borçlunun Malvarlığının Durumunu Gösterir Belgeler.....	81
3.3.2.1. Türk Ticaret Kanunu' na Göre Düzenlenen Son Bilanço.....	82
3.3.2.1.1. Bilançonun Tanımı.....	83
3.3.2.1.2. Bilançonun Düzenleme Kuralları.....	83
3.3.2.1.3 Bilançonun Biçimsel Yapısı.....	83
3.3.2.1.4 Bilançonun İlkeleri.....	84
3.3.2.1.4.1 Varlıklara İlişkin İlkeler.....	84
3.3.2.1.4.2. Yabancı Kaynaklara İlişkin İlkeler	86
3.3.2.1.4.3. Öz Kaynaklara İlişkin İlkeler	87
3.3.2.2. Gelir Tablosu.....	88
3.3.2.2.1. Gelir Tablosunun Tanımı	88
3.3.2.2.2. Gelir Tablosu Düzenleme Kuralları	89
3.3.2.2.3 Gelir Tablosu Düzenleme İlkeleri	89
3.3.2.2.4. Gelir Tablosunun Bölümleri	91
3.3.2.2.4.1. Brüt Satış Kârı Bölümü.....	91
3.3.2.2.4.2. Faaliyet Kârı Bölümü.....	91
3.3.2.2.4.3. Olağan Kâr Bölümü	91
3.3.2.2.4.4. Dönem Kârı Bölümü	91
3.3.2.2.4.5. Dönem Net Kârı Bölümü	92
3.3.2.3. Nakit Akım Tablosu.....	92
3.3.2.3.1 Nakit Akım Tablosunun Tanımı	92
3.3.2.3.2. Nakit Akım Tablosu Düzenleme Teknikleri	93

3.3.2.3.2.1. Doğrudan Yöntem.....	93
3.3.2.3.2.2. Dolaylı Yöntem.....	94
3.3.2.4. İşletmenin Devamlılığı Esasına Göre Hazırlanan Ara Bilanço.....	94
3.3.2.5. Aktiflerin Muhtemel Satış Fiyatları Üzerinden Hazırlanan Ara Bilanço.....	94
3.3.2.5.1. Rayiç Değer Bilançosu.....	95
3.3.2.6. Ticari Defterlerin Açılış ve Kapanış Tasdikleri ile Elektronik Ortamda Oluşturulan Defterlere İlişkin E-defter Berat Bilgileri	95
3.3.2.7. Maddi ve Maddi Olmayan Duran Varlıklara Ait Olup Defter Değerlerini İçeren Listeler.....	96
3.3.2.8. Tüm Alacak ve Borçları, Vadeleri ile Birlikte Gösteren Liste ve Belgeler ..	96
3.3.2.9. Borçlunun Malî Durumunu Açıklayıcı Diğer Bilgi ve Belgeler.....	97
3.3.2.10. Alacaklı ve Alacak Listesi	97
3.3.2.11. Karşılaştırma Tablosu	97
3.3.2.12. Makul Güvence Veren Denetim Raporu.....	99
3.3.2.12.1. Bağımsız Denetimin Tanımı	99
3.3.2.12.2. Bağımsız Denetçinin Tanımı.....	101
3.3.2.12.3. Denetimde Makul Güvence	102
3.3.2.12.4. Denetim Kuruluşları.....	103
3.3.2.12.4.1. Denetim Yapmaya Yetkili Olanlar.....	103
3.3.2.12.5. Denetim Kuruluşlarının ve Denetçilerin Yükümlülükleri.....	104
3.3.2.12.5.1. Mesleki Etik İlkelerine Uyma	104
3.3.2.12.5.2. Bağımsızlık ve Bağımsızlığın Korunması	104
3.3.2.12.5.3. Sözleşme ve Ücret Tarifesi	105
3.3.2.12.6. Bağımsız Denetim Raporunun Tanımı.....	105
3.3.2.12.7. Denetim Görüşleri.....	106
3.3.2.12.7.1. Olumlu Görüş:.....	107
3.3.2.12.7.2. Sınırlandırılmış Olumlu Görüş:.....	108
3.3.2.12.7.3. Olumsuz Görüş.....	109
3.3.2.12.7.4. Görüş Vermekten Kaçınma.....	109
3.3.2.12.8. Denetim Raporunun Şekli	110
3.3.2.12.8.1. Başlık ve Adres Bölümü	110
3.3.2.12.8.2. Kapsam Bölümü.....	110
3.3.2.12.8.3. Görüş Bölümü	110
3.3.2.12.8.4. İmza ve Tarih Bölümü	110

3.3.2.13. Diğer Belge ve Kayıtlar	110
BÖLÜM IV	111
4. KONKORDATO BAŞVURUSUNUN İNCELENMESİ.....	111
4.1. İncelemenin Şekli.....	111
4.1.1. Mevzuata Göre Eklenmesi Gereken Belgelerden Herhangi Birinin Başvuruya Eklenmemesi	113
4.1.2. Hakimin İlk Bakışta Görebileceği Eksiklik	116
4.1.3. Eksikliklerin Sonucu	117
4.1.4. Başvurunun Kabul Edilmesi	119
4.2. Esastan İnceleme	121
4.2.1. Kötüniyet.....	122
4.2.2. Konkordato Projesinin Başarılı Olamayacağı Hâlde Verilecek Karar.....	123
4.2.3. Konkordato Projesinin Başarılı Olacağı Hâlde Verilecek Karar	125
SONUÇ	130
KAYNAKÇA.....	133
ÖZGEÇMİŞ	140

KISALTMALAR CETVELİ

B.	: Baskı
BAM	: Bölge Adliye Mahkemesi
BDS	: Bağımsız Denetim Standartları
bkz	: Bakınız
C.	: Cilt
c.	: cümle
E	: Esas
f.	: Fıkra
İBD.	: İstanbul Barosu Dergisi
İİK	: İcra ve İflâs Kanunu
İSMMM	: İstanbul Serbest Muhasebeci ve Mali Müşavirler Odası
HD	: Hukuk Dairesi
HMK	: Hukuk Muhakemeleri Kanunu
K	: Karar
KAYİK	: Kamu Yararını İlgilendiren Kuruluşlar
KGK	: Kamu Gözetimi, Muhasebe ve Denetim Standartları Kurumu
KHK	: Kanun Hükmünde Kararname
m.	: madde
MİHBİR	: Türk Medeni Usul ve İcra İflas Hukukçuları Birliği
MİHDER	: Medeni Usûl ve İcra İflâs Hukuku Dergisi
S.	: Sayı
s.	: sayfa
TBK	: Türk Borçlar Kanunu
TBBD	: Türkiye Barolar Birliği Dergisi
TDS	: Türkiye Denetim Standartları
TMK	: Türk Medeni Kanunu
TMS	: Türkiye Muhasebe Standartları
TTK	: Türk Ticaret Kanunu

UFRS : Uluslararası Finansal Raporlama Standardı
vb : ve benzeri
vd : ve diğerleri
Y. : Yıl
YTÜHFD : Yeditepe Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi

GİRİŞ

Hukumumuzda konkordato ilk olarak 18/04/1929 tarihinde kabul edilen ve 04/05/1929 tarihli Resmi Gazete’de yayımlanarak yürürlüğe giren, 1424 Sayılı İcra ve İflas Kanunu’nda yer almıştır. 1424 Sayılı Kanun, 09/06/1932 tarihinde kabul edilen ve 19/06/1932 tarihli 2004 Sayılı İcra ve İflas Kanunu ile yürürlükten kaldırılmıştır. 2004 sayılı İcra ve İflas Kanunu’nda düzenlenen konkordato, 2003 yılında yürürlüğe giren 4949 sayılı Kanun değişiklikleriyle fiilen uygulanamaz hale gelmiştir. 2003 ve 2004 yıllarında yapılan İcra ve İflâs Kanunu bazı değişikliklerle iflâs erteleme kurumu daha işler hale geldiği için konkordato kurumu uygulamada arka planda kalmıştır. İflâs ertelemede değişiklik yapılması üzerine mali durumu bozulan sermaye şirketleri ve kooperatiflerin iyileşmek amacıyla en çok başvurdukları kurum haline gelse de, olağanüstü hal süreci içinde yasaklanmış ve 15 Mart 2018 tarih ve 30361 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan 7101 sayılı İcra ve İflâs Kanunu ve Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun ile iflasın ertelenmesine ilişkin hükümler yürürlükten kaldırılmıştır. 28 Şubat 2018 tarih ve 7101 sayılı Kanunla 2004 sayılı İcra ve İflâs Kanunu konkordatoya ilişkin 285 ve devamı maddelerinde önemli değişiklikler yapılarak konkordato kurumu tekrar canlandırılmıştır. Konkordato kurumunda önemli değişiklikler yapıldıktan sonra kanunu takiben 7155 sayılı Abonelik Sözleşmesinden Kaynaklanan Para Alacaklarına İlişkin Takibin Başlatılması Usulü Hakkında Kanun ile de değişiklikler yapılmış olup ikincil mevzuat çalışmalarıyla birlikte konkordato kurumumuz son hâlini almıştır.

Yapılan değişiklikleri çalışmamız içerisinde değerlendirmek gerekirse konkordatonun esas amacı mali durumu bozulmuş olan gerçek veya tüzel kişilerin ekonomik güçlerini yeniden kazanabilmelerine imkan sağlayan, çözümler üreten ve iyileşme özelliğini de içinde barındıran bir kurumdur. İyileşme kavramı, borçlunun alacaklılara tam ve zamanında ödeme yapabilecek şekilde ödeme gücünü kazanması şeklinde anlaşılabilir ve bu durumda da mali durumun düzeltilmesi sebebiyle de

konkordato başarıya ulaştıracaktır. Yapılan değişikliklerde konkordato hukukunda dürüstlük şartı ayrıca ve açıkça aranmamaktadır. Dürüstlük hukukun genel kuralıdır.

Her durumda aranır ve varlığı asıldır. Değişikliklerde ayrıca konkordato projesinin kabulü için gerekli olan nisapta projenin kabulünü kolaylaştıracak şekilde düzenlenmiştir. İlgili madde gereğince konkordato projesi, kaydedilmiş olan alacaklıların ve alacakların yarısı veya kaydedilmiş olan alacaklıların dörtte birinin ve alacakların üçte ikisini aşan bir çoğunluk tarafından imza edilmiş ise kabul edilmiş sayılacaktır. Çalışmamızın konusu adî konkordato başvurusu olup konkordatonun başvuru anından başlayarak konkordato ön projesine eklenecek belgeleri çalışmamızın esasını oluşturmakla, belgelerin eksiksiz olması koşuluyla borçluya derhal geçici mühlet süresi verilmesi ele alınacaktır. Geçici mühlet içerisinde konkordato projesinin başarıya ulaşması ihtimalinin komiserin raporunu mahkemeye sunmasına istinaden kesin mühlet kararı verilecektir. Konkordato projesinin hazırlanması ve alacakların bildirilmesi ile komiser alacaklıları toplantıya davet ederek, konkordato projesinin kabul veya reddi söz konusu olacaktır. Geçici mühlet verilmesinden sonraki süreç çalışma konusunun kapsamı dışındadır.

Çalışmamızın ilk bölümünde, konkordato ile ilgili genel bilgilere yer verilmiştir. İkinci bölümünde konkordato başvurusunda bulunabilecek kişilerden bahsedilmiş, başvuruda bulunan kişilerin konkordatoya başvuru halleri incelenmiş ve konkordato talebi için görevli ve yetkili mahkeme hakkında bilgi verilmiştir. Üçüncü bölümde ise, konkordato başvurusuna eklenecek belgeler hukukî ve malî açıdan geniş bir şekilde incelenmiştir. Son bölümde ise, konkordato başvurusunun şekli ve esastan incelemesi değerlendirilmiştir.

BÖLÜM I

1. KONKORDATOYA İLİŞKİN GENEL BİLGİLER

Konkordato genel ekonomik koşullar ya da kendi iş ilişkilerine ilişkin oluşturdukları yanlış öngörüler sebebiyle veya finansal güçlük nedeniyle borçlarını vadesinde ödeyememe durumuyla karşı karşıya kalan borçluların bu durumdan kurtulmaları için oluşturulan hukuki bir çıkış korumasıdır. Kanun koyucu konkordato düzenlemesi ile borçlulara alacaklıları ile anlaşarak belirli bir vade ve oran dahilinde ödeme yaparak borçlarından kurtulması sağlanmıştır.

Konkordato, borçlunun alacaklılarının kanunda öngörülen nitelikli çoğunluğu ile yaptığı, alacaklıların alacaklarının belirli bir oranından vazgeçmeleri ve/veya borçluya borcun ödenmesi konusunda bir süre verdikleri ve yetkili makamca tasdik olunmak koşulu ile hüküm doğuran bir icra hukuku anlaşması yapılması olanağı sağlayan hukukî bir kurumdur¹. Konkordato, haciz ve iflâs yerine ikame edilmiş, hafifletilmiş bir cebrî icra sistemi olarak nitelendirilmektedir². Konkordato sadece borç tasfiyesi kurumu olarak işlev görmeyip aynı zamanda bir yeniden yapılandırma hukuku kurumu özelliğini de taşımaktadır³.

Konkordato, borçlunun teklifi üzerine kanunda öngörülen nitelikli çoğunlukta alacaklıları tarafından kabul edilerek ve yetkili mahkemece tasdik edilmesi sonucu, borçlarını tenzilatlı veya uygun vadelere bağlı olarak ödeme imkanına kavuşmasıdır.

---

¹ **Tanrıver**, Süha, Konkordato Komiseri, Ankara 1993, s. 3.

² **Postacıoğlu**, İlhan: Konkordato, 2. Baskı, İstanbul 1965, s. 13; **Gürdoğan**, Burhan: İflâs Hukuku Dersleri, Ankara 1966, s. 156; **Berkin**, Necmeddin: İflâs Hukuku, İstanbul 1972, s.521; **Muşul**, Timuçin: İcra ve İflas Hukuku Esasları, 6. Baskı, 2017, s. 850 vd.; **Pekcanitez**, Hakan/**Erdönmez**, Güray: 7101 sayılı Kanun Çerçevesinde Konkordato, İstanbul 2018, s. 4; **Pekcanitez**, Hakan /**Erdönmez**, Güray: “7101 sayılı Kanunla Yürürlüğe Giren Konkordato Hükümlerinin Değerlendirilmesi”, Bankacılar Dergisi, S. 105, Y. 2018, (108-156), s.110; **Altay**, Sümer/**Eskiocak**, Ali: Konkordato ve Yeniden Yapılanma Hukuku, 5. Baskı, İstanbul 2019, s. 3.

³ **Altay/Eskiocak**,s.10.

Böylelikle konkordato kurumu ile borçlu, haciz ve iflâs takiplerinden korunarak tehlikeye düşen iktisadî varlığını risklerden uzak tutabilmekte ve işletmesinin faaliyetlerinin sürdürülebilirliğini ve sürekliliğini sağlayabilmektedir⁴.

Konkordato klasik cebrî icra usulleri yerine ikame edilmiş hafifletilmiş bir cebrî icra kurumu niteliği taşımaktadır. Zira, konkordato ile borçlu, tüm alacaklılarını iflâsa nazaran daha iyi şartlar altında tatmin edebilme imkanına da sahip olabilmektedir⁵.

Bu suretle, iflâs tasfiyesinin giderlerinin fazlalığı, uzun süren iflâs prosedürünün alacaklılara vereceği zararlar ve iflâsta borçlunun aktifinin gerçek değerleri yerine rayiç değerlerinden çok ucuza satılması gibi sakıncalar önlenmiş olmaktadır⁶.

Konkordato, başlangıçta bir yeniden yapılandırma aracı⁷ olarak tasarlanmamıştır. Borçlu ve alacaklılar aralarında anlaşarak, mali durumu bozulan işletmenin ekonomik faaliyetinin devamı için gereken koşulları sağlayan bir hukukî çerçeve sağlamak üzere oluşturulan konkordato, zaman içinde gelişerek daha çok ekonomik veriler üzerine kurulmuştur. Böylece yeni konkordato hukuku, hem borçlunun menfaatleri hem de alacaklıların menfaatleri arasında en uygun dengeyi bulmayı sağlamaya çalışan ve hâkime de mühlet kararı verirken genel ekonomik yararı gözeterek ilerlemektedir ve ancak halihazır durumda ekonomik gelişmeler çerçevesinde yeniden yapılandırma kurumlarının yenilenmesi ihtiyacı dolayısıyla gelişimini tamamladığını söylemek de mümkün değildir⁸.

Konkordato başvurusunun dikkate değer bulunabilmesi ve mühlet kararının verilebilmesi için “dürüstlük” koşulu doktrinde sık sık eleştirilen bir koşul olarak karşımıza çıkmaktaydı. 4949 sayılı Kanun değişikliği ile “borçlunun işlerindeki doğruluğu” ibaresinin çıkarılması suretiyle dürüstlük koşulunun, yargı organlarınca

---

⁴ **Kurt Konca**, Nesibe: “Konkordato Uygulamalarına İlişkin Beklentiler ve Riskler”, Analiz, Kasım 2018, Sayı:263, s. 8.

⁵ **Berkin**, s. 472.

⁶ **Kuru**, Baki: İcra ve İflâs Hukuku, C. IV, İstanbul 1997, s. 3589.

⁷ **Taşpınar Ayvaz**, Sema: İcra – İflâs Hukukunda Yeniden Yapılandırma, Ankara 2005, s. 237.

⁸ **Öztek**, Selçuk / **Budak**, Ali Cem / **Tunç Yücel**, Müjgan / **Kale**, Serdar / **Yeşilova**, Bilgehan: Yeni Konkordato Hukuku, 2. B., Adalet Yayınevi, 2019, s. 140-141.

konkordato mühleti verilmesi bağlamında artık aranmayacağı gibi bir intiba oluşturulmasına ve madde gerekçesinde, mühlet verilmesinin şartları arasında artık dürüstlük koşulunun yer almadığı belirtilmiş olmasına rağmen doktrinde, konkordatoda dürüstlük koşulunun halen geçerli olduğu, 7101 sayılı Kanun'la yapılan değişikliklerden önce vurgulanmakta idi⁹. Doktrinde yapılan eleştirilerde, 7101 sayılı Kanun'la yapılan değişikliklerden önce, “*projenin alacaklıları zarar sokma kastından ari olup olmaması*” ifadesinin metinden çıkarılması icap ettiği vurgulanmıştır. Bu konuda “*Sözü edilen ibarenin muhafaza edilmiş olması, genel çerçevede kusur araştırması temelinde dayalı olarak, daha dar kapsamda da olsa, borunun drstlğinin, mühlet verilmesi aşamasında, hala yasal bir koşul olarak aranması gerektiğine üstü örtülü bir biçimde de işaret etmektedir. Bu durumda icra mahkemesi (şimdi; ticaret mahkemesi), konkordato mühleti talebini karara bağlarken, projenin alacaklıları zarara sokma kastından ari olup olmadığını belirleme temelinde, kusur araştirmasını baz almak suretiyle borunun dürüst olup olmadığını tayine çalışacaktır. Öte yandan, borunun iyi niyetinden şüphe edilmesini gerektiren bir halin varlığının, tasarruf yetkisinin ve özellikle mühletin kaldırılması nedeni olarak, mehz kanundan farklılaşarak, bizde hl muhafaza edilmiş olması ve konkordato bağlamında, drstlğin bir anlamda genel yaptırım olan konkordatonun feshine ilişkin yasal düzenlemede herhangi bir değişiklik yapılmamış bulunması, konkordatoda drstlğin korunmasını baz alan bir suçun ihdsı (İİK m.334) ve varlığının korunması, borunun drstlğinin, konkordato prosedürünün bütününde hl etkili olduğunun diğer göstergelerini oluşturmaktadır. Sonuç olarak, kapsamı daraltılmış, kusur araştirmasına dayalı bir analize indirgenmiş olsa bile, dürüstlük, halihazırda, mühlet talebinin incelenmesi ve karara bağlanması bağlamında, göz ardı edilemeyecek olan bir yasal koşul durumundadır*”¹⁰.

7101 sayılı Kanun'la yapılan değişikliklerden önce doktrinde, konkordatonun, borunun, alacaklılarının ve hatta kamunun menfaatlerinin dengelenmesini hedefleyen bir hukuki kuruma dönüştürülmesi, etkin bir maliye politikası aracı olması isteniyorsa, borunun işletmesinin ekonomik anlamda ayakta kalabilmesini

⁹ **Tanrıver**, Süha: “İflâs Dışı Adi Konkordatoya İlişkin Temel Problemler ve zm Arayışları”, MİHBİR 13. Antalya Toplantısı, 09-10 Ekim 2015 Antalya, Ankara 2015, s.247-268, s. 253.

¹⁰ **Tanrıver**, Temel Problemler, s. 253-254.

temel alan ve tümüyle ekonomik veriler üzerine kurulu bir ölçüt işlevi gören iyileştirilebilirlik ve oluşturulacak olan konkordatonun başarı ihtimali koşulunun tek şart olarak baz alınması, projenin alacaklıları zarara sokma kastından ari olmasıyla borçlunun iyi niyetinden şüphe edilmesini gerektiren tutum ve davranışlarının, onun tasarruf yetkisinin ve özellikle konkordato mühletinin kaldırılması nedeni olarak muhafaza edilmesini öngören yasal düzenlemelerin, bir an önce kaldırılması gerektiğini vurgulamakta idi¹¹. Bu bağlamda doktrinde bizim de katıldığımız görüşe göre, konkordato mühleti içerisinde borçlunun iyi niyetinden şüphe duyulmasını gerektiren tutum ve davranışlar sergilemiş olmasının, konkordato mühletinin kaldırılması sebeplerinden çıkarılması ve yine “*projenin alacaklıları zarara sokma kastından ari olup olmaması*” ifadesinin metne alınmaması isabetli olmuştur¹².

1.1. Konkordato Kavramı

Konkordato sözcüğü, İtalyanca “concordat” (uyuşma, anlaşma) sözcüğünden gelmektedir. Türk Dil Kurumu Güncel Türkçe Sözlükte hukuk ve ekonomi terimi olarak anlaşmalı iflâs, tarih terimi olarak papalık makamıyla başka hükümler arasında yapılan anlaşma olarak iki şekilde tanımlanmaktadır¹³. Bu tanım konkordatonun niteliğini açıklamakta yetersizdir. Çünkü, konkordato iflâs anlamına gelmez; aksine, iflâs öncesinde borçlulara ekonomik hayatlarına devam etmeleri için tanınan bir imkândır¹⁴.

1.1.1. Konkordatonun Tanımı

Konkordato doktrinde çeşitli şekillerde tanımlanmıştır. Bu tanımlar şu şekilde sıralanabilir:

Bu tanımlardan birine göre, “*Konkordato bütün adî alacakların miktarında müsavî esaslar dâhilinde kat'i olarak ya tenzilat yapmak veya borç şartlarını, borçlu lehine tâdil etmek ve borçluyu mamelekinin başında bırakmak suretiyle, alacakların*

¹¹ **Tanrıver**, Temel Problemler, s. 255.

¹² **Sarisözen**, Serhat: İcra-İflâs ve Konkordato Hukukundaki Yenilikler, 3. Baskı, Yetkin Yayınları 2019, s. 135-136.

¹³ <https://sozluk.gov.tr>, Erişim Tarihi: 30.12.2019.

¹⁴ **Akyürek**, Ayhan/**Akyürek**, Remziye: Konkordato Hukuku, Yetkin Yayınları, Ankara 2019, s.23-24.

toplu bir tasfiyesini istihdaf eden ve bir yandan alacaklıların mevşuf ekseriyetinin muvafakatiile husûle gelip, diğler yandan mahkemenin tasdikiyle tekemmül eden kollektif bir cebri icra şeklidir¹⁵”.

Başka bir tanıma göre ise, “*Konkordato, elinde olmayan nedenlerle işleri iyi gitmeyen ve malî durumu bozulmuş olan ve bu nedenle vadesi gelen borçlarını ödeyemeyen veya ödeyememe tehlikesiyle karşı karşıya kalan borçluları korumak ve bu durumda olan bir borçlunun alacaklıları arasındaki eşitliği sağlamak için kabul edilmiş bir icra-ıflâs hukuku kurumu ve bir iyileştirme aracıdır¹⁶”.*

Diğler bir tanıma göre ise, “*Konkordato, dürüst bir borçlunun alacaklılarının çoğunluğu ile yaptığı ve ticaret mahkemesinin tasdiki ile hüküm ifâde eden öyle bir cebri anlaşmadır ki, bununla imtiyazsız alacaklılar borçluya karşı alacaklarının belli bir yüzdesinden feragat ederler ve borçlu, borçlarının konkordatoda kabul edilen kısmını (yüzdesini) ödemekle, borçlarının tamamından kurtulur” şeklinde tanımlanmaktadır¹⁷.*

Başka bir tanıma göre ise, “*Konkordato borçlunun borçlarının tasfiyesi sadedinde yetkili makamları tavsit ederek, alacaklılarıyla uzlaşmasıdır. Kanunun tayin ettiği şartlara uygun olmak gereken bu uzlaşma, mahkeme kararıyla tekemmül etmektedir” şeklinindedir¹⁸.*

Diğler bir tanıma göre, konkordato; “*borçlu ile alacaklıların yaptığı anlaşma ile aralarındaki alacak-borç ilişkisinin, karşılıklı olarak belirlenen şartlar çerçevesinde sona erdirilmesi” olarak tanımlanmaktadır¹⁹.*

Diğler bir tanıma göre konkordato; dürüst bir borçlunun, belli bir süre içerisinde tüm adî borçlarını, alacaklılarının kanunda öngörülen nitelikli çoğunluğu tarafından kabul edilmesi ve mahkemece tasdik edilmesi neticesinde borçlarını daha elverişli koşullarda ödemesini sağlayan hukukî bir lütuftur²⁰.

---

¹⁵ **Postacıoğlu**, s. 12.

¹⁶ **Arslan**, Ramazan / **Yılmaz**, Ejder / **Taşpınar Ayvaz**, Sema / **Hanağası**, Emel: İcra ve İflâs Hukuku, 4. Baskı, Ankara 2018, s. 539.

¹⁷ **Kuru**, Baki: İstinaf Sistemine Göre Yazılmış İcra ve İflâs Hukuku Ders Kitabı, İstanbul 2019, s. 497.

¹⁸ **Berkin**, s. 9.

¹⁹ **Yılmaz**, Ejder: İcra ve İflâs Kanunu Şerhi, Yetkin Yayınevi, 2016, s. 1256.

²⁰ **Tanrıver**, Konkordato Komiseri, s.3.

Başka bir tanıma göre konkordato; bir borçlunun kanunda öngörülen çoğunluğun kabul etmesi üzerine borçlarını belirli bir oranda ve/veya vadelerde ödemesini sağlayan, borçlarını yapılandıran bir cebri icra türüdür²¹.

Kanaatimizce konkordato, borçlunun alacaklılarıyla anlaşma akdetmek suretiyle mahkemenin tasdiki ile hüküm ifade eden, borçlunun borçlarını belirli bir oran ve/veya vadede ödemesini öngörerek borçlarının tamamından kurtulmasına olanak tanıyan hukuki bir imkandır.

1.1.2. Konkordatonun Hukukî Niteliği

Konkordatonun hukukî niteliği ile ilgili doktrinde farklı görüşler bulunmaktadır. Bu görüşler dört temel başlık altında şu şekilde sıralanabilir.

Sözleşme teorisi görüşüne göre, konkordatoyu borçlu ile alacaklıların çoğunluğu arasında akdedilmiş bir sözleşme olarak kabul etmektedirler²². Görüşü savunan yazarlar, konkordatoya muvafakat etmemiş olan alacaklılar yönünden konkordatonun bağlayıcılığına açıklık getirememişlerdir²³. Bazı yazarlar ise, bu sözleşmeye, alacaklılar ile borçluların karşılıklı fedakarlıklarını, sulh sözleşmesinin özel bir türü olarak yorumlamışlardır²⁴.

Hüküm teorisi görüşüne göre ise, konkordatonun geçerliliğinin kaynağı mahkemenin tasdik kararıdır. Her ne kadar konkordato hukukî sonuçlarını mahkeme hükmü ile doğursa da gerçekte alacaklılar çoğunluğunun iradesi, nihai tasdik kararının zorunlu bir şartıdır²⁵. Bu nedenle konkordato için en temel koşul olan alacaklıların iradesinin göz ardı edilerek mahkeme hükmünün öne çıkarılması eleştirilerin başında gelmektedir²⁶.

---

²¹ **Kurt Konca**, s. 8.

²² **Altay / Eskiocak**, s.19.

²³ **Tanrıver**,Konkordato Komiseri, s.6; **Tanrıver**, Süha / **Deynekli**, Adnan: Konkordatonun Tasdiki, Yetkin Yayınları, Ankara 1996, s.32.

²⁴ **Kuru**, Baki: İflâs ve Konkordato Hukuku, 2. B., İstanbul 1988, s.405 dipnot 2; **Yılmaz**, Ejder : “İflâs ve Konkordato Uygulaması ile İlgili Bazı Sorunlar Üzerine Düşünceler”, TBBD, 1995/1, s. 102.

²⁵ **Berkin**, s.471.

²⁶ **Tanrıver**,Konkordato Komiseri, s.6; **Tanrıver / Deynekli**, s.33; **Altay / Eskiocak**, s. 21.

Kanuni işlem görüşüne göre ise, konkordatonun hem tarafların anlaşmasının hem de mahkemenin bu konudaki hükmünün arandığı, kanundan kaynaklanan bir işlem olduğunu ileri sürmektedir²⁷.

Cebri icra usulü görüşüne göre, konkordato, alacaklıları tatmin etmek için kullanılan yöntem itibariyle diğer klasik cebri icra usulleri yerine ikame edilen bir cebri icra yöntemi olarak görmektedir; bu çerçevede konkordato iflâsa yaklaşmakta, ama iflâsa oranla daha özel ve daha ılımlı bir külli tasfiye usulü teşkil etmektedir²⁸. Bu düşünce, konkordatoyu borçlu ve alacaklıların hukukî yararının yanı sıra kamunun da menfaatini gözeten ve iflâsın yerini alan ve fakat daha yumuşatılmış bir geçiş öngören özel bir cebri icra kurumu olarak nitelemektedir.

Doktrindeki bir görüşe göre, “*Konkordato, belli bir alacaklı çoğunluğunun muvafakat etmesi hâlinde borçlunun ekonomik faaliyetine devam etmesine imkan vererek mallarının cüz’i veya külli icra yoluyla paraya çevrilmesine engel olan özel bir cebri icra alternatifi teşkil etmektedir*²⁹” şeklindedir.

Kanaatimizce de, konkordato iflâsa nazaran daha hafifletilmiş özel borçların tasfiyesi olarak borçlu alacaklı ve kamunun menfaatlerini dengeli bir şekilde sağlayan kurumdur.

1.1.3. Konkordatonun Türleri

Konkordatoyu öncelikle sürece resmî makamın katılımının söz konusu olup olmaması, şeklinde bir ölçüte göre ayırma tâbi tutmak mümkündür. Böyle bir ayırmada, konkordatoyu, mahkeme dışı konkordato ve mahkeme içi konkordato olarak ikiye ayırabiliriz.

---

²⁷ **Tanrıver**, Konkordato Komiseri, s.6-7; **Tanrıver / Deynekli**, s.33; **Kale**, Serdar: Sorularla Konkordato, Onikilevha Yayınları, İstanbul 2017, s.2; **Altay / Eskiocak**, s.21.

²⁸ **Kuru**, İflâs, s.405 dipnot 2; **Tanrıver**, Konkordato Komiseri, s.6-7; **Tanrıver / Deynekli**, s.33; **Pekcanitez/Erdönmez**, s.4-5.

²⁹ **Öztek**, Öztek - Konkordato Şerhi, m. 285, s. 140.

1.1.3.1. Konkordatonun Yapıldığı Yere Göre Türleri

1.1.3.1.1. Mahkeme Dışı Konkordato

Mahkeme dışı konkordato, konkordato prosedürü içerisinde görev yapan herhangi bir resmî makamın katılımı olmaksızın, borçlunun, doğrudan doğruya alacaklıları ile ayrı ayrı irtibata geçerek anlaşmak suretiyle gerçekleştirdiği konkordatodur³⁰. Mahkeme dışı konkordato yönünden en büyük güçlük borçlunun bütün veya alacaklıların bir kısmı ile anlaşma yapmak zorunda olmasıdır. Yapılacak olan bu sözleşmeler icra ve iflâs hukuku yerine borçlar hukuku kurallarına tâbi olacaktır³¹. Bir özel hukuk sözleşmesi olması nedeniyle, sözleşmenin kurulması için, borçlu ile alacaklılarının karşılıklı ve birbirine uygun irade beyanlarının varlığı şarttır³².

Yapılan sözleşme sadece kabul eden alacaklılar hakkında sonuç doğuracak; diğer alacaklılar yönünden ise bağlayıcılık söz konusu olmayacaktır. Mahkeme dışı konkordatoda, anlaşmayı kabul etmeyen alacaklılar bu tür konkordatonun takipleri durdurucu bir etkiye sahip olmaması nedeniyle, yeni takipler yaparak ya da daha önceden başlattıkları takiplerini devam ettirerek, borçlu ile anlaşan alacaklıların durumlarını da olumsuz etkilemeleri ve bu şekilde konkordatonun amacını gerçekleşmesini engelleyebilirler³³.

Bu nedenle, mahkeme dışı konkordatonun başarılı olabilmesi ve kendisinden beklenen amacı gerçekleştirebilmesi için, borçlunun, bütün alacaklıları ile anlaşmak suretiyle, bu konkordatonun oluşumunu sağlaması gerekir³⁴. Ancak, bu takdirde

---

³⁰ **Berkin**, Necmeddin: İflâs Hukukunda Konkordato, İstanbul 1949, s. 117; **Berkin**, s. 525; **Tanrıver**, Konkordato Komiseri, s.8; **Tanrıver / Deynekli**, s.35; **Pekcanitez**, Hakan: Medeni Usûl ve İcra-İflâs Hukukunda Yabancı Para Alacaklarının Tahsili, 3. Baskı, Ankara 1998, s. 259; **Uyar**, Talih: Yeni Konkordato Hukukumuzun Temel İlkeleri, 2. Baskı, Ankara 2019, s. 20; **Öztek**, Öztek - Konkordato Şerhi, m. 285, s. 134.

³¹ **Tanrıver**, Konkordato Komiseri, s.8-9; **Kuru**, Baki: İcra ve İflâs Hukuku El Kitabı, 2. Baskı, 2013, s. 1445; **Muşul**, Timuçin: İflas ve Konkordato Hukuku, 2. Baskı, Ankara 2019, s. 376-377.

³² **Tanrıver**, Konkordato Komiseri, s.9; **Erdem**, Murat: “Mahkeme Dışı Konkordato”, Maltepe Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi, 2005/1, s. 225-240, s. 225 vd; **Arslan/Yılmaz / Taşpınar Ayvaz / Hanağası**, s. 540.

³³ **Tanrıver/Deynekli**, s. 35.

³⁴ **Tanrıver**, Konkordato Komiseri, s.8; **Tanrıver/Deynekli**, s. 35.

yapılan konkordato bütün alacaklılar için bağlayıcılık kazanacak, icra takiplerinin önüne geçebilecek ve borçluya malvarlığında bir iyileştirme sağlamaya yönelik olarak faaliyetlerde bulunabilme imkânı verilecektir³⁵.

Mahkeme dışı konkordato, herhangi bir geçerlilik şekline tâbi değildir³⁶. Bu durum, akit serbestisi ilkesinin bir görünüm biçimi olan şekil serbestisi ilkesinin, burada da geçerlilik kazanmış olmasından kaynaklanır. Ancak, ispat şartı açısından, yazılı şekilde yapılması daha doğru olur³⁷. Sözleşme serbestisi içerisinde borçlu, her bir alacaklısı ile vade konkordatosu, tenzilat konkordatosu yahut karma konkordato şeklinde sözleşme yapmayı tercih edebilecektir.

Mahkeme dışı konkordatonun olumlu yönleri olduğu kadar olumsuz yönlerinden de söz etmek mümkündür. Borçlu ile konkordato konusunda anlaşamayan alacaklıların her an için takip yapabilmesi ve dolayısıyla anlaşma yapılan konkordato sözleşmelerini de tehlikeye atabilmesi olumsuz yönü olarak ileri sürülmektedir. Bunun gibi bütün alacaklıların ikna edilmesinin pratik güçlüğü de olumsuz yönüdür. Bu olumsuzlukların yanı sıra daha az masraflı olması, belli şartlara ve belli bir usule bağlı olmaması ise olumlu yönü olarak savunulmaktadır³⁸.

1.1.3.1.2. Mahkeme İçi Konkordato

İcra ve İflâs Kanununun öngördüğü esas ve usuller çerçevesinde borçlu ve alacaklıların yanı sıra, resmî makamların da katılımı ile gerçekleştirilen konkordato türüne, mahkeme içi konkordato denir³⁹. Mahkeme dışında yapılan konkordato yalnızca onu kabul edenler hakkında hüküm ve sonuç doğurmakta iken mahkeme içi konkordato tamamen İcra ve İflâs Kanun'undaki açık düzenleme sebebiyle (İİK m. 308, c)“*Konkordato, tasdik kararıyla bağlayıcı hâle gelir. Tasdik edilen konkordato projesinde konkordatonun, tasdik kararının kesinleşmesiyle bağlayıcı hâle geleceği de kararlaştırılabilir; bu takdirde mühletin etkileri, kanunda öngörülen istisnalar saklı kalmak kaydıyla konkordatonun bağlayıcı hâle geldiği tarihe kadar devam*

³⁵ **Tanrıver**, Konkordato Komiseri, s.8; **Tanrıver/Deynekli**, s. 35.

³⁶ **Berkin**, Necmeddin: “Konkordatonun Hükümleri” (İBD., 1949/11, s. 641-669), s. 654.

³⁷ **Berkin**, Konkordatonun Hükümleri, s. 654.

³⁸ **Tanrıver/Değnekli**, s.38.

³⁹ **Tanrıver**, Konkordato Komiseri, s.10-11; **Tanrıver/Deynekli**, s. 38;**Arslan/ Yılmaz / Taşpınar Ayvaz / Hanağası**, s. 540.

eder. Bağlayıcı hâle gelen konkordato, konkordato talebinden önce veya komiserin izni olmaksızın mühlet içinde doğan bütün alacaklar için mecburidir”meydana geldiğinden, kendisine muvafakat etmeyen alacaklılar için de bağlayıcı olacaktır.

1.1.3.2. Konkordatonun İçeriğine Göre Türleri

1.1.3.2.1. Tenzilat Konkordatosu

Ekonomik bakımdan zor durumda olan borçlunun bu durumdan kurtulabilmesi için çoğu zaman yeni bir vade tanınması yeterli olmayabilir⁴⁰. Bu durumda borcun ödenebilmesi için alacaklının da belli bir katkıda bulunması gerekmektedir⁴¹. Böyle bir durumda, borçlunun malî durumunun düzeltilebilmesi, borçların ödenebilmesi için başvurulacak yegâne araçlardan biri de tenzilat konkordatosudur⁴². Bu konkordato türünde, borçlu alacaklılarına belli bir yüzde oranında ödemede bulunmayı taahhüt etmektedir. Alacaklılar borçlu ile anlaştıkları bu yüzdenin dışında kalan tutardan feragat ederler⁴³.

Tenzilat konkordatosu talep eden borçlu veya ticarî işletmenin borca batıklığı söz konusudur. Borçlu, malî durumunu değerlendirerek mevcut borçlarının örneğin yalnızca %50'sini veya %80'ni ödeyebileceğini ve bu şekilde iflâstan kurtulabileceğini konkordato önerisi olarak sunabilir. Bu öneriyi kabul eden alacaklılar, borçlu tarafından alacaklarının belirli bir yüzdesinin tahsil edilmesiyle yetinmiş olurlar. Konkordato tasdiki ile birlikte yargılama neticesinde konkordatoda kabul edilen yüzdenin ödenmesi durumunda borçlu borçlarının tamamından kurtulmuş olacaktır.

Tenzilat konkordatosu tasdik edilmesi durumunda, borçlunun alacaklıları ile muvafakat sağladığı tutardan artakalan meblağın akıbeti doktrinde tartışmalıdır. Bir görüşe göre, tenzilat konkordato koşullarına tabi olan alacaklının bakiye tutarının bir kısmından vazgeçmesi gerekir⁴⁴. Bu görüş doğrultusunda borçlunun bakiye tutara

⁴⁰ **Tanrıver**, Konkordato Komiseri, s.12.

⁴¹ **Tanrıver**, Konkordato Komiseri, s.12.

⁴² **Tanrıver**, Konkordato Komiseri, s.12.

⁴³ **Tanrıver**, Konkordato Komiseri, s.12.

⁴⁴ **Berkin**, s. 571; **Postacıoğlu**, s. 127-128; **Üstündağ**, Saim: İflâs Hukuku (İflâs, Konkordato, İptal Davaları), İstanbul 1986, s. 206; **Gürdoğan**, s. 203; **Buruloğlu**, Enver/**Reyna**, Yuda: Konkordato Hukuku, İstanbul 1968, s. 80; **Muşul**, s. 378.

ilişkin yaptığı ödemeler sebepsiz zenginleşme hükümlerine göre geri istenebilir. Diğer bir görüş ise, bakiye alacağın eksik borç teşkil ettiği yönündedir. Bu durumda bakiye alacak kısmı borç tutarı olarak mevcut kalsa da talebi mümkün değildir. Söz konusu olan tutarın talebe konu yapılırsa borçlu tarafından def'i ileri sürülebilecektir. Ayrıca borçlu alacaklıya söz konusu bakiye için ödeme yapmış ise bu durum sebepsiz zenginleşme teşkil etmeyecek ve geri istenmesi de mümkün olmayacaktır⁴⁵.

1.1.3.2.2. Vade Konkordatosu

Vade konkordatosunda borçlu borcunun tamamını ödemek şartıyla uzun veya kısa alacaklılarından bir vade ister veya borçlarını vade gününde ödeyeceği şekilde bir anlaşma yapılır⁴⁶.

Vade konkordatosu borca batık durumda olmayan fakat borç ödemediği aciz hâlinde olan ödeme yeterliliğini kaybetmiş borçlunun başvurabileceği bir yoldur. Başka bir ifadeyle, borçlunun o anda mevcudundaki malları satarak, vadesi gelmiş olan borçlarının hepsini birden ödeyemeyebilir⁴⁷. Fakat borçluya belirli bir vade verilirse, borçlu bu vadenin sonunda borçlarının tamamını ödeyebilecek hale gelir⁴⁸. Ayrıca vade sonunda alacaklar işlemiş faizleri de dahil olarak ödenecektir⁴⁹.

---

⁴⁵ **Kuru**, İflâs, s. 489; **Muşul**, s. 378.

⁴⁶ **Tanrıver / Deynekli**, s. 39; **Deliduman**, Seyithan: “Malvarlığının Terki Suretiyle Konkordato”, <http://www.e-akademi.org/makaleler/sdeliduman-4.htm>, S. 28 / 2004, s. 29; **Kuru**, El Kitabı, s. 1444; **Yılmaz**, Şerh, s. 1257; **Yıldırım**, Kamil / **Deren Yıldırım**, Nevhis, İcra ve İflas Hukuku, 7. Baskı, İstanbul 2016, s. 518; **Arslan / Yılmaz / Taşpınar Ayvaz / Hanağası**, s. 540; **Pekcanitez**, Hakan / **Atalay**, Oğuz / **Sungurtekin Özkan**, Meral / **Özkes**, Muhammet: İcra ve İflâs Hukuku Ders Kitabı, 5. Baskı, İstanbul 2018, s. 443; **Kale**, Serdar: “7101 Sayılı İcra ve İflâs Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Çerçevesinde İflâs Dışı Adî Konkordato”, İstanbul Medipol Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi, Sayı: 5, (1), Bahar 2018, s. 252; **Kurt Konca**, s. 10; **Uyar**, s. 20; **Kuru**, İstinaf Sistemi, s. 497; **Bülbül**, Duran, Hukuki ve Mali Yönleriyle Konkordato, Ankara 2019, s. 22; **Toroslu**, M. Vefa: Hukuksal ve Finansal Açıdan Konkordato, Ankara 2019, s. 31-32; **Öztek**, Öztek - Konkordato Şerhi, m. 285, s. 135.

⁴⁷ **Kuru**, İstinaf Sistemi, s. 497; **Tanrıver / Deynekli**, s. 39.

⁴⁸ **Tanrıver**, Konkordato Komiseri, s.11; **Tanrıver / Deynekli**, s. 39.

⁴⁹ **Öztek**, Öztek - Konkordato Şerhi, m. 285, s. 135.

1.1.3.2.3. Karma Konkordato

Karma konkordato, hem vade konkordatosu hem tenzilat konkordatosunun aynı anda birlikte uygulandığı konkordatodur. Karma konkordatoda hem borçluya borçlarını ödemek için belli bir vade tanınır hem de alacaklılar alacaklarının belli bir yüzdesinden vazgeçerler⁵⁰. Borçluya, borçlarının tamamını ödemesi için, yeni bir süre tanınan konkordatoda, konkordato tarihinden itibaren faiz ödenmeyeceği kararlaştırılmışsa, ortada bir karma konkordatonun bulunduğu söz edilebilir⁵¹. Uygulamada en çok karşılaşılan konkordato türüdür⁵².

1.1.3.3. Konkordatonun Yapıldığı Zamana Göre Türleri

1.1.3.3.1. Adi Konkordato

İflâsa tâbi olmayan borçlularla iflâsa tâbi olup da henüz iflâs etmemiş olan borçluların teklif ettiği konkordato, adi konkordato olarak adlandırılır. Borçlu iflâsa tâbi değilse elbette onun yönünden sadece adi konkordato mümkündür⁵³. İflâsa tabi olmayan borçlu, böyle bir konkordato talep etmek suretiyle, mevcut borçlarından kurtulup; eski işlerini düzeltme ya da yeni bir işe başlama imkânına elde edebilir. 2004 sayılı İcra ve İflâs Kanunu 285'inci maddesinde: *“Borçlarını, vadesi geldiği halde ödeyemeyen veya vadesinde ödeyememe tehlikesi altında bulunan herhangi bir borçlu, vade verilmek veya tenzilat yapılmak suretiyle borçlarını ödeyebilmek veya muhtemel bir iflâstan kurtulmak için konkordato talep edebilir.”* iflâsa tâbi olan

⁵⁰ Tanrıver, Konkordato Komiseri, s.13; Tanrıver / Deynekli, s. 41-42;

Deliduman, Konkordato, s.31; Kuru, El Kitabı, s. 1444; Yılmaz, Şerh, s. 1257; Yıldırım / Deren Yıldırım s. 518, Muşul, İcra ve İflâs Hukuku, s. 829; Arslan / Yılmaz / Taşpınar Ayvaz / Hanağası, s. 540; Pekcanitez /Atalay / Sungurtekin Özkan / Özekes, s. 443; Uyar, s. 21; Toroslu, s. 32-33; Bülbül, s.22; Sarısözen, s. 92; Öztekin, Öztekin - Konkordato Şerhi m. 285, s. 136.

⁵¹ Tanrıver, Konkordato Komiseri, s.13.

⁵² Kurt Konca, s. 10; Eroğlu, Orhan: Uygulamada Konkordato, 2. Baskı, İstanbul 2019, s. 26.

⁵³ Pekcanitez /Atalay / Sungurtekin Özkan / Özekes, s. 445.

borçlunun muhtemel bir iflâstan kurtulmak için konkordato talep edebileceğinden söz etmektedir ki, bu konkordato türü, adî konkordato olacaktır⁵⁴.

Adî konkordato için, borçlunun veya iflâs talebinde bulunabilecek alacaklılardan birinin öncelikle asliye ticaret mahkemesine dilekçe ile başvurup bir konkordato ön projesi vererek borçlarını ne surette ödemeyi teklif ettiğini açıkça ve gerekçeli bir şekilde belirtmesi gerekir⁵⁵.

İcra ve İflâs Kanunumuzda asıl olarak düzenlenen konkordato türü adî konkordatodur⁵⁶. Adî konkordato diğer konkordato türlerinden farklılık arz eden hususlar dışında uygulama için bu konkordato türüne atıf yapılmaktadır. Dolayısıyla da uygulamada en çok karşılaşılan konkordato şeklidir.

1.1.3.3.2. İflâs İçi Konkordato

İflâs içi konkordato, hakkında iflâs kararı verilmiş olan borçlunun, müflis sıfatından kurtularak, borçlarını yeniden yapılandırmasını sağlayan ve yeniden ticari hayata dönüşüne imkan tanıyan bir konkordato türüdür⁵⁷. Burada borçlunun asıl hedefi iflâsı engellemektir. Zira, iflâs içi konkordatoda müflis tarafından teklif edilen konkordatonun kabul ve tasdik edilmesi durumunda, borçlu hakkındaki iflâs kararı tüm hüküm ve sonuçları ile kaldırılmaktadır⁵⁸.

İcra ve İflâs Kanunu'nun 309'uncu maddesinden de anlaşılacağı üzere iflâs içi konkordatoda konkordato mühleti verilmesi söz konusu değildir. İflâs hâli bulunduğu için konkordato komiseri de atanmayacaktır. Komisere ait görevler iflâs idaresi tarafından yerine getirilecektir. Konkordato talebiyle beraber iflâs idaresi bu talebi görüşüyle birlikte ikinci alacaklılar toplanmasında veya daha sonra görüşmek üzere

---

⁵⁴ Pekcanitez /Atalay / Sungurtekin Özkan / Özekes, s. 445; Arslan / Yılmaz / Taşpınar Ayvaz / Hanağası, s. 541.

⁵⁵ Pekcanitez /Atalay / Sungurtekin Özkan / Özekes, s. 445

⁵⁶ Tanrıver, Konkordato Komiseri, s.18; Tanrıver / Deynekli, s. 44.

⁵⁷ Postacioğlu, s. 15; Buruloğlu, Enver / Reyna, Yuda, s. 5; Üstündağ, s. 211; Yıldırım / Deren Yıldırım, s. 519; Muşul, İcra ve İflâs Hukuku, s. 850 vd.; Pekcanitez /Atalay / Sungurtekin Özkan / Özekes, s. 443; Pekcanitez/Erdönmez, s.6; Eroğlu, s. 26; Sarısözen, s. 58.

⁵⁸ Belgesay, Mustafa Reşid, İcra ve İflâs Hukuku, Konkordato – İflâs – İptal Davası– Tahliye, 2. Baskı, İstanbul 1953, s.11; Üstündağ, s. 211; Kuru, s. 3588; Kuru, El Kitabı, s. 1445; Kuru, İstinaf Sistemi, s. 498; Eroğlu, s. 27.

alacaklılara bildirilecektir. Alacaklıların projeye onay vermesi ve asliye ticaret mahkemesinin de konkordato talebini tasdik etmesiyle birlikte iflâs idaresinin istemiyle iflâsın kaldırılmasına ve borçlunun serbestçe tasarrufu için mallarının kendisine iadesine karar verilmelidir (İİK m. 182, I).

1.1.3.4. Konkordatonun Düzenleniş Biçimine Göre

1.1.3.4.1 Adî Konkordato

Adi konkordatodan daha önce bahsedildiği için burada değinilmemiştir⁵⁹.

1.1.3.4.2 Malvarlığının Terki Suretiyle Konkordato

“Malvarlığının terki suretiyle konkordato ile alacaklılara, borçlunun malvarlığının aktifleri üzerinde tasarruf etmek veya bu malların tamamını ya da sadece bir kısmını üçüncü kişiye devretme yetkisi verilir” (İİK m. 309, a). Bu konkordato türünde, borçlunun işletmesinin ya da malvarlığının iyileştirilmesinden çok onun ekonomik bütünlüğünün tasfiye edilmesi düşüncesi daha görünürdür⁶⁰. Malvarlığının terki suretiyle konkordatodan bir iyileştirme tedbiri olarak bahsedilemeyeceği ve söz konusu konkordato türünün iflâs kurumuyla benzerlik taşıdığı doktrinde ileri sürüldüğü belirtilebilir⁶¹.

---

⁵⁹ Adî konkordato için bakınız 1.1.3.3.1.

⁶⁰ **Tanrıver**, Konkordato Komiseri, s.20; **Tanrıver/Deynekli**, s. 45; **Erdönmez**, Güray: “Malvarlığının Terki Suretiyle Konkordatoda Alacaklılar Kurulunun Görev ve Yetkileri”, Galatasaray Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi, 2003 / 1, s. 199 - 222, s. 200; **Ercan**, İbrahim: İcra ve İflas Hukukunda Malvarlığının Terki Suretiyle Konkordato, Konya 2008. s. 49; **Deliduman**, Konkordato, s. 36-47; **Oy**, Osman: Malvarlığının Terki Suretiyle Konkordato, İstanbul 2009, s. 15. **Özkan**, Hasan: Açıklamalı-İçtihatlı İcra ve İflâs Davaları ve Tatbikatı - Konkordato (m. 285 - 309/ü), Legal Yayınları, İstanbul 2014, s. 230; **Toroslu**, s. 33; **Bülbül**, s. 23.

⁶¹ **Pekcanitez / Erdönmez**, s. 7; **Atalay**, Oğuz, “Konkordato Hukukundaki Değişiklikler”, Bankacılar Dergisi, S. 47 / 2003, s. 104; **Buruloğlu/ Reyna**, s. 6; **Pekcanitez /Atalay / Sungurtekin Özkan / Özekes**, s. 493; bkz. **Taşpınar Ayvaz**, malvarlığının terki suretiyle konkordatonun iflâsın alternatifini olduğuna değinirken, bu konkordato türünde deyim yerindeyse özelleştirilmiş bir iflâstan söz edilebileceğini belirtmiştir. Bkz. **Taşpınar Ayvaz**, s. 256.

“Alacaklılar haklarını konkordato tasfiye memurları ve alacaklılar kurulu aracılığıyla kullanırlar. Konkordato tasfiye memurları ve alacaklılar kurulu konkordato talebi hakkında karar veren alacaklılar tarafından seçilir. Konkordato tasfiye memuru asliye ticaret mahkemesinin seçime ilişkin kararı onaylamasından sonra göreve başlar. Konkordato komiseri de tasfiye memuru olabilir” (İİK m. 309, a).

“Malvarlığının terki suretiyle konkordatonun tasdikine ilişkin kararın kesinleşmesinden itibaren, borçlu malları üzerinde herhangi bir tasarrufta bulunamaz ve bu mallar üzerinde tasarruf yetkisine sahip olan kişilerin imza yetkisi sona erer” (İİK m.309/c, f.1).

BÖLÜM II

2. KONKORDATO BAŞVURUSUNDA BULUNABİLECEK KİŞİLER, KONKORDATOYA BAŞVURU HALLERİ, GÖREVLİ YETKİLİ MAHKEME VE KONKORDATO SÜRECİ

2.1. Konkordato Teklifi İçin Başvurabilecek Kişiler

Konkordato esas itibariyle borçlunun malî durumunun düzeltilmesini, iflâsa tâbi borçlu açısından muhtemel bir iflâstan kurtulmasını ve iflâsa tâbi olmayan borçlu yönünden ise borçlarını ödeyebilmesini sağlayan icra ve iflâsa hukukuna ait iyileştirici bir kurum ya da imkândır⁶² şeklinde ifade edilebilir. Bu nedenle konkordato talebinin asıl olarak borçlu tarafından yapılması gerektiği söylenebilir. Şöyle ki; İcra ve İflâs Kanun'unun 285'inci maddesinin birinci fıkrasına göre, *“Borçlarını, vadesi geldiği hâlde ödeyemeyen veya vadesinde ödeyememe tehlikesi altında bulunan herhangi bir borçlu, vade verilmek veya tenzilat yapılmak suretiyle borçlarını ödeyebilmek veya muhtemel bir iflâstan kurtulmak için konkordato talep edebilir.”* . Bu çerçevede kanun koyucu tarafından, konkordato başvurusunda bulunacak kişiler bakımından herhangi bir ayırım yapılmamıştır. Gerçek kişi, tüzel kişi, tacir olan ya da olmayan herhangi bir borçlunun konkordato talep edebileceği düzenlenmiştir⁶³.

---

⁶² Postacıoğlu, s. 12; Tanrıver, Konkordato Komiseri, s. 3; Tanrıver / Deynekli, s. 29; Kuru, s. 3583 vd; Kale, Sorularla Konkordato, s. 2; Pekcanitez / Erdönmez, s.4 vd; Börü, Levent: “Adi Konkordatoda Alacaklılar Kurulu”, İnönü Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi, Cilt: 9, Sayı:2, 2018, s. 342.

Buruloğlu/ Reyna, s. 8; Kuru, İflâs, s. 408; Tanrıver/Deynekli, s. 54; Pekcanitez/Atalay / Sungurtekin Özkan / Özekes, s. 445; Arslan / Yılmaz / Taşpınar Ayvaz / Hanağası, s. 539; Pekcanitez / Erdönmez, s.7; Atalı, Murat / Ermenek, İbrahim, İcra ve İflas Hukuku (Takip Hukuku I – Takip Hukuku II), Ankara 2018, s. 330; Kale, s. 216; Özekes, Muhammet : “Konkordatoya Başvuru ve Geçici Mühlet Kararı”, 7101 Sayılı Kanunla Konkordato ve Elektronik Tebligat Konularında Getirilen Yenilikler, Lexpera Seminer, İstanbul 4 Mayıs 2018, s. 43-84, Editör: Prof. Dr. Muhammet Özekes, s.53; Oruç, Murat /

Borçlunun konkordato talep edebilmesi için alacaklı sayısının birden fazla olması gerekecektir⁶⁴.Sadece tek alacağı olan borçlunun konkordato talebinde bulunması ve bu süreci yürütmesi konkordato kurumunun yapısı ile bağdaşmayacağından dolayı borçlunun konkordato talebinde hukuki yararı bulunmamaktadır⁶⁵. Buna rağmen talepte bulunması durumunda hukuki yarar konkordato için de aranacağından başvurunun usulden reddi gerekmektedir.

Belirli koşullarda bu başvurunun alacaklı tarafından da yapılması kanunda düzenlenmiştir.2004 sayılı İcra ve İflâs Kanunu'nda 2003 yılında 4949 sayılı Kanun'la yapılan değişiklikle, daha önce borçlu hakkında konkordato talep etme hakkı bulunmayan alacaklılara da konkordato talebinde bulunma imkanı verilmiştir. Böylelikle alacaklılar ile borçlu ve alacaklıların kendi aralarında eşitlik sağlanmaya çalışılmıştır⁶⁶.

2.1.1. Borçlu

Konkordatoya kimlerin başvurabileceği İcra ve İflâs Kanunu'nun285' inci maddesinin birinci fıkrası“... herhangi bir borçlu,...konkordato talep edebilir.” denilerek açıklanmıştır. Kanun'un ifadesine göre borçlu sıfatı için özel bir şart aranmamış, tüzel kişiler ile tacir olup olmadıklarına bakılmaksızın bütün gerçek kişiler konkordatoya başvuru hakkı kazanmışlardır. Başka bir ifade ile, sadece iflâsa tâbi borçlular değil iflâsa tâbi olmayan borçlular da kanundaki şartları taşıdıkları sürece konkordatoya başvurabileceklerdir⁶⁷.

Çatıkkaş, Özgür / Şuekinici, Cafer: Hukuki ve Mali Yönleriyle Konkordato, İstanbul 2019, **Muşul**, s. 403; **Öztek, Öztek - Konkordato Şerhi** m. 285, s. 143.

⁶⁴ **Öztek, Öztek - Konkordato Şerhi**, m.285, s.144.

⁶⁵ **Çınar, Süleyman Serhan :** “Geçici Konkordato Mühleti Ve Sonuçları” Yüksek Lisans Tezi İstanbul 2019 s. 15.

⁶⁶ **Uyar**, s. 26-27.

⁶⁷**Buruloğlu/ Reyna**, s. 8; **Kuru**, İflâs, s. 488; **Tanrıver/Deynekli**, s. 54; **Pekcantez/Atalay / Sungurtekin Özkan / Özekes**, s. 445; **Arslan / Yılmaz / Taşpınar Ayvaz / Hanağası**, s. 539; **Pekcantez / Erdönmez**, s.7; **Atalı/ Ermenek**, s. 330;**Kale**, s. 216; **Özekes**, Geçici Mühlet, s. 53; **Muşul**, s. 403;**Öztek, Öztek-Konkordato Şerhi**, m. 285; s. 143.

2.1.1.1. Tüzel Kişiler

Tüzel kişinin yapacağı konkordato talebinin, onu idare ve temsille görevlendirilmiş kişiler tarafından imzalanmış olması lazımdır. Tüzel kişiler, gerçek kişilerin aksine, hiçbir zaman tüzel kişi olarak herhangi bir davranışta bulunamazlar. Kanun koyucu tüzel kişilerin davranışta bulunabilmeleri için, onların gerçek kişiler tarafından temsil edilmesi gerektiğini bildirmiştir⁶⁸. Bu bağlamda tüzel kişinin yetkili temsilcisi olan gerçek kişi veya onun vekalet verdiği avukat konkordato başvurusu yapabilir.

Tüzel kişinin yetkili organında görevli gerçek kişilerin konkordato başvurusu yapmaları halinde, tüzel kişiyi temsile yetkili olduklarına ilişkin belgeleri başvuruya eklemeleri gerekir.

Avukata vekalet verilmesi suretiyle konkordato başvurusu yapılması halindeise, doktrinde konkordato teklifinin, bir çeşit sulh teklifi olduğundan, borçlu bir avukat (vekil) aracılığıyla konkordato talebinde bulunuyorsa, bu avukatın (vekilin) vekaletnamesinde mutlaka sulh yapabilmek veya konkordato gerçekleştirmek için özel yetkisinin bulunması gerektiğine işaret edilmektedir (HMK m.74)⁶⁹.

2.1.1.1.1. Ticaret Şirketleri

2.1.1.1.1.1. Genel Olarak

Ticaret şirketleri, tüzel kişiliğe sahip olan ve Türk Ticaret Kanunu' nun 124' üncü maddesinde sayılan kollektif, komandit, anonim, limited ve kooperatif şirketlerden ibarettir.

Ticaret şirketleri, ticaret siciline tescil edildikleri anda tüzel kişilik kazanırlar ve tüzel kişilik kazandıkları andan itibaren de tacir sıfatına sahip olurlar. Tüzel kişinin yapacağı konkordato talebinin, onu idare ve temsille görevlendirilmiş kişiler tarafından imzalanmış olması gerekmektedir⁷⁰.

⁶⁸ **Özta**n, Bilge: Medeni Hukuk'un Temel Kavramları, 43. Baskı, Ankara, 2019, s.339.

⁶⁹ **Berkin**, s.527.

⁷⁰ **Öztek**, Öztek - Konkordato Şerhi, m. 285, s. 144.

Konkordato talebi olağanüstü işlemler olduğu için, olağanüstü işlemleri, yönetici olsun olmasın bütün ortakların oybirliğiyle karar verilmelidir ve bu sonuç hem kollektif şirket hem de komandit şirket için geçerlidir⁷¹. Kollektif ve komandit şirketlerde diğer bir ifadeyle kişi (şahıs) şirketlerinde şirket borçlarından dolayı sınırsız olarak sorumlu olan ortakların her biri, yönetim hakkına sahip olsun veya olmasın, konkordato talebini imzalamalıdır⁷². Sermaye şirketlerinde konkordato talebini anonim şirketlerde yönetim kurulu, limited şirketlerde müdür veya müdürler kurulunun karar vermesi gerekir (TTK m. 377 ve m. 634)⁷³. Kooperatiflerde konkordato istemeye yetkili organ, yönetim kuruludur.

Türk Ticaret Kanunu'nun 195' inci ve diğer maddeleri kapsamında bir hakim (ana) şirket ve bağlı (yavru) şirketlerden oluşan şirketler topluluğu da, bu sıfatıyla, yani gruba dahil şirketlerin hepsinin malvarlığını tek bir malvarlığıymış gibi mütalaa ederek konkordato talebinde bulunamaz. Şirketler topluluğuna dahil olan bağlı şirketlerin her birinin ayrı ayrı konkordato talebinde bulunması ve konkordato şartlarının her bir şirketin kendi mali bünyesinde hazırlanacak raporlarla gerçekleşmesi gerekir.

Bununla birlikte doktrindeki bir görüşe göre, grup şirketlerin ya da tüzel kişi ve kefillerinin konkordato taleplerinin aynı dilekçede birleştirilmesi mümkündür⁷⁴. Ancak bu halde, grup şirketini oluşturan her bir şirketin ayrı ayrı harç yatırarak

---

⁷¹ **Poroy**, Reha / **Tekinalp**, Ünal / **Çamoğlu**, Ersin: Ortaklıklar Hukuku I, 13. Baskı, İstanbul 2014, no.254, s.208, no. 395 ve 396, s.264.

⁷² **Kuru**, El Kitabı, 2. Baskı, Ankara 2013, s.1447.

⁷³ İcra ve İflâs Kanununda yapılan değişikliklere paralel olarak anonim şirketlere ilişkin TTK m. 377'nin başlığı "*b) Konkordato*" olarak değiştirilmiş ve madde şu şekli almıştır: "*Yönetim kurulu veya herhangi bir alacaklı, 376 ncı maddenin üçüncü fıkrası uyarınca yapacağı iflâs talebiyle birlikte veya bu kapsamda yapılan iflâs yargılaması sırasında 2004 sayılı Kanunun 285 inci ve devamı maddeleri uyarınca konkordato da talep edebilir*". Keza, limited şirketler bakımından da TTK m. 634'ün "*II - İflâsın bildirilmesi ve konkordato talebi*" olarak değiştirilmiş ve madde şu içeriğe kavuşturulmuştur: "*İflâsın bildirilmesi ve konkordato talebine anonim şirket hükümleri uygulanır.*"

⁷⁴ **Öztek**, Öztek - Konkordato Şerhi m. 285, s.146-147; Karşı görüş için bakınız, **Bayazıtlı**, Ercan / **Altay**, Adem / **Toraman**, Barış / **Bulur**, Alper / **Durna**, Ümit Erkan / **Ülger**, Zübeyir: Konkordato Komiserliği Temel Eğitim Kitabı, Adalet Bakanlığı, Eylül 2019, s. 48.

konkordato talebinde bulunması gerekir⁷⁵.Ancak, bölge adliye mahkemeleri istinaf incelemesinde, ayırma kararlarını usûl ve kanuna aykırı bulmaktadır⁷⁶.

Uygulamada, gerçek kişi ve tüzel kişinin konkordato talebiyle birlikte vereceği belgelerin hem içerik ve hem de kapsamı farkı gereği olarak bu belgelerin incelenmesinin ayrı ölçütlere göre yapılması gerekmesinden hareketle, bu gibi durumlarda mahkemelerin genellikle ayırma (tefrik) (HMK m.167) kararı verdiklerine işaret etmek lazımdır⁷⁷. Grup şirketlerinin veya bir tüzel kişi ve kefillerinin birlikte konkordato istemeleri hâlinde, ayrı vadeler veya ayrı ayrı ödeme oranları teklif etmeleri mümkün olmalıdır⁷⁸.

---

⁷⁵Bkz. Adana Bölge Adliye Mahkemesi, 9. HD. 04.03.2019 tarih, E: 116, K: 221 “Grup şirketlerin birlikte konkordato talep edebilecekleri ve davacı şirketlerin grup şirketi olduğu iddiası karşısında davacılar arasında ihtiyari dava arkadaşlığı olduğu anlaşıl原因 olarak davaların birleştirilerek bir arada görülmesi gerekmektedir.”

Yargıtay 23. Hukuk Dairesi'nin 2015/7901-2016/5404, 2013/7061-2014/1234 ve 2015/8778-2017/682 EK sayılı ilamları benzer mahiyettedir. “Davacı şirketin e-defter beratı tutmakla yükümlü olup olmadığı belirlenmeden bu evrağın sunulmadığından bahisle davanın reddi doğru olmayıp, tefrik edilen dosyaların birleştirilerek, davacıların ihtiyari dava arkadaşı olduğu ve her bir davacı için ayrı ayrı başvuru ve karar harcı alınması gerektiği anlaşıl原因 olarak, dava açılışı sırasında yatırılan başvuru ve karar harcının hangi davacı bakımından yatırıldığı davacı vekilinden sorularak diğer davacılar bakımından yatırılmayan başvuru ve karar harcı bakımından kesin süre verilerek harcın yatırılmasına, yine davacı şirketin e-defter beratı tutmakla yükümlü olup olmadığı araştırılarak sonucuna göre karar verilmesi için ilk derece mahkemesi kararının kaldırılmasına karar verilerek ... hüküm kurulmuştur.” Kazancı İçtihat Bilgi Bankası.

⁷⁶“davacı şirket ile şirket ortağı G. Çoban'ın birlikte açtığı dava tefrik olunarak G. Çoban'ın konkordato talebine ilişkin dava aynı mahkemenin 2018/1121 esas numarasına kaydedilerek görülmüştür. Dairemizin istinaf incelemesine tevdi kılınıp 2019/870 Sayılı numarasını alan dosyadaki gerçek kişi davacı G. Çoban, eldeki bu davada davacı şirketin ortak ve yöneticisi olup müşterek kefalet durumlarının söz konusu olduğu, davaların aynı hukuki nedenden kaynaklanması, dava sebeplerinin, kefili buldukları kredi borçlarının benzer ve aynı ilişkilerden kaynaklanmış olması karşısında HMK'nın 166/4 maddesi gereğince davanın, davacı gerçek şahıs ve asıl dosyadaki şirket yönünden birlikte görülmesi gerekirken tefrikine karar verilerek, ayrı esaslarda yürütülmüş olması da usul ve yasaya uygun bulunmamıştır.”İzmir Bölge Adliye Mahkemesi 17. HD 31. 5. 2019 tarih E. 2019/872K. 2019/1177. Kazancı İçtihat Bilgi Bankası.

⁷⁷ **Öztek**, Öztek - Konkordato Şerhi m. 285, s. 147.

⁷⁸ **Özekes**, Geçici Mühlet, s. 54.

2.1.1.1.2. Anonim Şirketlerin Özel Durumu

İflâsın ertelenmesi kurumunun ilga edilmesi ile anonim şirketler için iflâsın ertelenmesini talep edebileceklerine ilişkin Türk Ticaret Kanunu'nun 377' nci maddesinin birinci fıkrası da 7101 sayılı Kanun ile değiştirilmiştir.

Buna göre *Konkordato* yan başlığını taşıyan Türk Ticaret Kanunu'nun 377' nci maddesinin birinci fıkrasının yürürlükteki yeni metni şu şekildedir:

“Yönetim kurulu veya herhangi bir alacaklı, 376 ncı maddenin üçüncü fıkrası uyarınca, yapacağı iflâs talebiyle birlikte veya bu kapsamda yapılan iflâs yargılaması sırasında 2004 sayılı Kanunun 285 inci ve devamı maddeleri uyarınca konkordato da talep edebilir.”

Bu hükme göre borca batık anonim şirketlerin de konkordato talep edebilecekleri sonucuna ulaşılmaktadır⁷⁹. Ayrıca İcra ve İflâs Kanunu' nun 285' inci maddesinde aciz halinde konkordato talep etme imkanı tanındığı için, sermaye şirketlerinin de borç ödemekten aciz halinde oldukları gerekçesiyle borca batık hâle gelmekten kurtulmak için konkordatoya başvurmaları mümkündür⁸⁰.

Borçlu bir sermaye şirketi ise, konkordato talebiyle birlikte bilançolarını ve finansal tablolarını mahkemeye ibrazla yükümlü tutulmuştur⁸¹.

Türk Ticaret Kanunu'nun 376 ve devamı hükümlerinde borca batık borçlu anonim şirketin yönetim kurulunun borca batıklık durumunu tespit eden bir karar alması düzenlendiği hâlde İcra ve İflâs Kanunu'nda aciz hâlindeki anonim şirketleri dâhil diğer sermaye şirketlerine bu yönde açık ve net bir yükümlülük getirilmemiştir⁸². Borca batık durumda olmayan ama borcunu ödemekte zorlanan ve İcra ve İflâs Kanunu'nun aradığı diğer şartları sağlayan bir anonim şirkette iflas talebinde bulunabilir. Ancak şirketin borca batıklığı söz konusu ise yönetim kurulu iflas veya konkordato talep edebilme imkanına da sahiptir⁸³.

⁷⁹ Pekcanitez/Erdönmez, s.9-10.

⁸⁰ Pekcanitez/Erdönmez, s.9-10.

⁸¹ Pekcanitez/Erdönmez, s.9-10.

⁸² Pekcanitez/Erdönmez, s.9-10.

⁸³ Pekcanitez/Erdönmez, s.9-10.

2.1.1.1.2. Ticari İşletme İşleten Dernekler

Dernekler kazanç paylaşma dışında sadece sosyal ve manevi amaçlar için kurulabilir (TMK m. 56, I). Ancak dernek, kendisine hedef edindiği amacın gerçekleştirilebilmesi için, bir ticari işletme işletmek yolunu seçebilir⁸⁴. Örneğin, öğrencilere burs vermek ve yardım etmek amacıyla kurulan bir dernek, gerekli malî kaynağı sağlamak için bir market veya lokanta vb. işletebilir. Bu durumda dernek tacir sayılır ve derneğe ait işletmenin de ticaret siciline dernek tüzel kişiliği adına tescili gerekir. Kamu yararına çalışan derneklerde ise, bir ticari işletmeyi işletseler dâhi, tacir sayılamaz.

İcra ve İflâs Kanunu'nda tacir sayılıp sayılmama konkordato bakımından önem arz etmemektedir. Keza ticari işletme işletmek de konkordato talebi bakımından bir şart teşkil etmemektedir. İcra ve İflâs Kanunu'nun 285' inci maddesi borçlarını, vadesi geldiği hâlde ödeyemeyen veya vadesinde ödeyememe tehlikesi altında bulunan herhangi bir borçlu dediği için bir dernek borçlarını ödeyemiyor veya ödeyememe tehlikesi altında ise ticari işletme işletsin ya da işletmesin konkordato talep edebilir.

2.1.1.1.3. Ticari İşletme İşleten Vakıflar

Vakıfların da tıpkı dernekler gibi kazanç paylaşmak amacıyla kurulması yasaklanmıştır. Türk Medeni Kanunu'nun 101' inci madde hükmüne göre vakıflar, gerçek veya tüzel kişilerin yeterli mal ve hakları belirli ve sürekli bir amaca özgülenmeleriyle kurulan tüzel kişiliğe sahip mal topluluklarıdır. Vakıflar da amaçlarına ulaşabilmek için ticari işletme işletebilir ve bu ticari işletme dolayısıyla da tacir sıfatını kazanabilirler.

Ticari işletmenin ticaret siciline vakıf tüzel kişiliği adına tescili gerekir. Derneklerde olduğu gibi kamu yararına çalışan ve gelirinin yarısından fazlasını kamu görevi niteliğindeki işlere harcayan vakıflar da bir ticari işletmeyi işletse dâhi tacir sayılmamaktadır⁸⁵.

⁸⁴ **Kayihan**, Şaban: Ticari İşletme Hukuku, 5. Baskı, Ankara 2018, s. 142.

⁸⁵ **Arkan**, Sabih: Ticari İşletme Hukuku, 6335 Sayılı Kanun'la Değişik Türk Ticaret Kanununa göre Hazırlanmış 18. Baskı, Ankara 2013, s.123; **Kayihan**, s. 143.

2.1.1.1.4. Kendi Kuruluş Kanunları Gereğince Özel Hukuk Hükümlerine Göre Yönetilmek veya Ticari Şekilde İşletilmek Üzere Kamu Tüzel Kişileri Tarafından Kurulan Kurum ve Kuruluşlar

Devlet veya diğer kamu tüzel kişileri (il özel idaresi, belediye, köy) doğrudan doğruya veya kamu hukuku hükümlerine göre yönetilen bir tüzel kişi eli ile ticari işletme işletebilir. Bu takdirde bu faaliyetleri dolayısıyla devlet ve diğer kamu tüzel kişileri tacir sıfatını kazanamazlar (TTK m. 16, II). Bu durumda tacir sıfatı, devlet veya kamu tüzel kişileri tarafından kurulan kurum ve kuruluşlar için söz konusu olabilir. Bunun için de bu ve benzeri kurum ve kuruluşların kendi kuruluş kanunlarına bakmak gerekir. Bu kurumlar kendi kuruluş kanunları gereğince özel hukuk hükümleri çerçevesinde yönetiliyorsa ve ticari şekilde işletiliyorsa ve tüzel kişiliğe sahiplerse tacir olarak kabul edilirler (TTK m. 16, I).

Kamu tüzel kişileri tarafından kurulan ve tacir sayılan kurum ve kuruluşları ikiye ayırarak incelemek mümkündür:

2.1.1.1.4.1. Kamu İktisadi Teşebbüsleri İle Bunlara Ait Müesseseler

Kamu iktisadi teşebbüsleri 233 sayılı Kanun Hükmünde Kararname'de düzenlenmiştir. Bu Kanun Hükmünde Kararname' nin ikinci maddesinin birinci fıkrasına göre, kamu iktisadi teşebbüsü kavramından, iktisadi devlet teşekkülü ile kamu iktisadi kuruluşları anlaşılmaktadır⁸⁶. İktisadi devlet teşekkülü, sermayesinin tamamı devlete ait, iktisadi alanda ticari esaslara göre faaliyet göstermek üzere kurulan kamu iktisadi teşebbüsleridir (233 sayılı KHK m. 2, 2). Kamu iktisadi kuruluşu ise sermayesinin tamamı devlete ait olup, tek el niteliğindeki mal ve hizmetleri kamu yararı gözeterek üretmek ve pazarlamak üzere kurulur (233 sayılı KHK m. 2, 3). Bunlara ait müesseseden kasıt, sermayesinin tamamı bir iktisadi devlet teşekkülüne veya kamu iktisadi kuruluşuna ait olup, ona bağlı işletme veya işletmeler topluluğudur (233 sayılı KHK m. 2, 4). İster iktisadi devlet teşekkülleri olsun isterse kamu iktisadi kuruluşları, tüm kamu iktisadi teşebbüsleri ve müesseseler, özel hukuk hükümlerine tabidirler ve ticari şekilde işletilirler. Buna

---

⁸⁶ Arkan, s. 124.

ilaveten tüzel kişilikleri bulunmaktadır. Bu yüzden teşebbüs ve müesseselerin tüzel kişi tacirler arasında sayılması gerekmektedir⁸⁷.

İcra ve İflâs Kanunu'nda tacir sayılıp sayılmama konkordato bakımından herhangi bir önem arz etmemektedir. Keza ticari işletme işletmek de konkordato talebi bakımından bir şart teşkil etmemektedir. İcra ve İflâs Kanunu'nun 285' inci maddesi borçlarını, vadesi geldiği hâlde ödeyemeyen veya vadesinde ödeyememe tehlikesi altında bulunan herhangi bir borçlu dediği için kamu iktisadi teşebbüsleri bunlara ait müesseseler de borçlarını ödeyemiyor veya ödeyememe tehlikesi altında ise ticari işletme işletsin ya da işletmesin konkordato talep edebilir.

2.1.1.1.4.2. Özel Hukuk Hükümleri Uyarınca Yönetilen veya Ticari Şekilde İşletilen Diğer Kurum ve Kuruluşlar

Kamu iktisadi teşebbüsü veya müessese olarak nitelendirilmeyen, bununla birlikte yine de kamu tüzel kişileri (devlet, vilayet, belediye, köy, üniversite vs.) tarafından kurulan ve özel hukuk hükümlerine göre yönetilen veya ticari şekilde işletilen diğer kurum ve kuruluşlar da tüzel kişilikleri bulunduğu takdirde tacir sıfatına sahiptir⁸⁸.

Kamu tüzel kişileri tarafından kurulan ancak tüzel kişilikleri bulunmayan kuruluşlar ise tacir sıfatını kazanamamaktadır. Buna karşın bu kurumlar veya teşebbüsler tüzel kişilikleri ve dolayısıyla tacir sıfatları bulunmasa dâhi tacir olmaya bağlanan sonuçlara tabi olmaktadır⁸⁹.

2.1.1.2. Gerçek Kişiler

İcra ve İflâs Kanunu'nun 285' inci maddesinde “*herhangi bir borçlu*” ifadesine göre gerçek kişi tacirler ve tacir olmayan gerçek kişilerde İcra ve İflâs Kanunu'nda belirtilen koşulların varlığı hâlinde konkordatoya müracaat edebileceklerdir.

Gerçek kişiler konkordato başvurusunu bizzat yapabileceği gibi kanuni temsilcisi yahut vekil marifetiyle de gerçekleştirebilirler. Borçlu vekili aracılığıyla

---

⁸⁷ Arkan, s. 124.

⁸⁸ Arkan, s. 125; Kayıhan, s. 144.

⁸⁹ Arkan, s. 128.

konkordato isteminde bulunuyorsa, konkordato teklifi sulh teklifi niteliğinde olduğundan vekaletnamesinde bu konuda özel yetkisinin bulunması gerektiğine işaret edilmektedir (HMK m. 74)⁹⁰.

Borçlu vesayet altında ise, vasisinin konkordato talep edebilmesi için Türk Medeni Kanunu'nun 462' nci maddesi uyarınca vesayet makamı olan sulh hukuk mahkemesinin izni gereklidir.

Gerçek kişinin tacir olup olmaması, konkordato başvurusunda bulunması bakımından önem arz etmemektedir. *“Ancak, konkordato sürecinin başarısız olması halinde, tacir olmayanlar hakkında iflas kararı verilemeyecektir. Bu noktada kaynak Kanundan ve mevcut Kanundaki düzenlemesinden ayrılmak suretiyle farklı bir hukuki sonuç kabul edilmektedir”*⁹¹. İcra ve İflâs Kanunu'nun 292' nci maddesine göre, konkordato mühlet kararının kaldırılması veya konkordatonun tasdik edilmemesi halinde ancak iflasa tabi borçlular bakımından koşulların oluşması halinde iflas kararı verilebilir⁹².

Gerçek kişilerin konkordato yoluna başvurabilmeleri için medeni hakları kullanma ehliyetine sahip olmaları gerekir. Bu bağlamda, vesayet altında olanların konkordato isteyebilmeleri bu konuya ilişkin olmak üzere sulh hukuk mahkemesinin özel iznine bağlıdır⁹³.

2.1.1.2.1. Gerçek Kişilerde Tacir Sıfatı

Türk Ticaret Kanunu'nun 12' nci maddesinin birinci fıkrasında gerçek kişi tacir, bir ticari işletmeyi, kısmen de olsa, kendi adına işleten kişi olarak tanımlanmıştır. Kanun koyucu gerçek kişinin tanımını bu şekilde yaptıktan sonra, hemen devamında ikinci ve üçüncü fıkralarda tacir sayılanlar ile tacir gibi sorumlu olanları düzenlemiştir. Buna göre,

“Bir ticari işletmeyi kurup açtığı, sirküler, gazete, radyo, televizyon ve diğer ilân araçlarıyla halka bildirmiş veya işletmesini ticaret siciline tescil ettirerek durumu ilân etmiş olan kimse, filen işletmeye başlamamış olsa bile tacir sayılır.

⁹⁰ Uyar, s. 23; Özbek, Özbek - Konkordato Şerhi, s. 151.

⁹¹ Bkz. Hükümet Tasarısı Gerekçesi

⁹² 7101 sayılı Kanun Gerekçesi.

⁹³ Altay/Eskiocak, s. 135.

Bir ticari işletme açmış gibi, ister kendi adına, ister adı bir şirket veya her ne suretle olursa olsun hukuken var sayılmayan diğer bir şirket adına ortak sıfatıyla işlemlerde bulunan kimse, iyiniyetli üçüncü kişilere karşı tacir gibi sorumlu olur.”

Türk Ticaret Kanunu'nun 12' nci maddesinin ikinci fıkrası uyarınca, bir ticari işletmeyi kurup açtığını sirküler, gazete, radyo, televizyon ve sair ilân araçlarıyla (örneğin internet üzerinden) halka bildirmiş olan kişi, fiilen ticari işletmesini işletmeye başlamamış olsa bile tacir sayılır.

Türk Ticaret Kanunu'nun 12' nci maddesinin ikinci fıkrası uyarınca, ticari işletme fiilen işletilmeye başlanmamış olsa bile, bir gerçek kişi işletmesini ticaret siciline tescil ve durumu Türkiye Ticaret Sicili Gazetesinde ilân ettirmiş ise yine de tacir sayılır.

Bir ticari işletme açmış gibi ister kendi adına ister adı bir şirket veya her ne surette olursa olsun hukuken varsayılmayan diğer bir şirket adına ortak sıfatıyla muamelelerde bulunan kimse iyi niyet sahibi üçüncü kişilere karşı tacir gibi sorumlu olur.

Gerçek kişilerin tacir sıfatı taşımalarının konkordato başvurusunda bulunabilmeleri bakımından bir zorunluluk bulunmamaktadır. Ancak tacirler iflâsa tabi oldukları için, gerçek kişi tacirlerin konkordato başvuruları reddedildiğinde koşulları varsa iflâs edebileceklerdir.

Türk Ticaret Kanunu'nun 17' nci maddesinde, tacirlerin tabi oldukları hükümlerin donatma iştiraki için de aynen uygulanacaklarını hükme bağlamıştır. Donatma iştiraki, Türk Ticaret Kanunu' nun 1064' üncü maddesinde *“Birden çok kişinin paylı mülkiyet şeklinde mâlik oldukları bir gemiyi, menfaat sağlamak amacıyla aralarında yapmış oldukları sözleşme gereğince, hepsi adına ve hesabına suda kullanmaları hâlinde donatma iştiraki vardır”* şeklinde düzenlenmiştir.

Donatma iştiraki tüzel kişiliğe sahip olmamasına karşı tacir olmanın sonuçlarına ve bu arada iflâsa tabidir. Tüzel kişiliği olmamasına rağmen donatma iştirakinin Türk Ticaret Kanunu'nun 17' nci maddesi karşısında ortaklık olarak konkordato talep edebileceği sonucuna ulaşılmalıdır⁹⁴.

---

⁹⁴ **Can**, Mertol: “Donatma İştirakında Tacir Sifatının Aidiyeti İle Müşterek Donatanlar Hakkında da İflâs Kararının Verilip Verilemeyeceği Meselesi”, Prof. Dr. Ünal Tekinalp'e Armağan, Cilt 1, İstanbul 2003, (907-930), s. 909.

2.1.2. Alacaklılar

Takipli veya doğrudan iflâs talebinde bulunabilecek olan her alacaklı da, gerekçeli bir dilekçeyle, borçlu hakkında konkordato işlemlerinin başlatılmasını isteyebilir (İİK m. 285, II). 4949 sayılı Kanunla yürürlüğe girmiş olan bu imkanın gerekçesi şu şekildedir: “*Maddeye eklenen fıkrayla, alacaklılara da, borçlu hakkında, gerekçeli bir dilekçeyle, konkordato işlemlerinin başlatılmasını isteme ve böylece alacaklılar arasında eşitliği sağlama imkanı verilmiş(tir)...Tabiiyatıyla alacaklı, borçlunun ticari defterlerini, bilançosunu ve gelir tablosunu tetkik merciine talebiyle birlikte sunmak zorunda değildir; ama tetkik mercii hâkimi resen araştırma ilkesi uyarınca borçludan bütün bu defter ve belgeleri isteyebilir. Yine düzenleme alacaklıya bir konkordato projesi tevdi etme zorunluluğu da getirmemektedir; ama bu, onun böyle bir proje öneremeyeceği anlamına da gelmemektedir...*”.

Borçlu iflâsa tabi değilse, alacaklı borçlu hakkında konkordato işlemlerinin başlatılmasını isteyemeyecektir; İcra ve İflâs Kanunu alacaklılara bu yetkiyi sadece iflâsa tabi borçlular bakımından tanımıştır.

Alacaklının borçlu hakkında yapacağı konkordato teklifi gerekçeli olmalıdır, bu durum alacaklının borçlunun mali ve finansal durumu hakkında az da olsa bilgi sahibi olmasını gerektirir.

Alacaklının konkordato talebinde bulunması halinde, kanun koyucu ilgili bilgi ve belgelerin hazırlanması bakımından özel bir düzenleme öngörmüştür. İcra ve İflâs Kanunu²⁸⁷' nci maddesinin ikinci fıkrası uyarınca, “*Konkordato işlemlerinin başlatılması alacaklılardan biri tarafından talep edilmişse, borçlunun 286'ncı maddede belirtilen belgeleri ve kayıtları mahkemenin vereceği makul süre içinde ve eksiksiz olarak sunması hâlinde geçici mühlet kararı verilir. Bu durumda anılan belge ve kayıtların hazırlanması için gerekli masraf alacaklı tarafından karşılanır. Belge ve kayıtların süresinde ve eksiksiz olarak sunulmaması hâlinde geçici mühlet kararı verilmez ve alacaklının yaptığı konkordato talebinin de reddine karar verilir.*”

Ayrıca, konkordato talebinde bulunan alacaklının mahkemeye sunduğu dilekçede borçluyu maddî ilgili olarak belirtmesi gerekir. Zira, konkordato başvurusu bir dava olmadığı için borçlu ile alacaklı arasında davalı davacı ilişkisi bulunmamaktadır. Çekişmesiz yargılama işi söz konusu olduğu için ancak ilgiliden bahsedilebilir.

2.2. Konkordatoya Başvurulabilen Hâller

2.2.1. Vadesi Geldiği Halde Borçların Ödenememesi

İcra ve İflâs Kanunu'nun 285'incimaddesinin birinci fıkrasındaki “*Borçlarını, vadesi geldiği hâlde ödeyemeyen veya vadesinde ödeyememe tehlikesi altında bulunan herhangi bir borçlu*” şeklindeki ifade, teknik anlamda olmasa da borçlunun aciz hâline işaret etmektedir⁹⁵. Aciz hâli, muaccel borçlarını ödeme araçlarındaki geçici olmayan sürekli ve genel nitelikteki bir yoksunluktur⁹⁶. Para borçları dışındaki borçların ödenmemesi bu kavramın kapsamına girmez⁹⁷.

Kanaatimizce de aciz hâli, borçlu vadesi gelen borçlarını, ödeme isteği olmasına rağmen mali durumunun yetersizliği veya yoksunluğunu nedeniyle ve vadesi gelecek borçlarını da ekonomik yoksunluğundan dolayı sürekli olarak ödeme araçları bulamamasından kaynaklanan ödeme güçlüğüne düşmesidir şeklinde tanımlayabiliriz. Yaptığımız tanıma göre de aciz halinde olduğunu tespit eden koşullar; borçların muaccel hale gelmiş olması, ödenmesi gereken borçlar için ödeme araçlarından yoksun olması, ödeme güçsüzlüğünün geçici değil devamlı olması halini tespit eden her gerçek ve tüzel kişi borçlu konkordato başvurusunda bulunabilecektir.

Aciz hâlinde bulunan bir borçlunun vade konkordatosu istemesi mümkün iken, tenzilat konkordatosu isteyememesi gerektiği belirtilmektedir. Bu konu doktrinde tartışmalıdır, doktrindeki bir görüşe göre, konkordatonun tasdiki şartlarını düzenleyen İcra ve İflâs Kanunu'nun 305. maddesinin birinci fıkrasının a ve b bendindeki hükümler birlikte değerlendirildiğinde tenzilat konkordatosuna başvurulabilmesi için borçlunun muhakkak borca batık olması gerekir. Bu sebeple, borca batık olmayan, yani alacakları ve varlıkları borçlarını karşılayan bir borçlunun tenzilat konkordatosu teklif etmesi durumunda bu teklif, teklif edilen meblağın, borçlunun iflâsı hâlinde alacaklıların eline geçebilecek muhtemel miktardan fazla

⁹⁵ Pekcanitez / Erdönmez, s. 9; Özkes, Geçici Mühlet, s. 58.

⁹⁶ Atalay, Oğuz: “Konkordato Reformu Hakkında Değerlendirmeler”, 7101 Sayılı Kanunla Konkordato ve Elektronik Tebligat Konularında Getirilen Yenilikler, Lexpera Seminer, İstanbul 4 Mayıs 2018, s. 111-134, İstanbul 2018, Editör: Prof. Dr. Muhammet Özkes Değerlendirmeler, s.115; Ermenek, İflâsın Ertelenmesi, Ankara 2009, s.206; Taşpınar Ayvaz, s.298; Deliduman, Seyithan: İflâsın Ertelenmesinin Etkileri, Kocaeli 2008, s.51; Rüzgaresen, Cumhuriyet: İflâs Sebepleri, Ankara 2011, s.367-370.

⁹⁷Atalay, Değerlendirmeler, s.115.

olması (İİK m. 305, I, b. (a)) ve borçlunun mevcudu ile orantılı olması koşulları (İİK m. 305, I, b. (b)) yerine gelmediği gerekçesiyle reddedilecektir. Bu görüşe göre, bu durumdaki bir borçlu sermaye şirketi yahut kooperatif olmak kaydıyla, borçlarında mutlaka indirimle gidilmesini istiyorsa borçlarının uzlaşma yoluyla yeniden yapılandırılması (İİK m. 309, m vd.) usulüne başvurmalıdır⁹⁸. Başka bir ifadeyle, borçlunun malvarlığı borçlarını ödemeye yetmekte ve fakat malvarlığı unsurlarının kısa zamanda paraya çevrilmesi mümkün değil ise borçlu tenzilat konkordatosu teklif edemez; yalnızca vade konkordatosu teklif edebilir⁹⁹.

Çünkü malvarlığı borçlarını tamamıyla ödemeye yeten bir borçlunun likidite sorununu çözmek için ihtiyaç duyduğu şey zamandır. Borçlu likidite problemini çözdüğünde yani malvarlığını paraya çevirdiği zaman faizler de dâhil olmak üzere borçlarının tamamını karşılıklı olarak kararlaştırılan vadede tam bir şekilde ödemelidir.

Bu konuda ayrıca, İcra ve İflas Kanunu'nun 286' ncı maddesinin b bendi uyarınca aktiflerin muhtemel satış fiyatları üzerinden hazırlanan ara bilançoların konkordato talebiyle birlikte sunulması şartı aranmaktadır. Başka bir ifadeyle, borçlunun tenzilat konkordatosu isteminde bulunup bulunamayacağı belirlenirken aktiflerin kaydi değerleri esas alınmaz. Çünkü aktiflerin gerçek fiyatına satılması halinde elde edilen para, borçlunun pasifini aşacak ve borçlu borçlarını tenzilatlı olarak ödedikten sonra geriye kalan para ise borçlunun olacaktır. Bu durum ise borçlunun, alacaklıların sırtından zenginleşmesi anlamına geleceğinden kabul edilemez¹⁰⁰. Bu görüşe göre, aktifi pasifinden fazla olan borçlunun önerdiği tenzilat konkordatosu, ancak konkordatoya tâbi bütün alacaklıların oybirliğiyle kabul etmesi durumunda ancak kabul görebilir. Fakat, bu alacaklıların oybirliği ile kabulü dahi konkordato başvurusunun kabulü için yeterli kabul edilmeyecektir. Çünkü mahkeme, aktifi, pasifinden fazla olan borçlunun buna rağmen tenzilat konkordatosu istediğini tespit ettiğinde borçluya kesin mühlet veremeyecektir¹⁰¹.

Yargı kararları da bu yöndedir¹⁰². Doktrindeki diğer bir görüşe göre ise

⁹⁸ **Öztek**, Öztek - Konkordato Şerhi, m.285, s. 161-163.

⁹⁹ **Kuru**, s.3603; **Öztek**, Öztek - Konkordato Şerhi, m.285, s. 165.

¹⁰⁰ **Öztek**, Öztek - Konkordato Şerhi, m.285, s.168.

¹⁰¹ **Öztek**, Öztek - Konkordato Şerhi, m.285, s.168-169.

¹⁰² İzmir Bölge Adliye Mahkemesi 17. Hukuk Dairesi'nin 04.04.2019 tarihli, 2019/561 E.,

konkordato başvurusunda bulunan borçlu aciz hâlinde ise ve konkordato projesiyle birlikte iyileştirme planı sunması durumunda, borçluya tenzilat konkordatosu isteme hakkı tanınmalıdır¹⁰³. Zira, muaccel borçlarını ödeme kabiliyetinden yoksun olduğu için mali durumu daha da bozulacak aynı zamanda ticari itibarını kaybedecektir. Bu durumda da borçlunun likidite problemi olduğu için sadece vade konkordatosu sunabileceğinden dolayı borçlarını vadesinde ödeyememesine neden olacak ve özellikle alacaklıların borcun uzun vadelerde ödenmesine rıza göstermediği hâllerde vade konkordatosu talebi reddedilecektir. Diğer taraftan, aciz hâlindeki borçlunun

---

2019/790 sayılı kararında;“*Dava konusu somut olay, konkordato müessesesine ilişkin yasal düzenlemeler ile dosyaya ilişkin tespitler çerçevesinde birlikte değerlendirildiğinde, dosyaya sunulan ve Dairemizce de karar vermeye elverişli bulunarak dava konusu somut olaya uygun düşen, ehil konkordato komiserlerinden alınan rapor içerik ve değerlendirmelerinde de belirtildiği üzere, davacı şirketin borca batık olmadığı, nakit akış tablosunun gerçekleri yansıtmadığı, gerçekte iflas etmiş olsa bile adi alacaklara yapılabilecek ödemenin dahi konkordato teklifindeki ödemeden daha fazla olduğu ve bu projenin uygulama kabiliyetinde de bulunmadığı, ayrıca davacı şirketin bankalardan para çekmek suretiyle daha sonra komiserlerin talebi üzerine yatırma durumları da değerlendirildiğinde iyi niyet kuralları ile bağdaşmayan tutum ve davranışların söz konusu olduğu, kaldı ki davada süre ile birlikte tenzilat talebi de bulunduğu halde davacının gerçekte borca batık olmadığı, rayiç değerlerine göre yapılan hesaplama göre varlıklarının borçlarından 14.123.965,07 TL daha fazla olduğu, teklif edilen tutarın borçlunun kaynakları ile orantılı olması şartını taşımadığı, nakit akış tablosundaki mevcut alacakları konusunda %30-40 oranında tahsilat öngörülürken henüz gelmeyen yıllara ilişkin olarak %100 civarında bir tahsilat öngörülmesinin kendi içerisinde çelişkili olup gerçeği yansıtmadığı ve buna göre davacı şirketin borca batık ya da ödeme güçlüğü içerisinde bulunmadığı gibi iyi niyet kurallarının söz konusu olmadığı ve ayrıca sunulan konkordato projesinin yukarıda ayrıntılı açıklandığı ve benimsenen bilirkişi raporunda da belirtildiği üzere nakit akış tablosunun gerçeği yansıtmadığı, davacı tarafın bankalardan para çekme girişiminde bulunup kasaya aldığı, anılan bu durumların iyi niyet karinesi ile bağdaşmadığı, normal haline göre iflas etse bile ödenebilecek tahsilat tutarından daha az bir borç ödeme teklifinde bulunup anılan bu durumun şirket şartlarına göre gerçeği yansıtmadığı ve ön projedeki teklif edilen tenzilatın ve oranının şirketin kaynaklarına göre orantılı olmayıp makul seviyeyi aşacak şekilde fazla olup İİK'nun 305/1-b maddesi gereğince teklif edilen tutarın borçlunun kaynakları ile orantılı olması şartını yerine getirmediği, sunulan revize ön projesinde de yine %15 tenzilat konkordatosuna yönelik olduğu, aynı gerekçelerin bu proje için de geçerli olup davacının borca batık olmaması nedeniyle itibar edilemeyeceği, neticede varlıklarının borçları karşılamaya rahatlıkla yettiği ve sunulan konkordato projesinin bu anlamda uygulanabilirliğinin de kalmadığı gibi açıkça uygulanmasının da gerçek duruma göre gerekmediği anlaşılmış olduğundan usul ve yasaya uygun bulunan ilk derece mahkemesine karşı ileri sürülen davacı tarafın istinaf isteminin HMK'nun 353/1-b-1 maddesi gereğince esastan reddine karar verilmesi gerektiği sonuç ve kanaatine varılarak, aşağıdaki şekilde hüküm kurulmuştur.”, Kazancı İçtihat Bilgi Bankası.*

¹⁰³Pekcanitez/Erdönmez, s.12; Budak/Kale, Özbek - Konkordato Şerhi, m.305, s. 534.

konkordato teklifi alacaklılar tarafından benimsenmiyor ve borçlunun ticari faaliyetine devam etmesi iflâsına nazaran daha avantajlı bulunuyorsa borçlunun başvuru tarihinde salt borca batık olmadığı gerekçesiyle geçici mühlet talebi reddedilmemelidir¹⁰⁴.

Benzer yöndeki bir diğer görüşe göre de mevcudu, borçlarını karşılamaya yeten bir borçlunun tenzilat konkordatosu istemesi mümkün değildir¹⁰⁵. Çünkü böyle bir teklif karşısında meblağın, borçlunun kaynakları ile orantılı olması şartına uygun düşmeyeceği gerekçesiyle reddedilmemelidir; zira “*kaynak*” ile “*malvarlığı*” aynı kavramlar değildir. Kaynak, nakit kaynakları ifade etmektedir; oysaki borçlu borçlarını mallarını satmak suretiyle ödemek zorunda olmadığı gibi, adı konkordatoda da malvarlığının tasfiyesini amaçlayan bir müessese değildir¹⁰⁶.

Ancak, İcra ve İflâs Kanunu' nun 285' inci maddesinin birinci fıkrasının ifadesi yalnızca aciz hâlini değil, borçlunun ödemelerini tatil etmesi durumunu da kapsar. Ödemelerin tatili kavramı esas olarak borçlunun çekişmesiz ve vadesi gelmiş borçlarını geçici olarak nitelendirilemeyecek surette ödeyememesi, ödemelerini sürekli olarak durdurması anlamına gelmektedir¹⁰⁷. Kanunda son olarak da borçlarını vadesi geldiği hâlde ödeyememe tehlikesi dâhi konkordato başvurusu için yeterli görülüyorsa; vadesi borçların genel ve sürekli ödenememesinden ziyade belirli ölçülerde ödenememesi yani ödemelerin kesilmesi de konkordato talebi için yeterli olacaktır¹⁰⁸. Borçlarını vadesinde ödeyememe tehlikesi içinde bulunan borçlu konkordato talebinde bulunabildiğine göre, borca batık hâldeki borçluların evleviyetle konkordato talebinde bulunabilmeleri gerekmektedir¹⁰⁹.

Borca batıklık kavramı ise, borçlunun toplam mevcutları ile muaccel olsun olmasın toplam borçları karşılayamaması durumudur¹¹⁰. Borca batık olan borçlular için İcra ve İflâs Kanunu'nun 305. maddesinin birinci fıkrasının a ve b bendindeki

---

¹⁰⁴ **Pekcanitez / Erdönmez**, s.12; **Budak/Kale**, Öztekin - Konkordato Şerhi, m.305, s. 534.

¹⁰⁵ **Atalay**, Değerlendirmeler, s.121.

¹⁰⁶ **Atalay**, Değerlendirmeler, s.121.

¹⁰⁷ **Atalay**, Borca Batıklık ve İflâsın Ertelenmesi, 2. Baskı, İzmir 2007, s.24; **Umar**, Bilge: “Aciz Hâli - Borca Batıklık Kavramlarının Farkı ve Bu Yönden Yeni M.K. Metninin Düşüğü Yanlışlık” (YTÜHFD,2004/1, S. 317-324), s.322; **Rüzgaresen**, s. 542-543.

¹⁰⁸ **Özekes**, Geçici Mühlet, s. 58-59.

¹⁰⁹ **Pekcanitez / Erdönmez**, s.9.

¹¹⁰ **Rüzgaresen**, s. 620.

hükümler gereği tenzilat konkordatosu sadece borçlunun borca batık olması halinde talep edilebilir. Buna karşılık borca batıklıkta hem tenzilat hem vade hem de karma konkordato istenebilir¹¹¹.

2.2.2. Borçların Vadesinde Ödenememesi Tehlikesi

İcra ve İflâs Kanunu'nun 285' inci maddesinin birinci fıkrası “*Borçlarını...vadesinde ödeyememe tehlikesi altında bulunan herhangi bir borçlu...konkordato talep edebilir*” şeklindeki hükmünü geniş yoruma tabi tutmak mümkün olmayıp, borçlunun yakın tarihli borçlarını ödeyememe tehlikesinin çok yüksek olması ve bu borçların tahakkuk etmesi durumunda aciz hâli veya borca batık durumunda bulunması şeklinde düşünülmelidir¹¹².

Maddede “*tehlike altında bulunma*” gibi bir ölçüt, kesin olmayan ancak öngörülebilir bir durumun ispatını gerektirmektedir. Bu çerçevede “*yaklaşık ispat*”la yetinmek gerekeceği doğru olacaktır¹¹³.

Borçlunun borçlarını vadesinde ödeyememe tehlikesi altında bulunması halinin konkordatoya başvurma hâllerinde kabul edilmesi olumlu bir değişikliktir. Çünkü borç ödemedi aciz halinde veya borca batık durumda olan bir borçlu, mali durumunun kötüye gittiğini fark edip konkordato teklifinde bulunarak gerekli önlemleri alabilir. Ekonomik hayatın devamlılığı açısından bir erken uyarı sistemi kurulmasına ihtiyaç vardır. Bu bakımından konkordato veya yeniden yapılandırmaya ilişkin kurumların bu ihtiyaçlar çerçevesinde sürekli bir değişim içinde olduğu söylenebilir¹¹⁴.

2.3. Konkordato Başvurusunda Görevli ve Yetkili Mahkeme

2.3.1. Görevli Mahkeme

Konkordato başvurusunun yapılacağı ve konkordato sürecini yürütmekle görevli mahkeme asliye ticaret mahkemesidir. 7101 sayılı Kanun'da görevli

---

¹¹¹ **Öztek**, Öztek - Konkordato Şerhi, m.285, s. 161.

¹¹² **Öztek**, Öztek - Konkordato Şerhi, m.285, s. 165.

¹¹³ **Öztek**, Öztek - Konkordato Şerhi, m.285, s. 165.

¹¹⁴ **Öztek**, Öztek - Konkordato Şerhi, m.285, s. 161.

mahkemeye ilgili değişiklik yapılmıştır. Daha önce konkordato prosedüründe talep icra mahkemesine yöneltilmekte, konkordatonun tasdiki kararında ise asliye ticaret mahkemesi görev almaktaydı.

101 sayılı Kanun'un 46'ncı maddesi ile 2004 sayılı İcra ve İflas Kanunu'na eklenen Geçici 14'üncü madde uyarınca; *“Hakimler ve Savcılar Kurulu, 26/9/2004 tarihli ve 5235 sayılı Adli Yargı İlk Derece Mahkemeleri ile Bölge Adliye Mahkemelerinin Kuruluş, Görev ve Yetkileri Hakkında Kanununun 5'inci maddesinin beşinci fıkrasındaki belirleme yetkisi kapsamında iflâs ve konkordato konusunda uzman asliye ticaret mahkemesini, bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten itibaren iki hafta içinde belirler.”*

Konkordato talepleri hakkında uzman mahkemeler belirleme yetki ve görevi de Hakimler ve Savcılar Kurulu'na verilmiştir. Buna bağlı olarak 05/04/2018 tarihli ve 30382 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe giren, Asliye Ticaret Mahkemelerinde İflâs ve Konkordato Hakkında İhtisas Mahkemelerinin Belirlenmesine İlişkin Hakimler ve Savcılar Kurulu Birinci Dairesi'nin 03/04/2018 tarihli, 538 sayılı kararı ile *“Üç ve daha az asliye ticaret mahkemesi bulunan yerlerde 1 numaralı asliye ticaret mahkemesinin, üçten fazla asliye ticaret mahkemesi bulunan yerlerde ise 1, 2 ve 3 numaralı asliye ticaret mahkemelerinin, ihtisas mahkemesi olarak belirlenmesine”* karar verilmiştir.

Konkordato talebinin ihtisas mahkemelerinden başka bir asliye ticaret mahkemesinde tevzi edilmesi halinde, dosya mahkemece ihtisas mahkemesi olarak davaya bakacak asliye ticaret mahkemesine tevzi edilmek üzere tevzi eden birime iade edilmelidir. Bunu mahkemenin re'sen yapmaması halinde tarafların itiraz edebilmesi mümkündür. Burada esasen bir görev düzenlemesi bulunmaktadır. Taraflar görev kurallarına aykırılığı her zaman ileri sürebilirler.

Konkordato yargılamasının hakem mahkemesinde yapılacağına ilişkin tahkim sözleşmeleri geçersizdir¹¹⁵. Zira, konkordato geçici mühlet ve kesin mühlet kararı kamu düzenine ilişkindir. Konkordato, tahkime elverişli değildir.

---

¹¹⁵ **Öztek**, Öztek - Konkordato Şerhi, m. 285; s. 174.

2.3.2. Yetkili Mahkeme

Yetkili mahkeme İcra ve İflâs Kanunu'nun 285' inci maddesinin üçüncü fıkrasında; “*Yetkili mahkeme; iflâsa tâbi olan borçlu için 154' üncü maddenin birinci veya ikinci fıkralarında yazılı yerdeki, iflâsa tâbi olmayan borçlu için yerleşim yerindeki asliye ticaret mahkemesidir.*” şeklinde düzenlenmiştir. Yetki konusunda İcra ve İflâs Kanunu'nun 154' üncü maddesinin birinci ve ikinci fıkralarına atıf yapılmıştır.

İcra ve İflâs Kanunu'nun 154' üncü maddesinin birinci ve ikinci fıkralarındaki düzenlemeye göre, yetkili mahkeme, iflâsa tâbi olan borçlular bakımından muamele merkezinin bulunduğu yer, merkezi yurt dışında bulunan işletmeler için Türkiye'deki şubenin, birden fazla şube mevcutsa merkez şubenin bulunduğu yer mahkemesi yetkili iken, iflâsa tâbi olmayan borçlular için yerleşim yeri mahkemesi yetkilidir.

Konkordato başvurusunun sunulabileceği tacir olan borçlunun işlem (muamele) merkezinin bulunduğu yer asliye ticaret mahkemesi yetkilidir. Asliye ticaret mahkemesinin yetkisi kamu düzenine ilişkin olup kesin yetkilidir¹¹⁶. Aksine yetki sözleşmesi yapılamaz¹¹⁷.

Asliye ticaret mahkemesinin yetkisizlik kararı vermesi durumunda, konkordato başvurusuna ilişkin dosyanın bu kararın kesinleşmesi üzerine Hukuk Muhakemeleri Kanunu'nun 20' nci maddesinin öngördüğü prosedürün uygulanması suretiyle, iki haftadan oluşan süre içerisinde talep halinde dosya yetkili asliye ticaret mahkemesine gönderilmelidir¹¹⁸. Benzer durumda Samsun Bölge Adliye Mahkemesi 3. Hukuk Dairesi 21/01/2019 tarihli 2019/35 E. , 2019/72 kararında “...mahkemece dava şartı yokluğundan kesin yetki nedeniyle davanın usulden reddine karar verildiği halde, hükümde yetkili mahkemenin HMK'nun 19/3 maddesi gereğince gösterilmemesinin yerinde olmaması nedeniyle, başvurunun kabulüne karar vermek gerekmiş, aşağıdaki şekilde hüküm kurulmuştur.” şeklinde gerekçe ile yetkisizlik

---

¹¹⁶ Uyar, s. 29; Akyürek / Akyürek, s. 164; Bayazıtlı / Altay / Toraman / Bulur / Durna, / Ülger, s. 36.

¹¹⁷ Uyar, s. 29; Akyürek / Akyürek, s. 164.

¹¹⁸ Altay / Eskiocak, s. 134.

kararı verilmesi durumunda Hukuk Muhakemeleri Kanunu'nun 19' uncu maddesinin üçüncü fıkrası gereğince yetkili mahkeme gösterilmiştir¹¹⁹.

2.4. Konkordato Süreci

2.4.1. Konkordato Mühleti

2.4.1.1. Geçici Mühlet

Konkordato başvurusu üzerine asliye ticaret mahkemesi, İcra ve İflâs Kanunu'nun 286' ncı maddesinde belirtilen bilgi ve belgelerin eksiksiz olarak mevcut olduğunu tespit ederse derhal geçici mühlet kararı verir ve İcra ve İflâs Kanunu'nun 297' nci maddesinin ikinci fıkrasındaki hâller de dahil olmak üzere, borçlunun malvarlığının muhafazası için gerekli gördüğü bütün tedbirleri alır. 7101 sayılı Kanun'un kabulünden önce Türk hukukunda geçici ve kesin mühlet ayırımı yoktu. Borçlunun konkordato teklifini alan icra mahkemesinin borçluya üç ay mühlet vereceği ve bu mühletin iki ay daha uzatılabileceği hüküm altına alınmıştı (4949 sayılı Kanun'la değişik İİK m. 287, II, 6). Bugün ise, İcra ve İflâs Kanunu'nda konkordato mühleti “geçici mühlet” ve “kesin mühlet” olmak üzere ikiye ayrılmış olup, ilk planda borçluya geçici mühlet verilip verilmeyeceği değerlendirilecektir. Ayrıca 7101 sayılı Kanun'la yapılan değişikliklerden önce konkordato mühleti talebinde bulunulmasından, bu talebin karara bağlanmasına kadar uzun bir süre geçmekteydi ve bu durum borçlunun malvarlığında alacaklıların zarara uğramasına yol açabilecek tarzda hukuki işlemlerde bulunmasını ve alacaklıların da mevcut takipleri devam ettirmek ve yeni takipler yapmak suretiyle özellikle borçlunun konkordato girişimini baltalamalarını engelleyecek bir mekanizmaya ihtiyaç duyulmakta idi¹²⁰.

Bu çerçevede kanunla belirlenen yasak işlemler dışında kalan tasarrufların, hukuken geçerli olacak şekilde gerçekleştirilebilmesi veya denetlenmesi sürecinde rol alacak yahut borçlunun işletmesi üzerinde sahip olduğu tasarruf yetkisini tümüyle üstlenecek olan geçici bir konkordato komiseri atama yetkisinin mahkemeye

---

¹¹⁹ Çınar, s. 30-31.

¹²⁰ Tanrıver, Temel Problemler, s.255.

verilmesi önerisi doktrinde dile getirilmiştir¹²¹. 7101 sayılı Kanun'la yapılan değişikliklerle, doktrinde yapılan öneriye uygun olarak geçici mühlet kararı ve geçici konkordato komiserinin atanması kurumlarının düzenlenmesi isabetli olmuştur¹²².

Uygulamada mahkemeler borçlunun konkordato talebinin esasına dair bir inceleme yapmaksızın şekli bir incelemeyle yetinmekte ve kanunda belirtilen başvuru koşullarının varlığı tespit edildiğinde konkordato isteyen borçlu hakkında geçici mühlet kararı vermektedir.

“Mahkeme geçici mühlet kararıyla birlikte konkordatonun başarıya ulaşmasının mümkün olup olmadığının yakından incelenmesi amacıyla bir geçici konkordato komiseri görevlendirir. Alacaklı sayısı ve alacak miktarı dikkate alınarak gerektiğinde üç komiser de yetkilendirebilir.”(İİK m. 287, III).

“Geçici mühlet üç aydır. Mahkeme bu üç aylık süre dolmadan borçlunun veya geçici komiserin yapacağı talep üzerine geçici mühleti en fazla iki ay daha uzatabilir. Geçici mühletin toplam süresi beş ayı geçemez.”(İİK. m. 287, IV). Geçici mühlet esasen kesin mühlet ile aynı sonuçları doğurmaktadır.

2.4.1.2. Kesin Mühlet

Kanunda açıkça bir şekilde işaret edilmiş olmamakla birlikte, İsviçre hukukunda olduğu gibi hukukumuzda da kesin mühlet kararı verilebilmesi için borçlu, alacaklı ya da geçici komiserin ayrı bir talebinin bulunmasına gerek yoktur¹²³. İcra ve İflâs Kanunu'nun 289'uncu maddesinin ilk fıkrası uyarınca asliye ticaret mahkemesi, kesin mühlet hakkındaki kararını geçici mühlet içinde verecektir. Bu düzenleme, İcra ve İflâs Kanunu'nun 285' inci maddesi başlığı ile birlikte değerlendirildiğinde, konkordato talebinin kanun koyucu tarafından bir bütün olarak kabul edildiği, konkordato talebini alan mahkeme, koşulları yerinde ise öncelikle geçici mühlet daha sonra da kesin mühlet kararını re'sen verilebilecektir¹²⁴. İsviçre

¹²¹ **Tanrıver**, Temel Problemler, s.256.

¹²² **Sarisözen**, s.122.

¹²³ **Atalı**, Murat, “Konkordatoda Kesin Mühlet ve Sonuçları” 7101 Sayılı Kanunla Konkordato ve Elektronik Tebligat Konularında Getirilen Yenilikler, Lexpera Seminer, İstanbul 4 Mayıs 2018, s. 85-110, İstanbul 2018, Editör: Prof. Dr. Muhammet Özkes, s.92; **Pekcanitez/Erdönmez**, s.43; **Sarisözen**, s.137; **Budak/TunçYücel**, Öztekin - Konkordato Şerhi, m. 289, s. 272.

¹²⁴ **Atalı**, Yenilikler, s. 86.

İcra ve İflâs Kanunu'nun 294' üncü maddesinin birinci fıkrası mahkemeye re'sen karar verme yetkisini açıkça tanıırken, İcra ve İflâs Kanunu'nun 289' uncu maddesinde re'sen ifadesi bulunmasa da geçici mühlet kararı verilmesi sonucunda, mahkemenin yeni bir talep beklemeyip kesin mühlet hakkında karar vermesi gerekmektedir¹²⁵.

Mahkeme kesin mühlet verilmesi için gerekli şartların varlığını araştırırken, geçici mühlet kararından önce konkordato talebine eklediği belgeleri mahkemenin sadece şeklen inceleyebildiği gibi, kesin mühlette mahkeme, esas bakımından bir inceleme yapacak ve kesin mühlet kararı verip vermeyeceğine ayrıntılı inceleme sonunda karar verecektir¹²⁶. Bu hâlde kesin mühlet verilmesi için, mahkemeye tevdi edilen diğer belgeler yanında, özellikle konkordato ön projesinin gerçekçi olup olmadığının, başka bir ifadeyle sadece geçici mühlet kararından önceki olayları değil, geçici mühlet süresince oluşan tüm gelişmeleri takip edeceği gibi, ayrıca komiser de geçici mühletin sonunda mahkemeye bir rapor sunarak konkordatonun başarıya ulaşmasının mümkün bulunup bulunmadığının değerlendirilmesi şarttır¹²⁷.

Kanunun sistematığının öncelikle geçici mühlet aşaması olduğu bunun sebebi ise temelsiz başvuruları ayıklama fonksiyonunu yerine getirdikten sonra asliye ticaret mahkeme kesin mühlet kararını verecek olmasıdır. Ancak kesin mühlet verilebilmesinin koşulu ise, konkordatonun başarıya ulaşmasının mümkün olmasıdır¹²⁸. Geçici mühlet komiserinin, mahkemeye sunduğu raporda, konkordatonun başarıya ulaşmasının mümkün olup olmadığına dair yaptığı değerlendirme mahkeme açısından mutlak anlamda bağlayıcı olmayacağı gibi, kanun koyucunun karar verirken borçluyu dinleyebileceği ve itiraz eden alacaklıların dilekçelerinde ileri sürdükleri itiraz nedenlerini de göz önüne alması gerektiği belirtilmektedir¹²⁹.

Doktrinadaki diğer görüşe göre ise, asliye ticaret mahkemesi kararını azami beş aylık geçici mühlet süresi içinde vermek zorundadır. Çünkü üç aylık geçici mühlet hakkından sonra verilen iki aylık sürenin zaten istisnai olduğunu bu

---

¹²⁵ **Budak / TunçYücel**, Özetek, Konkordato Şerhi, m. 289, s. 271-272.

¹²⁶ **Atalı**, Yenilikler, s. 87.

¹²⁷ **Pekcanıtez / Erdönmez**, s.44; **Atalı**, Yenilikler, s. 87.

¹²⁸ **Pekcanıtez / Erdönmez**, s.46-47

¹²⁹ **Atalı**, Yenilikler, s.87.

tedbirlerin bir süre daha uzayacağından söz edilemez. Mahkemenin geçici mühlet süresince karar veremeyeceği gibi özel ve kompleks bir durum söz konusu ise kesin mühlet kararını verip, değerlendirmesini kesin mühlet içinde yapmaya devam ederek, mühletin süresinin devamını gerektiren bir durum bulunmamakta ise kesin mühleti kaldırması isabetli bir karar olacaktır¹³⁰.

Mahkeme, komiser raporunun geçici mühlet süresi bitmeden ibraz etmesi konusunda uyarmamışsa ve kesin mühlet kararı geçici mühlet içinde verilmemişse İcra ve İflâs Kanunu'nun 289' uncu maddesinin birinci fıkrası gereği hâkim sorumlu olacaktır. Hâkimin, komiserden raporunu geçici mühlet süresi bitmeden önce teslimi hakkında istemde bulunmuş fakat komiser işinin gereğini yerine getirmemişse bu sefer hâkimin değil komiserin sorumluluğuna gidilmesi gerekmektedir¹³¹.

Hukuk Muhakemeleri Kanunu'nun 382' nci maddesinin altıncı fıkrası hükmü gereğince, borçluya konkordato mühleti verilmesi ve konkordato komiseri atanmasına ait yargısal faaliyet bir çekişmesiz yargı işidir. Asliye ticaret mahkemesinin konkordato mühleti hakkında karar verebilmesi için vakıaları ve delilleri re'sen araştırması ve delil toplayıp toplayamayacağı konusu doktrinde tartışmalıdır.

Geçici mühlet verilmesi hakkındaki karar dosya üzerinden yapılmakta iken, kesin mühlet hakkında karar verebilmek için duruşma günü tayin edilir. Mahkeme kesin mühlet hakkındaki kararını vermeden önce borçluyu, alacaklıların duruşmaya çağırılmaları zorunlu olmasa da hakim, menfaatleri kesin mühlet kararıyla etkilenecek olabilen alacaklıları çağırıp dinleyebilecektir. Ayrıca geçici komiserin duruşmadan önce raporunu sunması gerektiği belirtilse de duruşmada hazır bulunup bulunmaması ise hâkimin takdirine bırakılmıştır. Hâkim gerekli görürse beyanını almak üzere geçici komiseri duruşmaya davet edebilir¹³².

Asliye ticaret mahkemesi duruşma gününü belirlemek için, konkordato masraflarının yatırılmış olup olmadığını ve geçici komiserin raporunu verip vermediğini dikkate almak suretiyle duruşma günü tayin edilir. Fakat konkordatonun

---

¹³⁰ Sarısözen, s.139.

¹³¹ Sarısözen, s.139.

¹³² Pekcanitez / Erdönmez, s.45.

tasdiki yargılamasından farklı olarak, duruşma gününün ilanını kanun koyucu tarafından öngörmemiş olsa da; hakim, duruşma gününü ilan edebilir¹³³.

Kanun, geçici mühlet hakkı tanınmış borçluya kesin mühlet verilebilmesi için, konkordatonun başarıya ulaşmasının mümkün olduğunun anlaşılması gerekmektedir. Mahkemenin bu kararı verebilmesi için objektif kriterlerin dikkate alınması gerekir ve kesin mühlet kararı verilmesinde geçici mühlet komiserinin duruşmadan önce sunduğu olumlu raporunun ise önemi büyüktür¹³⁴.

Kanun koyucu borçluya, kesin mühlet kararı verilebilmesi için “iyileşme” ve “konkordatonun tasdiki” bir arada barındıran “konkordatonun başarıya ulaşma ihtimali” içerisinde değerlendirdiğine göre, borçlunun konkordato projesinde hem mali durumunu düzeltme hem de konkordatonun tasdiki imkanını yaklaşık olarak ispatlaması durumunda kesin mühlet kararı verilmelidir¹³⁵. Bu görüşe bizim de katıldığımız karşı görüş ise, kesin mühlet kararı verilebilmesi için borçlu mali durumunu iyileştirmeli veya teklif edilen konkordatonun tasdik edilebileceğinin inandırıcı olarak ispatın yeterli olacağı kanısındadırlar¹³⁶.

Kesin mühlet kararıyla birlikte bir veya birkaç konkordato komiseri görevlendirilir. Geçici komiserlerin konkordato komiseri olarak görevine devam edebileceği gibi, yeni kişiler de görevlendirilmesi mümkündür (İİK m. 289, III). Mahkeme bu görevlendirmeyi yaparken komisere ödenecek ücreti de belirleyecektir. Komiserin görevlendirmesi ile dosya da derhal komisere tevdi edilmelidir.

Kesin mühlet yargılaması sonunda, mahkemenin borçluya kesin mühlet verilmesi yönünde karar verebileceği gibi mühlet kararı vermeyerek konkordato talebini reddedebilecektir. Kesin mühlet verilmesi durumunda bunun süresinin bir yıl olacağı kanun tarafından belirlenmiş durumdadır. Güçlük arz eden özel durumlarda kesin mühlet uzatılabilir. Güçlük arz eden özel durumlara örnek olarak yabancılık unsuru içeren hukukî ilişkilerin dikkate alınması, kapsamlı sözleşmelerin varlığı gibi

---

¹³³ **Budak / TunçYücel**, Öztekin - Konkordato Şerhi, m. 289, s. 272.

¹³⁴ **Kale**, s. 225.

¹³⁵ **Budak / TunçYücel**, Öztekin - Konkordato Şerhi, m. 289, s. 275.

¹³⁶ **Pekcanitez / Erdönmez**, s.49; **Atalı**, Yenilikler, s.89.

hallerdir¹³⁷. Konkordato komiseri, konkordato mühletinin uzatılmasına ilişkin talebinde, konkordato mühletinin uzatılmasını haklı kılan sebepleri, verilmiş olan konkordato mühleti içerisinde neler yapıldığını, geriye kalan işlemlerin ne durumda olduğunu ve şimdiye kadar tamamlanamamalarının nedenlerini, bu işlemlerin yapılıp bitirilebilmesi için ne kadarlık bir süreye ihtiyaç duyulduğunu açıkça belirtmelidir¹³⁸.

Kesin mühlet, komiserin bu durumu açıklayan kapsamlı ve gerekçeli raporu ve talebi üzerine mahkemece altı aya kadar uzatılabileceği gibi altı ay uzatma talebi borçludan da gelebilir. Kesin mühleti uzatma talebinin borçlu tarafından uzatılması talebinde komiserin görüşüne başvurulacaktır. Fakat her iki durumda da uzatma talebi kesin mühlet içerisinde yapılmalıdır ve uzatma kararı vermeden önce alacaklılar kurulunun görüşüne başvurulmalıdır. İcra ve İflâs Kanunu'nun 289' uncu maddesinin beşinci fıkrasının birinci cümlesi uyarınca mühletin altı ay değil altı aya kadar uzatılabileceğinden bahsedilmiştir, diğer bir ifadeyle altı aylık süre azami süre olup bunun tamamının verilmesi gerekli değildir. Fakat bu süre altı ayı geçmeyecektir. 7101 sayılı Kanun'la yapılan değişikliklerden önce, konkordatonun tercih edilmeme nedenlerinden biri mhlete ilişkin sürenin az olması idi. Nitekim daha önce doktrinde, konkordato mühletinin üst sınırının sekiz ay olarak belirlenmesi ayrıca bu sürenin komiserin talebi üzerine on iki aya kadar uzatılmasına olanak verilmesi gerektiğini savunmakta idi¹³⁹. Kanaatimizce de yapılan değişiklik doktrinindeki görüşle uyumlu olup konkordato kurumunu süre yönünden tercih edilebilir bir duruma taşımıştır.

Kesin mühletin verilmesine, kesin mühletin uzatılmasına ve kesin mühletin kaldırılarak konkordato talebinin reddine ilişkin kararlar, 288. madde uyarınca ilan edilir ve bu maddede belirtilen yerlere bildirilir (İİK m. 289, VI).

Kesin mühlet verilmesine ilişkin karara ve mühletin kaldırılması talebinin reddi kararına karşı kanun yoluna gidilemez (İİK m. 293, I). Buna karşın kesin mühlet verilmemesine ve bununla konkordato talebinin reddedilmesine ilişkin karara karşı istinaf yoluna başvurabilir. Reddedilen kesin mühlet, istinaf üzerine bölge

---

¹³⁷ **Pekcanitez / Erdönmez**, s. 62; **Budak / Tunç Yücel**, Öztekin - Konkordato Şerhi, m. 289, s. 283; **Duran**, Rukiye: Konkordato Mühletinin Uzatılması, Akademik Yaklaşımlar Dergisi, İkbahar 2019, Cilt:10, Sayı:1 (57-71), s. 67-68.

¹³⁸ **Tanrıver**, Süha: Konkordato Mühletinin Uzatılması, Türkiye Barolar Birliği Dergisi, Yıl:1990, Sayı:3, s. 412-413.

¹³⁹ **Tanrıver**, Temel Problemler, s.258.

adliye mahkemesince verilmesi hâlinde, dosya ilk dereceye geri gönderilmeli ve kararın ilanı; dosyayı, komiser atanması, alacaklılar kurulunun belirlenmesi, kararın ilgili yerlere bildirilmesi gibi işlemleri ilk derece mahkemesince yapılmalıdır (İİK m.293, II, c.3). Zira konkordato mahkemesi her halükârda borçlunun muamele merkezinin bulunduğu yerdeki asliye ticaret mahkemesidir (İİK m. 285, III; İİK m. 154).

2.4.2. Alacaklılar Kurulu

Doktrinde alacaklılar kurulu şu şekilde tanımlanmıştır: “*Konkordato talep eden borçlunun mahkeme tarafından kesin mühlet ile birlikte veya bu süre içerisinde alacaklıların (veya onların vekilleri) içerisinde belirli bir sayıyı geçmemek kaydıyla kural olarak ihtiyari bazı durumlarda ise zorunlu olarak oluşturulan, konkordato komiserlerini denetlemek için veya ona tavsiyelerde bulunmak için atanan kontrol-danışma organına verilen bir isimdir*”¹⁴⁰.

Doktrinde daha önce yapılan bir eleştiriye göre, tıpkı İsviçre hukukunda olduğu gibi, Türk hukukunda da olması gereken alacaklılar toplantısından farklı olarak alacaklılar kategorilerinin temsilcilerinden bir alacaklılar kurulu (bürosu) oluşturulması gerektiği bildirilmiştir¹⁴¹.

İcra ve İflas Kanunu' muzun 289' uncu ve 290' ıncı maddeleri ve “*Konkordato Komiserliği ve Alacaklılar Kuruluna Dair Yönetmelik*” madde 21-24 ile alacaklılar kurulunun oluşumu mümkün kılınmıştır. Adî konkordatoda ise, 7101 sayılı Kanun' la İcra ve İflas Kanunu'nda gerçekleştirilen değişiklikler çerçevesinde alacaklılar kurulu, kural olarak mahkemenin takdiri ile kesin mühlet verilme aşamasında oluşturulan ihtiyari bir organdır¹⁴². İcra ve İflas Kanunu'nun 289' uncu maddesinin dördüncü fıkrasının birinci cümlesi uyarınca, “*Mahkemece, kesin mühlet kararıyla beraber veya kesin mühlet içinde uygun görülecek bir zamanda yedi alacaklıyı geçmemek, herhangi bir ücret takdir edilmemek ve tek sayıda olmak kaydıyla ayrıca*

¹⁴⁰ **Börü**, s. 343.

¹⁴¹ **Tanrıver**, Süha: “İflâs Dışı Adî Konkordatoya İlişkin Güncel Sorunlar ve Bazı Değerlendirmeler”, Medeni Usûl ve İcra İflâs Hukukçuları Toplantısı- VIII, 9-10 Ekim 2009 Abant, Ankara 2010, s.255-280, s.276; **Tanrıver**, Temel Problemler, s.264.

¹⁴² **Sungurtekin Özkan**, Meral: “7101 Sayılı Kanunla Getirilmiş Değişiklikler Çerçevesinde Adî Konkordatoda Alacaklılar Kurulu”, 7101 Sayılı Kanun Çerçevesinde Konkordato, MİHBİR, 16. Antalya Toplantısı, 5-6 Ekim 2018, s.109.

bir alacaklılar kurulu oluşturulabilir. Bu durumda alacakları, hukuki nitelik itibariyle birbirinden farklı olan alacaklı sınıfları alacaklılar kurulunda hakkaniyete uygun şekilde temsil edilir". Alacaklılar kurulu oluşturulması ihtiyari olsa da, alacaklı sayısı, alacak miktarı ve alacakların çeşitliliğinin nazara alınarak bazı hallerde alacaklılar kurulunun oluşturulması zorunlu kılınmıştır. Bu haller "*Konkordato Komiserliği ve Alacaklılar Kuruluna Dair Yönetmelik*" in 22'nci maddesinin ikinci fıkrasında düzenlenmiştir. Buna göre, en az üç alacaklı sınıfı bulunması durumunda alacaklı sayısının iki yüz elliye veya alacak miktarlarının yüz yirmi beş milyon Türk lirasını aşması halinde alacaklılar kurulunun oluşturulması zorunludur.

Konkordato prosedüründe alacaklılar kurulunun oluşturulmasındaki temel neden, alacaklıların süreç içindeki konumlarını güçlendirmek düşüncesi olsa da çünkü tek tek alacaklılarla müzakere etmek kolay değildir, ayrıca kesin mühlet süresinin uzaması alacaklıların alacaklarını uzun sürelerde elde etmeleri ve bazı hak kayıplarına yol açacağından dolayı kesin mühlet boyunca kurul halinde alacaklıların haklarının korunması daha büyük avantajlar sağlayacaktır¹⁴³. Alacaklılar kurulu yalnızca alacaklıların temsilcisi olmadığı aynı zamanda borçlunun diğer ilgililerin de yararlarını koruması gerektiği ve bu özelliklerinden dolayı kendine özgü, bağımsız ve atipik bir organ olduğu şeklinde bir değerlendirme yapılabilir¹⁴⁴.

"Alacaklılar kurulu oluşturulurken komiserin de görüşü alınmalıdır. Bu kurul her ay en az bir kere toplanır ve hazır bulunanların oy çokluğu ile karar alınır. Kurulun toplantı yeter sayısı bulunmamaktadır. Toplantı tutanağını hazırlama görevi komiserdedir. Komiser, toplantıya katılanların imzasını almak suretiyle alınan kararları toplantı tutanağına geçirir" (İİK m. 289, IV).

Bu kurulda kimin hangi oranda temsil edileceği tamamen mahkemenin takdirinde olan bir husustur. Fakat kurul üyelerinin sayısı yediyi geçemeyecektir. Bu şekilde oluşturulan alacaklılar kurulu, komiseri denetleyebileceği gibi komisere tavsiyelerde de bulunabilir. Ancak komiser bu tavsiyelerle bağlı değildir, farklı

---

¹⁴³ Pekcanitez / Erdönmez, s. 78.

¹⁴⁴ Börü, s.351; Ercan, s. 275.

kararlar verebilir¹⁴⁵. Alacaklılar kurulunun konkordato komiserini görevden alma yetkisi bulunmamaktadır. Fakat komiserin faaliyetlerini yeterli bulmazsa, mahkemeden komiserin değiştirilmesini gerekçeli bir raporla talep edebilir. Mahkeme alacaklılar kurulunun yaptığı talep üzerine borçluyu ve komiseri dinledikten sonra kesin olarak karar verir (İİK m. 290, son fıkra).

Komiser ile alacaklılar kurulu arasındaki koordinasyonun daha kolay sağlanabilmesi açısından kendi aralarından komiserin de görüşünü alarak bir başkan seçmeleri yararlı olacaktır¹⁴⁶.

2.4.3. Konkordato Komiseri

Konkordato komiseri, konkordato prosedürünü yürütmek ve bu prosedür içerisinde borçlu ile alacaklıların ve hatta kamunun menfaatlerini adil ölçüler içinde korumak ve dengelemekle görevlendirilmiş olan resmi görevlidir¹⁴⁷. Konkordato komiserinin görevi, mahkeme içi konkordato ile sınırlıdır.

Konkordato komiserinin hukuki niteliğine ilişkin olarak, konkordato komiserinin borçlunun ve alacaklının temsilcisi olduğu, konkordato tasdik makamının vekili olduğu, borçlunun kanuni mümessili olduğu, yönetime katılan özel kişi olduğu, devletin resmi bir organı olduğu ve kendine özgü bir kurum olduğu şeklinde özetlenebilir¹⁴⁸.

Mahkemenin kesin mühlet kararı üzerine bir veya üç komiser görevlendirilir (İİK m. 289, III). Konkordato komiseri mahkeme tarafından görevlendirildikten sonra dosya derhal kendisine tevdi edilir. Heyet halinde üç komiser görevlendirildiği durumda mahkeme iş bölümü dağılımını da karara bağlayabilir¹⁴⁹. Sadece gerçek kişiler konkordato komiser olabilirler. Komiser yaptığı işlemlerle kendisine yöneltilen talepler ve beyanlarla ilgili tutanak düzenlemelidir. Komiserin yaptığı işlemlere karşı şikayet yoluna başvurulabilir, şikayetler asliye ticaret mahkemesi

---

¹⁴⁵ **Kale**, Serdar: “İsviçre İcra ve İflâs Kanunu'nun Adî Konkordato Hükümlerine Genel Bakış”, İstanbul Medipol Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi, Cilt:4, Sayı:2, Güz 2017, s. 163.

¹⁴⁶ **Börü**, s.365.

¹⁴⁷ **Tanrıver**, Konkordato Komiseri, s. 26.

¹⁴⁸ **Tanrıver**, Konkordato Komiseri, s. 109 vd.

¹⁴⁹ **Budak / Tunç Yücel- Öztekin** - Konkordato Şerhi, m. 290, s.290.

tarafından karar bağlanır. Komiserin yaptığı tebligatlar, icra tebligatı olarak yapılmalıdır. Komiser kendi kusurundan kaynaklanan zararlardan sorumludur¹⁵⁰.

Komiser alacaklıları alacaklarını bildirmek için davet eder. Borçlunun alacaklılar hakkında bir liste vermesi gerekmektedir bu nedenle komiser borçluyu da alacaklar hakkında beyanda bulunması için davet eder. Konkordato projesinin hazırlanması tamamlandıktan sonra komiser, alacaklıları, konkordato projesini müzakere etmek için toplantıya çağırır. Alacaklıların toplanmasından sonra komiser, konkordatonun kabulü veya reddine ilişkin görüşünü de içeren raporunu mahkemeye tevdi edecektir.

7155 sayılı Kanun' la değişik İcra ve İflâs Kanunu' nun 290' ıncı maddesinin beşinci fıkrası hükmüne göre, “Komiserler, bilirkişilik bölge kurulları tarafından oluşturulan komiser listesinden seçilir. Listeye kayıt için Adalet Bakanlığı tarafından izin verilen kurumlardan alınacak eğitimin tamamlanmış olması zorunludur. Ayrıca, Kamu Gözetimi, Muhasebe ve Denetim Standartları Kurumu, komiser olarak görevlendirilebilecek, yetkilendirilmiş bağımsız denetçileri liste halinde bilirkişilik bölge kurullarına bildirir. Listede görevlendirilecek komiser bulunmaması halinde liste dışından görevlendirme yapılır ve bu durum bölge kuruluna bildirilir. Bir kişi eş zamanlı olarak beşten fazla dosyada geçici komiser ve komiser olarak görev yapamaz. Komiserin sorumlulukları konusunda iflas idaresinin sorumluluğu hakkında 227' nci maddenin dördüncü ve beşinci fıkrası hükümleri uygulanır.”

Yine 7155 sayılı Kanun' la değişik İcra ve İflâs Kanunu' nun 290' ıncı maddesinin altıncı fıkrası hükmüne göre, “Konkordato komiserinin nitelikleri, eğitimi, eğitim verecek kurumlar ve eğitimden muaf tutulacaklar ile komiserliğe ilişkin diğer hususlar Adalet Bakanlığınca yürürlüğe konulan yönetmelikle belirlenir”. İcra ve İflâs Kanunu' nun konkordatokomiserine ilişkin hükümlerinde 7155 sayılı Kanun'la yapılan değişiklikten sonra 2/6/2018 tarihli ve 30439 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan “Konkordato Komiserinin Niteliklerine ve Alacaklılar Kurulunun Zorunlu Olarak Oluşturulmasına Dair Yönetmelik” yürürlükten kaldırılarak “Konkordato Komiserliği ve Alacaklılar Kuruluna Dair Yönetmelik” 30.01.2019 ve 30671 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe girmiştir. Bu Yönetmelik, yürürlükten kaldırdığı Yönetmelik' ten farklı olarak konkordato

---

¹⁵⁰ Budak / Tunç Yücel- Öztekin - Konkordato Şerhi, m. 290, s.291.

komiserinin niteliği, eğitimi, atanması konularında hükümler içermektedir. Eski Yönetmelik uyarınca komiserlerin bir listeden seçilmesi zorunluluğu bulunmazken, yeni Yönetmelik, 7155 sayılı Kanun'la İcra ve İflâs Kanunu' nda yapılan değişiklik uyarınca mahkemenin bağlı olduğu bölge kurulunda kayıtlı listeden seçim zorunluluğunu getirmektedir. Ayrıca komiserin niteliklerine komiserlik eğitimini tamamlamıŐ olmak Şartı getirilmiŐtir.

2.4.4. Alacaklılar Toplantısı

İcra ve İflâs Kanunu' nun 301' inci maddesine göre,“*Konkordato projesinin hazırlanması, alacakların bildirilmesi ve tahkiki tamamlandıktan sonra komiser, 288' inci madde uyarınca yapacağı yeni bir ilanla alacaklıları, konkordato projesini müzakere etmek üzere toplanmaya davet eder. Toplantı günü il ndan en az on beş gün sonra olmak zorundadır. İl nda alacaklıların, toplantıdan önceki yedi gün içinde belgeleri inceleyebilecekleri de bildirilir. Ayrıca, il nın birer sureti adresi belli olan alacaklılara posta ile gönderilir*”.

7101 sayılı Kanun'la il nların ayrı ayrı yapılması uygun görülmüştür. Aslında alacaklıların alacaklarını bildirmeye davetleri ile konkordato toplanmasına ait ayrı ayrı yapılması bir zorunluluktur. Bunun gereği ise kaydedilen alacakları borçlunun reddetmesi veya bir kısmına itiraz etmesi hâlinde bu alacaklar çekişmeli alacağa d n yecek ve maddî hukuk açısından konkordato nisabında oylanmasında etkili olamayacağı hususundaki kararı asliye ticaret mahkemesi verecektir. Mahkeme kararını vermeden konkordato nisabı belirlenmesi mümkün olmayacaktır¹⁵¹.

İcra ve İflâs Kanunu' nun 301' inci maddesinde bahsi geçen alacaklıların inceleyebilecekleri belgeler, alacaklıların konkordato projesi hakkında tam olarak bilgi sahibi olmalarına imkan sağlayacak bütün belgeleri kapsar. Borçlunun konkordato istemi ve İcra ve İflâs Kanunu' nun 286' ncı maddesi uyarınca konkordato  n projesi ve gerekirse komiserin de dahil olduğu nihai konkordato projesi, konkordato talebinde bulunması gereken tüm liste ve belgeler, bu liste ve belgeler komiser tarafından deđiŐtirilmiŐse bu değişiklikleri içeren liste ve belgeler İcra ve İflâs Kanunu' nun 298' inci maddesi uyarınca tutulan defter, asliye ticaret mahkemesinin mühlet vermesini öngören kararları, borçlunun mallarının envanteri,

---

¹⁵¹ Altay/Eskiocak, s. 268.

alacak bildirimleri, bildirilmemiş olmakla birlikte bilançosundan tespit edilen alacaklar, borçlunun bildirilmiş olan bütün alacaklar için kabul ve red yönündeki verdiği bilgiler ve öngörülen alacak cetveli, çekişmeli, rehinli ve imtiyazlı alacakları içeren liste; her somut olayın niteliğine göre istenilen başka belgeler de gerekli ise verilmelidir¹⁵².

Bütün alacaklılar, komiser tarafından incelemeye hazırlanan her belgeyi inceleyebilir. Bundan amaç ise konkordato teklifi ile borçlunun malvarlığı arasındaki ilişki hakkında az çok fikir sahibi olarak konkordatonun kabulü ve reddi yönündeki irade oluşumuna katkıda bulunmaya çalışılmaktadır¹⁵³. Alacaklılar irade açıklamasına sahip olsun veya olmasın komiser tarafından hazırlanan belgeleri bizzat kendileri inceleyebileceği gibi, bu haklarını mümessilleri aracılığıyla da yapabilirler¹⁵⁴. Bu belgeleri borçlu da tıpkı alacaklı gibi bizzat kendileri inceleyebileceği gibi, bu haklarını mümessilleri aracılığıyla da yapabilirler¹⁵⁵. Fakat üçüncü kişilerin bu belgeleri inceleme gibi bir yetkisi yoktur¹⁵⁶.

Komiserin belgeleri eksik, yetersiz veya geç olarak incelemeye sunması durumunda, komiserin görevini yerine getirmemesinden kaynaklanan kusurlu bir davranış olması nedeniyle kendisi sorumlu olmalıdır. Çünkü komiserin, kamu görevlisi olarak görülmesinin nedeni ise; mahkemeye, alacaklılara ve borçluya karşı objektif ve tarafsız çerçevesinde davranmasıdır¹⁵⁷. Ancak, salt komiserin kusurlu davranışı nedeniyle konkordato tasdiki talebi reddedilmemelidir¹⁵⁸.

Alacaklılar toplantısı komiser tarafından gerçekleştirilir. Borçlunun da katılımı, konkordato projesi, malvarlıklarının durumu ve konkordato sürecindeki sorumluluklarından dolayı cevap verme sorumluluğu ile toplantıda bulunacaktır¹⁵⁹.

Kanun koyucu konkordato projesinin kabul edilmesi için gerekli çoğunluğun hesabında iki alternatiften birinin gerçekleşmesi yeterli olacaktır. Buna göre;

---

¹⁵² **Tanrıver**, Konkordato Komiseri, s. 205-206; **Öztek**, Öztek - Konkordato Şerhi, m. 301, s.485-486.

¹⁵³ **Tanrıver**, Konkordato Komiseri, s. 206.

¹⁵⁴ **Tanrıver**, Konkordato Komiseri, s. 206.

¹⁵⁵ **Tanrıver**, Konkordato Komiseri, s. 207.

¹⁵⁶ **Tanrıver**, Konkordato Komiseri, s. 207.

¹⁵⁷ **Tanrıver**, Konkordato Komiseri, s. 207-208.

¹⁵⁸ **Tanrıver**, Konkordato Komiseri, s. 208.

¹⁵⁹ **Öztek / Tunç Yücel**, Öztek - Konkordato Şerhi, m.302, s. 493.

konkordato projesinin kabul edilmiş sayılması için proje, kaydedilmiş olan alacakların yarısını veya kaydedilmiş olan alacaklıların dörtte birini ve alacakların üçte ikisini aşan bir çoğunluk tarafından imza edilmiş olmalıdır. Gerekli çoğunluğun hesabında bu iki alternatif olması suretiyle sayıca çok olmakla birlikte küçük alacaklıların Kanun'da aranan çoğunluğu ulaşılmasını engellemelerini önlemek istenmiştir¹⁶⁰.

Bir alacaklının birden fazla alacağı olsa da tek bir alacaklı olarak değerlendirilecektir¹⁶¹. Aynı şey bir alacak üzerinde elbirliği şeklinde hak sahibi olanlar bakımından da geçerlidir¹⁶². Ancak bu hâlde alacaklının bütün alacakları, yani alacaklarının toplamı dikkate alınır¹⁶³. Alacaklılar oylarını bizzat kullanmak zorunda değildirler; temsilci vasıtasıyla da kullanabilirler. Birden fazla alacaklının bir temsilci aracılığıyla kabul oyu vermiş olması hâlinde çoğunluğun hesabında temsilcinin temsil ettiği alacaklı sayısı dikkate alınacaktır¹⁶⁴.

Konkordato oylaması yazılı olarak yapılır; yani verilen oylar tutanağa geçirilir ve tutanak oy veren alacaklı tarafından imzalanır. Oy vermeyen alacaklılar ise toplantının bitiminden itibaren yedi günlük iltihak süresi içinde de tutanağı imzalayarak oylarını kullanabilirler¹⁶⁵.

Alacaklılar toplantısına alacaklı olduğunu bildiren herkes katılabilirse de toplantı sonunda tutulan tutanağı belirtilen alacağı borçlunun kabul ettiği ile alacağı borçlu tarafından reddedilmiş olsa bile asliye ticaret mahkemesinin kararıyla oylamaya katılmasına karar verilenler imzalayabilir¹⁶⁶.

Konkordato projesi için yapılacak olan oylamada yalnızca konkordatodan etkilenen alacaklılar oy kullanabilir. Ayrıca projeden etkilenen alacaklıların oy kullanabilmesi için; ya alacaklı olduklarını on beş gün içinde komişere bildirmiş (İİK m.299, I , c.1) ve alacaklı oldukları borçlu tarafından kabul veya reddedilmiş olmak koşuluyla birlikte asliye ticaret mahkemesi tarafından nisaba katılmalarına karar

---

¹⁶⁰ Pekcanitez / Erdönmez, s.110.

¹⁶¹ Kuru, s. 3696; Üstündağ, s.246; Berkin, Konkordato, s.76; Arar, Kemal: İcra ve İflâs Hukuku Hükümleri, C. II, İflâs, Ankara 1945, s. 293.

¹⁶² Altay/Eskiocak, s. 277.

¹⁶³ Öztekin / Tunç Yücel, Öztekin - Konkordato Şerhi, m.302, s. 502.

¹⁶⁴ Akil, Cenk: Sorularla Adî Konkordato, Adalet Yayınevi, Ankara 2019, s.174.

¹⁶⁵ Öztekin / Tunç Yücel, Öztekin - Konkordato Şerhi, m.302, s. 494 vd.

¹⁶⁶ Pekcanitez / Erdönmez, s.110; Sarısözen, s. 200.

verilmiş yahut borçlunun sunduğu listede (İİK m.286, I , b. 8c) yer almaları gerekir¹⁶⁷. Bunun yanı sıra alacakları yazdırılmamış olmak kaydıyla bilançoda gösterilmiş olan alacaklara sahip olan alacaklılar anlaşılmalıdır¹⁶⁸. Konkordato mühleti içinde komiserin onayı olmaksızın yapılan işlemler sonucunda alacaklı olanlar da oy hakkını haizdir, konkordato koşulları dahilinde ödeneceği için 299' uncu maddeye kıyasen bu alacakların doğumlarından itibaren on beş gün önce komisere bildirilmesi kaydıyla da oy hakkının varlığı kabul edilecektir¹⁶⁹.

Konkordato projesi için yapılan oylamada kimlerin oy hakkına sahip olmadığı ise esas olarak İcra ve İflâs Kanunu'nun 302' nci maddesinin dördüncü fıkrasının ikinci cümlesinde düzenlenmiştir. Buna göre, “206'ncı maddenin birinci sırasında yazılı imtiyazlı alacakların alacaklıları ve borçlunun eşi, anası, babası ve çocuğu alacak ve alacaklı çoğunluğunun hesabında dikkate alınmaz”. Bu nitelikteki alacaklıların objektif olarak oy kullanmaları beklenilmediği için oy haklarından mahrum kalmışlardır. İmtiyazlı alacaklıların konkordatodan etkilenmeyecekler yani oy hakkına sahip değillerdir. Bu yüzden borçlunun eşi, anası, babası ve çocuğu objektif olarak oy kullanmaları beklenilmediği için oylamaya dahil olamayacaklardır¹⁷⁰.

Rehinli alacaklılar da alacaklarının rehinle karşılanan kısmı bakımından oy hakkına haiz değildirlere. Rehlinli alacaklıların oy kullanma hakları bulunmasa da, alacaklılar toplantısına katılmaları için bir engel bulunmamaktadır. Konkordato borçlusunun şahsen sorumlu olduğu bir alacak üçüncü bir kişinin malı rehin gösterilmek suretiyle teminat altına alınmışsa hem alacağın tamamı hem de alacaklı nisaba dâhil edilecektir. Bu durumda rehin, üçüncü kişi tarafından gösterildiğinden rehlin paraya çevrilmesi hâlinde rehin verenin, konkordato borçlusuna rücu hakkı doğduğundan onun alacağı şarta bağlı alacak gibi (İİK m. 302, VI) değerlendirilecektir¹⁷¹.

“Çekişmeli veya geciktirici koşula bağlı yahut belirli olmayan bir vadeye tabi alacakların nisaba katılıp katılmamasına ve ne oranda katılacağına konkordatoyu

---

¹⁶⁷ **Kuru**, El Kitabı, s.1266 vd.; **Kuru**, s. 3687.

¹⁶⁸ **Tanrıver**, Konkordato Komiseri, s. 220.

¹⁶⁹ **Öztek/Tunç Yücel**, Öztek-Konkordato Şerhi, m.302, s. 504.

¹⁷⁰ **Öztek/Tunç Yücel**, Öztek-Konkordato Şerhi, m.302, s. 503.

¹⁷¹ **Akil**, s.177-178.

inceleyecek olan mahkeme karar verir. Şu kadar ki bu iddialar hakkında ileride mahkemece verilecek hükümler saklıdır” (İİK m. 302, IV). Çekişmeli veya geciktirici koşula bağlı yahut belirli olmayan bir vadeye tabi alacakları inceleyecek olan mahkeme, hızlı bir yargılama faaliyeti gösterecek, alacağın mevcudiyeti ve miktarı hakkındaki karar, işin esasını inceleyecek olan mahkemeye ait olacaktır¹⁷².

“Komiser iltihak süresinin bitmesinden itibaren en geç yedi gün içinde konkordatoya ilişkin bütün belgeleri, konkordato projesinin kabul edilip edilmediğine ve tasdikinin uygun olup olmadığına dair gerekçeli raporunu mahkemeye tevdi eder” (İİK m. 302, son). Komiserin raporunda borçlunun tüm malvarlığı, elde ettiği bütün gelirleri ve özellikle de konkordatoyu hangi alacaklıların kabul edip hangi alacaklıların kabul etmediği konusunda açık verilerin bulunması gerekir. Kabul edilmeyen alacak taleplerinin sebeplerinin de raporda belirtilmesi gerekmektedir. Raporda ayrıca İcra ve İflâs Kanunu'nun 206'ncı maddenin birinci sırasındaki alacaklar ve mühlet içerisindeki komiserin onayı ile doğan alacaklar bakımından gerekli olan teminatlara da yer verilmelidir. Komiserin hazırladığı bu rapordaki bilgiler konkordatonun tasdiki yargılamasında mahkemenin işini kolaylaştıracaktır. Komiser, konkordatonun tasdik edilmesi veya reddedilmesi gerektiği hakkındaki kanaatini de raporda belirtmelidir¹⁷³.

Komiser hem konkordato dosyasını hem de gerekçeli raporunu konkordato mühleti içerisinde asliye ticaret mahkemesine sunmalıdır; aksi takdirde mahkeme tasdik talebini incelemeyen reddetmelidir¹⁷⁴.

2.4.5. Ticaret Mahkemesinde Konkordatonun Tasdiki

İcra ve İflâs Kanunu'nun 302' nci maddesinin son fıkrasına göre, konkordato komiserinin, alacaklılar toplantısını izleyen yedi günlük katılma süresinin bitmesiyle en geç yedi gün içinde, gerekçeli raporu ve dosyayı mühlet bitmeden önce asliye ticaret mahkemesine sunmak zorundadır. *“Mahkeme, komiseri dinledikten sonra kısa bir zamanda ve her hâlde kesin mühlet süresi içinde kararını vermek zorundadır. Karar vermek için tayin olunan duruşma günü, 288'inci madde uyarınca ilan edilir”* (İİK. m. 304, I).

¹⁷² Kale, s. 247; Öztekin/Tunç Yücel, Öztekin - Konkordato Şerhi, m. 302, s. 505-506.

¹⁷³ Öztekin/Tunç Yücel, Öztekin - Konkordato Şerhi, m.302, s. 506-507.

¹⁷⁴ Kuru, El Kitabı, s.1486; Pekcanitez/Erdönmez, s.119.

Asliye ticaret mahkemesinin yürütmekte olduğu konkordatonun tasdikine ilişkin yargılama, maddi hukuk yargılaması olmayıp, kendisine özgü bir tasdik işlemi niteliğindedir. Tasdik yargılaması, hukuki bir uyuşmazlığın dava yoluyla çözümlenmesine yönelik değildir. Tasdik yargılaması sonucunda verilecek karar, daha çok konkordato prosedürünün yasal koşullarına uygun olup olmadığının ve konkordatonun unsurlarının kanunun istediği şekilde oluşup oluşmadığının saptanmasına ilişkin tasdik faaliyetinin yürütüldüğü bir yargı işlevi özelliğini taşımaktadır. Bu nedenle tasdik yargılaması; özellikle de komiserlik tarafından yapılan işlemlerin kanunun öngördüğü doğrultuda oluşup oluşmadığının denetlenmesini de içermektedir. Bundan dolayı söz konusu yargılamanın çekişmesiz yargı faaliyetine benzediği yolundaki değerlendirme isabetlidir¹⁷⁵. Konkordato prosedürü çekişmesiz yargı işi olduğundan, mahkeme basit yargılama usulünü uygulayacaktır.

7101 sayılı Kanun ile değişik İcra ve İflâs Kanunu'nun 304' üncü maddesinin birinci fıkrasında, konkordatonun tasdiki aşamasında duruşma yapılmasını ve tasdike itirazların duruşmadan en az üç gün önce ve yazılı olarak bildirilmiş olması gerekmektedir. Aksi takdirde duruşmada hazır bulunarak itirazlarını ileri sürmeleri mümkün olmayacaktır. Bu amaçla, alacaklıların ve borçlunun bilirkişi raporunu izleyerek, belirlenen duruşma gününden en az üç gün öncesinde konkordatonun tasdikine itiraz nedenlerini bildirmeleri İcra ve İflâs Kanunu'nun 304' üncü maddesinin birinci fıkrasında belirtilmiştir. Bu üç günlük süre sınırlaması, konkordatonun hız ve disiplin içinde kısa sürede sonuçlanmasına ilişkindir. Mahkeme, konkordato koşulları kamu düzenine ilişkin nitelikte olduğundan, bunları re'sen incelemek ve değerlendirmek yetkisine sahiptir¹⁷⁶.

7101 sayılı Kanun ile getirilen değişikliğin, somut olayın özelliklerine göre hâkim kararını takdirine bırakılırken, mahkeme öncelikle menfaatler dengesi çerçevesinde alacaklıların yararlarını gözeterek ve işletmenin istihdam kabiliyetinin sürdürülebilirliğinin devamı ile kamu yararını sağlamaya da yönelik elverişli nitelikte olup olmadığını özenle göz önünde tutmalıdır¹⁷⁷. Bu bağlamda belirtelim ki, İcra ve İflâs Kanunu'nun 305' inci maddesinin ikinci fıkrası, “*Mahkeme konkordato projesini*

---

¹⁷⁵ **Kuru**, s. 3712.

¹⁷⁶ **Kuru**, s. 3712.

¹⁷⁷ **Altay/Eskiocak**, s. 335-336.

yetersiz bulursa kendiliğinden veya talep üzerine gerekli gördüğü düzeltmenin yargılamasını isteyebilir” hükmünü öngörmektedir. Ancak, bu hükmün komiserin ihmal ettiği iş ve eylemlerinden dolayı değil, aydınlatılması kompleks ve zorunlu unsurların tamamlanması olarak değerlendirilmesi gerekir¹⁷⁸.

“İİK m. 305 uyarınca öngörülen konkordatonun tasdiki için aşağıda belirtilen beş şartın birlikte gerçekleşmesi gerekmektedir:

- a) Adî konkordatoda teklif edilen tutarın, borçlunun iflâsı hâlinde alacaklıların eline geçebilecek muhtemel miktardan; malvarlığının terki suretiyle konkordatoda ise paraya çevirme hâlinde elde edilen hasılat veya üçüncü kişi tarafından teklif edilen tutarın iflâs yoluyla tasfiye hâlinde elde edilebilecek bedelden fazla olacağını anlaşılması.
- b) Teklif edilen tutarın, borçlunun kaynakları ile orantılı olması.
- c) Konkordato projesinin 302' nci maddede öngörülen çoğunlukla kabul edilmiş bulunması.
- d) 206'ncı maddenin birinci sırasındaki imtiyazlı alacaklıların alacaklarının tam olarak ödenmesinin ve mühlet içinde komiserin izniyle akdedilmiş borçların ifasının, alacaklı bundan açıkça vazgeçmedikçe, yeterli teminata bağlanmış olması.
- e) Konkordatonun tasdikinin gerektirdiği yargılama giderleri ile konkordatonun tasdiki durumunda alacaklılara ödenmesi kararlaştırılan para üzerinden alınması gereken harcın, tasdik kararından önce, borçlu tarafından mahkeme veznesine depo edilmiş olması”.

---

¹⁷⁸ Altay/Eskiocak, s. 336.

BÖLÜM III

3. KONKORDATO BAŞVURUSU VE BELGELER

3.1 Konkordato Talebine İlişkin Dilekçe

Herhangi bir borçlu veya iflâs talebinde bulunabilecek her alacaklı konkordato talep edebilecektir. Bu talebin nasıl olması gerektiği konusunda, Kanun'da alacaklı bakımından konkordato talebinin şekli, borçlu bakımından ise içeriği düzenlenmiştir¹⁷⁹.

Alacaklı bakımından gerekçeli bir dilekçeyle konkordato isteneceği belirtilmişken, borçlu bakımından böyle bir ifade bulunmamaktadır (İİK m. 285, II). Vadesi geldiği hâlde borçlarını ödeyememe veya vadesinde ödeyememe tehlikesi altında bulunma durumunda, vade verilmek veya tenzilat yapılmak suretiyle konkordato talep edebileceği belirtilmiştir (İİK m. 285, I). Aynı maddede yer alan iki fıkra birlikte değerlendirilirse, konkordato talebinin şekil ve içeriği açısından yeknesaklık sağlamak istendiği anlaşılmaktadır¹⁸⁰. Doktrinde, konkordato talebinin ister alacaklıdan ister borçlu tarafından yapılsın her halükarda dilekçe ile yapılması gereği kabul edilmektedir¹⁸¹. Doktrindeki bir görüşe göre ise, konkordato başvurusunun sözlü olarak yapılabilmesi mümkündür. Zira, İcra ve İflâs Kanunu'nda konkordato talebinin sözlü yapılmasına bir engel bulunmamaktadır. Fakat, uygulama açısından konkordato talebinde bulunan alacaklı veya borçlunun, bu husustaki talebini asliye ticaret mahkemesinde tutanağa geçirilmesini sağlaması kolay değildir¹⁸².

---

¹⁷⁹ Özekes, Geçici Mühlet, s. 56.

¹⁸⁰ Özekes, Geçici Mühlet, s. 56.

¹⁸¹ Özbek, Özbek - Konkordato Şerhi, m. 285, s. 144.

¹⁸² Pekcanitez / Erdönmez, s. 8-9; Sarısözen, s. 92

Kanaatimizce de konkordato talebi ister alacaklıdan ister borçlu tarafından yapılsın gerekçeli bir dilekçeyle müracaatı gerektirmektedir.

Konkordato talebi, çekişmesiz yargı işi olması sebebiyle, davacı, davalı, hasım terimleri kullanılamaz. Konkordato talebinde bulunan borçlu, istemde ya da talepte bulunan olarak dilekçede yer alır. Alacaklının konkordato talebinde bulunması halinde dilekçede maddi ilgili olarak gösterilmesi gerekir¹⁸³.

Konkordato talebinin avukat marifetiyle yapılması halinde, dilekçe ekine konkordatoya ilişkin özel yetki içeren dava vekaletnamesi eklenmesi gereklidir.

Borçlu vesayet altında ise, konkordato talebinde bulunabilmesi için vesayet makamından izin alınması gerekir¹⁸⁴.

Şahsen borçlunun konkordato talep etmesi halinde; tüzel kişilerde tüzel kişiye temsile yetkili kişilerin imzasının yer alması gereklidir. Kişi (şahıs) ortaklıklarında ortaklık borçlarından sınırsız olarak sorumlu olan ortakların her biri, yönetim hakkına sahip olsun ya da olmasın, konkordato talebini imzalamalıdır¹⁸⁵. Çünkü konkordato talep etmek olağanüstü işlemlerdendir ve bu tür işlemler, yönetici olsun olmasın bütün ortakların oybirliğiyle verilmelidir ve bu sonuç hem kollektif ortaklık hem de komandit ortaklık için de geçerlidir¹⁸⁶. Sermaye ortaklıklarında konkordato talep edilmesine anonim ortaklıklarda yönetim kurulu (TTK m. 377), limited ortaklıklarda müdür veya müdürler kurulunun karar vermesi gerekir (TTK m. 634). Kooperatiflerde konkordato talep etmeye yetkili organ ise yönetim kuruludur. Adı ortaklık, ticaret şirketlerinin aksine tüzel kişiliği bulunmadığı için konkordatodan faydalanamaz; bu imkana tabi şartlar yerine geliyorsa, ortakların her birinin ayrı ayrı başvurması gerekir¹⁸⁷.

Şirketler topluluğuna dahil şirketlerin hepsinin malvarlığının toplamı sanki tek bir malvarlığıymış gibi değerlendirerek konkordato talebinde bulunulması mümkün değildir. Şirketler topluluğuna dahil olan bağlı şirketlerin münferiden

---

¹⁸³ **Özekes**, Geçici Mühlet, s. 57; **Sarısozen**, s.91; **Altay / Eskiocak**, s. 58.

¹⁸⁴ **Kuru**, El Kitabı, s. 1448; **Pekcanitez /Atalay / Sungurtekin Özkan / Özekes**, s. 448.

¹⁸⁵ **Kuru**, El Kitabı, s. 1447, **Öztek**, Öztek - Konkordato Şerhi, m. 285, s. 144-145.

¹⁸⁶ **Poroy / Ünal / Çamoğlu**, no. 254, s. 208, no. 395 ve 396, s. 264; **Öztek**, Öztek - Konkordato Şerhi, m. 285, s. 144-145.

¹⁸⁷ **Kuru**, El Kitabı, s. 1447.

konkordato talebinde bulunması ve konkordato koşullarının her bir şirketin kendi mali bünyesinde gerçekleşmiş olması gerekir¹⁸⁸.

Miras şirketinin tüzel kişiliği bulunmadığından, konkordato talebinde bulunamayacaktır. Buna karşın, mirasçılar kendileri adına konkordato talebinde bulunabileceklerdir¹⁸⁹.

Dilekçenin nasıl hazırlanması gerektiği konusunda Hukuk Muhakemeleri Kanunu hükümleri dikkate alınmalıdır (HMK m. 119). Dilekçenin talep kısmında, konkordato talep edildiğinin belirtilmesi gerekir. Konkordato talep eden, borçlu dilekçesinde, borç ve yükümlülüklerini yerine getirememesine sebep olan nedenleri somut olgulara dayalı bir şekilde açıklamak zorundadır. Bu durumda, işletmenin kuruluşundan konkordato talep edilen tarihe kadarki süreç içinde geçirmiş olduğu evreler ve elde edilen sonuçlar dilekçede özetlenmelidir¹⁹⁰. Borçlu, konkordato talebinde vade verilmek veya tenzilat yapılmak suretiyle ya da her ikisinin birlikte uygulandığı karma konkordato talep edildiğinin açıklanması gerekir.

Konkordato başvurusu maktû harca tâbidir.

Borçlu, alacaklılarıyla konkordato yaparak geçici mühlet istemini içeren dilekçesini ve bunun ayrılmaz parçasını oluşturan eklerini asliye ticaret mahkemesine sunmasıyla konkordato kurumunun başlangıç aşamasını gerçekleştirmiş olmaktadır. Dilekçe ile borçlu ödeme aczinde olduğunu, ticari faaliyetlerinin iyi gitmediğinin ticari hayatta alacaklıları, tedarikçileri, bankalar, istihdam edilenler kısacası ülke içinde ve dışındaki ilişkilerinde ticari potansiyeline ve pazarına çok daha etkili sonuçları öngörebilmektedir.

3.2.Konkordato Gider Avansı

“Konkordato talebinde bulunan, Adalet Bakanlığı tarafından yürürlüğe konulan tarifede belirtilen konkordato gider avansını yatırmaya mecburdur. Bu durumda 12/1/2011 tarihli ve 6100 sayılı Hukuk Muhakemeleri Kanununun 114 üncü ve 115 inci maddeleri kıyasen uygulanır” (İİK m. 285, IV).

¹⁸⁸ Öztekin, Öztekin-Konkordato Şerhi, m. 285, s. 146.

¹⁸⁹ Kuru, El Kitabı, s. 1447-1448.

¹⁹⁰ Altay / Eskiocak, s. 58-59.

Kanun'un gerekçesi şu şekildedir: “Ayrıca konkordato talebinde bulunanın, Adalet Bakanlığı tarafından yürürlüğe konulacak tarifede belirtilen konkordato gider avansını yatırmaya mecbur olduğuna ilişkin bir hüküm konulmakta ve böylece sürecin gecikmesinin önüne geçilmek istenmektedir. Bu gider avansının hukukî statüsü ve sonuçları Hukuk Muhakemeleri Kanununun 114 ve 115 inci maddelerine atf yapılarak düzenlenmektedir. Şu hâlde, konkordato talebinde bulunanın, gider avansı konusunda gerekli hassasiyeti göstermemesinin yaptırımını gayet ağırdır”.

Adalet Bakanlığı'nca yürürlüğe konulan Tarifede belirtilecek konkordato gider avansının yatırılması Hukuk Muhakemeleri Kanunu'nun 114' üncü maddesinin ikinci fıkrası gereğince dava şartı sayılmıştır. Dava şartları gerçekleşmemesi o davanın esastan incelenmesini engelleyeceği için konkordato isteminin incelenmesi dava şartının yerine getirilip getirmediği şartına bağlıdır. Bu durumda, hâkim herhangi bir talep beklemeden dava şartı eksikliği bulunup bulunmadığını re'sen dikkate almalıdır.

6100 sayılı Hukuk Muhakemeleri Kanunu' nun 114' üncü maddesinin birinci fıkrasının g bendinde gider avansının yatırılmış olması dava şartı olarak düzenlenmiştir. Aynı maddenin ikinci fıkrasında ise diğer kanunlarda yer alan dava şartlarına ilişkin hükümler saklı tutulmuştur. Dolayısıyla diğer kanunlarda yer alan dava şartları var ise hâkim bu dava şartlarının da gerçekleşip gerçekleşmediğini re'sen araştıracaktır. 2004 sayılı İcra ve İflâs Kanunu'nun 285'inci maddesinin dördüncü fıkrasındaki konkordato gider avansının yatırılmış olması koşulu, 6100 sayılı Hukuk Muhakemeleri Kanunu' nun 114' üncü maddesinin ikinci fıkrasında sözü edilen “Diğer kanunlarda yer alan dava şartları” arasında yer alır. Konkordato talep dilekçesiyle birlikte gider avansının yatırılmamış veya eksik yatırılmış olması hâlinde ilgiliye Hukuk Muhakemeleri Kanunu' nun 120' nci maddesi uyarınca eksikliği tamamlaması için süre verilmelidir.

6100 sayılı Hukuk Muhakemeleri Kanunu' nun 114' üncü maddesinin birinci fıkrasının g bendinde gider avansı, dava şartı olarak düzenlenmiştir. Yine aynı Kanun'un 115' inci maddesinin ikinci fıkrasına göre; “Mahkeme dava şartı noksanlığını tespit ederse davanın usulden reddine karar verir. Ancak, dava şartı noksanlığının giderilmesi mümkün ise bunun tamamlanması için kesin süre verir. Bu süre içinde dava şartı noksanlığı giderilmemişse davayı dava şartı yokluğu sebebiyle usulden reddeder”. Yine anı Kanun'un 120' nci maddesinde “Davacı, yargılama

harçları ile her yıl Adalet Bakanlığı'nca çıkarılacak gider avansı tarifesinde belirlenecek olan tutarı, dava açarken mahkeme veznesine yatırmak zorundadır. Avansın yeterli olmadığına dava sırasında anlaşılması hâlinde, mahkemece, bu eksikliğin tamamlanması için davacıya iki haftalık kesin süre verilir” düzenlemesi yer almaktadır.

Gider avansının eksik olduğu tespit edildiğinde, asliye ticaret mahkemesince tutulacak tensip tutanağı uyarınca konkordato talep edene eksik gider avansının ikmali için muhtıra tebliği yapılmalıdır. Usulüne uygun olarak tebliğ yapıp yapılmadığı kontrol edilecek olan muhtıranın tebliğini takip eden iki haftalık kesin süre sonunda (HMK m.120), eksik avansın tamamlanması hâlinde yargılamaya devam edilmesi gerekmektedir. Ancak, ihtarın tebliğine karşın kesin süre sona erdiği hâlde gider avansı eksikliğinin tamamlanmaması hâlinde ise muhtıranın gereği yapılarak talebin usulden reddine karar verilmelidir.

Konkordato talep eden taraf, bu Tarife'de gösterilen gider avansını konkordato talebinde bulunurken mahkeme veznesine yatırmak zorundadır. Konkordato gider avansı her türlü tebligat ve posta ücretleri, bilirkişi ve konkordato komiseri ücretleri, ilan ücreti, iflas gideri ile dosyanın bölge adliye mahkemesi ve Yargıtay'a gidiş dönüş ücretleri gibi giderleri kapsar.

“Talep eden;

a) Konkordato talep edilirken bildirilen alacaklı sayısının üç katı tutarında tebligat gideri,

b) Türkiye Ticaret Sicili Gazetesinde yayınlanacak yedi adet ilan bedelinin asgari tutarı olan 650,00 Türk Lirası,

c) Resmî İlan Fiyat Tarifesinde belirlenen Basın-İlan Kurumu resmî ilan portalında yapılacak yedi adet ilan bedelinin asgari tutarı,

ç) İlgili kurum ve kuruluşlara yapılacak bildirim için elli adet iadeli taahhütlü posta ücreti,

d) Bir bilirkişi için Bilirkişilik Asgari Ücret Tarifesinde belirlenen ücretin üç katı tutarı,

e) Mahkemece belirlenecek ücreti sonradan tamamlanmak üzere konkordato komiseri olarak görevlendirilecek kişi için asgari 1.000,00 Türk Lirası üzerinden hesaplanan beş aylık ücret tutarı,

f) Diğer iş ve işlemler için 350,00 Türk Lirası,

g) İflasa tabi olanlar yönünden 17.000,00 Türk Lirası iflas gideri, toplamını avans olarak öder.

(2) İflasa tabi olmayan borçlular yönünden yukarıda sayılan gider avansı miktarından indirim yapılmasına mahkemece karar verilebilir.

Gider avansının kullanılmayan kısmı hükmün kesinleşmesinden sonra talep edene iade edilir. Talep eden tarafından hesap numarası bildirilmiş ise iade elektronik ortamda hesaba aktarmak suretiyle yapılır. Hesap numarası bildirilmemiş ise masrafı avanstan karşılanmak suretiyle Posta ve Telgraf Teşkilatı Anonim Şirketi vasıtasıyla adreste ödemeli olarak gönderilir”.

3.3. Dilekçeye Eklenecek Belgeler

Konkordato başvuru dilekçesine eklenecek belgeler, açıklanacak olan gerekçenin de temelini oluşturmaktadır¹⁹¹. Bu nedenle İcra ve İflâs Kanunu'nun 286'ncı maddesinde dava dilekçesine eklenmesi gereken belgeler açıklanmıştır. Öte yandan, kanundaki düzenlemeye açıklık getirmesi ve uygulamadaki duraksamalara yer verilmemesi için¹⁹² Adalet Bakanlığı tarafından İcra ve İflâs Kanunu'nun 286'ncı maddesine dayanılarak hazırlanan, “Konkordato Talebine Eklenecek Belgeler Hakkında Yönetmelik” 30/01/2019 tarih, 30671 Sayılı Resmi Gazete' de yayımlanarak yürürlüğe girmiştir.

Konkordatoya başvurusu yapabilmek için İcra ve İflâs Kanunu'nda sayılan bilgi ve belgelerin asliye ticaret mahkemesine tevdi edilmesi gerekmektedir. Bunlar konkordato ön projesi ile birlikte borçlunun mali durumunu gösteren bilgi ve belgelerdir¹⁹³. Konkordato ön projesinde borçlunun borçlarını hangi oranda veya vadede ödeyeceğini açıklaması gerekmektedir. Zira borçların ödenme şekli ve

¹⁹¹ **Aydemir**, Efrail: Konkordato ve Yeniden Yapılandırma, 2. Baskı, Seçkin Yayıncılık, Ankara 2019, s. 27.

¹⁹² **Aydemir**, s. 28.

¹⁹³ **Kurt Konca**, s. 11.

ödenme zamanları borçlu için olduğu kadar alacaklılar için de önemlidir. Borçlu ve alacaklı karşılıklı menfaatler çerçevesinde makul miktar ve bölümde ödeme konusunda anlaşmalıdırlar¹⁹⁴. Ödemelerin yapılması için borçlunun mallarını satıp satmayacağı, faaliyetini sürdürebilmesi ve alacaklılarına ödemelerin yapılması için gerekli mali kaynağın sermaye artırımını veya kredi temini yoluyla yahut başka bir yöntem kullanılarak sağlayacağını gösterir¹⁹⁵. Konkordato talebinde bulunulmasının temel amacı, borçluya tanınacak imkanlar dahilinde borçların ödenmesi olduğuna göre, faaliyetinin sürdürülebilir olması için yeni kaynak arayışlarına girişmeli ve en uygun olarak gözüken ise mallarının bir kısmını satarak paraya dönüştürmesidir¹⁹⁶.

Konkordato ön projesinde yer alan teklife göre alacaklıların eline geçmesi öngörülen miktar borçlunun iflası halinde temin edilecek miktardan daha fazla olması gerekmektedir. Mahkemenin konkordato mühleti verilebilmesi için bu miktarları karşılaştırmalı olarak gösteren tablonun borçlu tarafından sunulması gerekmektedir. Konkordato ön projesi alacaklılara projenin başarılı olması halinde borçlunun iflas etmesine nazaran daha avantajlı olacaklarını açıkça göstermelidir¹⁹⁷.

06/12/2018 kabul tarihli 7155 sayılı Kanun' un 13' üncü maddesi ile değişen fıkra ile konkordato başvurularında, “*Kamu Gözetimi, Muhasebe ve Denetim Standartları Kurumunca yetkilendirilen bağımsız denetim kuruluşu tarafından Türkiye Denetim Standartlarına göre yapılacak denetim kapsamında hazırlanan ve konkordato ön projesinde yer alan teklifin gerçekleşeceği hususunda makul güvence veren denetim raporu ile dayanaklarının*” dilekçede mahkemeye sunulması gerekmektedir (İİK m. 286, e).

Konkordato talebinde bulunan borçlunun yargılama giderlerini ve harçları yatırması gerekmektedir. Bu giderler Konkordato Gider Avansı Tarifesi'ne göre hesaplanmaktadır.

Ayrıca konkordato ön projesi dilekçesine; detaylı mizan, stok listeleri, her türlü gelirler, ortaklık payları, başkalarında olan senetli ve senetsiz alacaklar, verilmiş teminatlar, gelir getirici haklar, proforma gelir tablosu, proforma nakit akım

---

¹⁹⁴ **Aydemir**, s. 29.

¹⁹⁵ **Kurt Konca**, s. 11.

¹⁹⁶ **Aydemir**, s. 29.

¹⁹⁷ **Kurt Konca**, s. 11.

tablosu, vergi levhası, imza sirküsü, araç ruhsat suretleri ve tapu fotokopileri belgelerin eklenmesi de uygun olacaktır¹⁹⁸.

7101 sayılı Kanun'un hükümet gerekçesi aşağıda gibidir:

“Konkordato talebine eklenecek belgeler mevcut Kanunda sınırlı ve yetersiz şekilde düzenlenmiştir. İflasın ertelenmesi kurumuna ilişkin uygulama ve tecrübe de dikkate alınarak, bu konunun daha sıkı bir biçimde disiplin altına alınması gerektiği düşüncesiyle talep sahibi borçlu şirketin mali ve finansal durumunu net bir şekilde ortaya koyan belge ve tabloların konkordato talebiyle birlikte mahkemeye sunulması istenmektedir”

Konkordato müessesinin etkin bir yapıya kavuşması için değişiklikler yapılmıştır. Bu değişiklikler düzenlendiği kanun maddesiyle ve yönetmelikle açıklanmıştır. Değişikliklerin hükümet gerekçelerinden de bahsedilmiştir. Aşağıda daha detaylı açıklanacağı için burada genel bilgiler verilmiştir.

3.3.1.Konkordato Ön Projesi

İcra ve İflâs Kanunu'nun 286' ncı maddesinin birinci fıkrası ve *“Konkordato Talebine Eklenecek Belgeler Hakkında Yönetmelik”*in 5' inci maddesinin birinci fıkrasının a bendi uyarınca konkordato başvurusuna eklenmesi gereken belgelerden ilki konkordato ön projesidir¹⁹⁹. İflâsın ertelenmesi kurumunun kaldırılmasına ilişkin uygulama ve tecrübe de dikkate alınarak, konkordatonun daha ciddi bir revizyona uğrayarak 7101 sayılı Kanun'la ön proje kavramı getirilmiştir²⁰⁰. Konkordato başvurusuna eklenecek belgeler arasında, mahkemeye ibrazı gereken ilk ve en önemli belge konkordato ön projesidir. En önemli belge olmasının belirtileri ise, borçlunun geçici ve kesin mühlette konkordato projesinin gerçekleştirilebilir olup olmadığının incelenmesidir.

İcra ve İflâs Kanunu'nun 286' ncı maddesinin birinci fıkrasının a bendi ve *“Konkordato Talebine Eklenecek Belgeler Hakkında Yönetmelik”* in 6' ncı maddesinde konkordato ön projesinin, *“Borçlunun borçlarını hangi oranda veya*

---

¹⁹⁸ Aydemir, s. 30-31; Oruç / Çatıkkaş / Şuekinici, s. 32-33.

¹⁹⁹ Pekcanitez /Atalay / Sungurtekin Özkan / Özekes, s.448; Pekcanitez / Erdönmez, s. 14; Akyürek / Akyürek, s. 212.

²⁰⁰ Altay / Eskiocak, s. 61.

vadede ödeyeceğini, bu kapsamda alacaklıların alacaklarından hangi oranda vazgeçmiş olacaklarını, ödemelerin yapılması için borçlunun mevcut mallarını satıp satmayacağını, borçlunun faaliyetine devam edebilmesi ve alacaklılara ödemelerini yapabilmesi için gerekli malî kaynağın sermaye artırımı veya kredi temini yoluyla yahut başka bir yöntem” kullanıp kullanmayacağı belirtilmelidir.

Konkordato ön projesi isminden de anlaşılacağı üzere, borçlunun konkordato sürecinin başında mahkemeye verdiği geçici bir projedir²⁰¹. Borçlu konkordato sürecinde mahkemenin re'sen alacağı kararla veya komiserlerin raporları doğrultusunda yönlendirmesiyle ya da alacaklıların istemi üzerine konkordato ön projesinde değişiklikler yapılabilir²⁰². Çünkü, adı üstünde olduğu üzere bu bir ön projedir. Süreç içerisinde değişikliğe uğramasını kanun koyucu muhtemel görmüştür.

Konkordato ön projesini sunma zorunluluğu hem tacir olmayan adı borçlu hem de defter tutma mecburiyeti olan tacir için geçerlidir²⁰³. Konkordato ön projesini kanun koyucu herhangi bir ayırım yapmadan borçlunun sunması gerektiğinin zorunluluğunu belirtmiştir. Alacaklının yaptığı konkordato başvurusunda da, ön projenin hazırlanmasından tamamen borçlu sorumlu olup, herhangi bir dış etki müdahalesi söz konusu değildir. Ön projenin hazırlanması işi borçluya aittir. Borçlu bu projeyi, işletmesinin malî yapısını ve gelecekteki beklentilerini rasyonel bir biçimde değerlendirmek suretiyle, gerçekçi bir şekilde düzenlemelidir²⁰⁴. Ön proje, borçlunun malî durumunu bildiğini, tahlil edebildiğini ve bu tahlilden hareketle tutarlı teklifler gerçekleştirip gerçekleştiremeyeceğini göstermeye yarar²⁰⁵. Diğer taraftan ise konkordato talebinin icra takiplerini sekteye uğratıp geciktirmeye yönelik bir amaçla yapılıp yapılmadığı hakkında da önemli bilgiler verir²⁰⁶. Zira borçlu ön projede, işletmesinin faaliyetinin devam etmesi için aslında konkordato teklifinin içeriğini ifade etmekte olup konkordatonun nasıl gerçekleşeceğini ve başarıya

²⁰¹ Pekcanitez/Erdönmez, s.15.

²⁰² Pekcanitez/Erdönmez, s.15.

²⁰³ Tanrıver / Deynekli, s. 54; Pekcanitez/Erdönmez, s.15; Kurt Konca, s. 9; Arslan/ Yılmaz / Taşpınar Ayvaz / Hanağası, s. 539; Pekcanitez /Atalay / Sungurtekin Özkan / Özekes, s. 445; Sarsözen, s. 104; Öztekin, Öztekin - Konkordato Şerhi, m.286, s.183.

²⁰⁴ Pekcanitez/Erdönmez, s.16; Öztekin, Öztekin - Konkordato Şerhi, m.286, s.183; Altay / Eskiocak; s. 61.

²⁰⁵ Pekcanitez/Erdönmez, s.16; Öztekin, Öztekin - Konkordato Şerhi, m.286, s.183; Akil, s. 50.

²⁰⁶ Öztekin, Öztekin - Konkordato Şerhi, m.286, s.184.

ulaşacağını açıklamaktadır²⁰⁷. Bu çerçevede, ön projede ödemelerin yapılması için ne gibi bir yöntem izleneceğinin malî kaynağın nasıl elde edilebileceğinin açıkça gösterilmesi gerekmektedir²⁰⁸. Kaynak temini için sermaye artırımını yoluyla yeni ortak edinmeleri veya kişisel malvarlıklarını paraya çevirerek sermaye olarak şirkete getirmeleri, kredi teminiyle mi gerçekleştirilmesi gerektiği ciddi, inandırıcı ve gerçekçi bir şekilde açıklanmalıdır²⁰⁹.

Ön proje İcra ve İflâs Kanunu'nun 286'ncı maddesinin birinci fıkrasının a bendinde “*Borçlunun borçlarını hangi oranda veya vadede ödeyeceğini, bu kapsamda alacaklıların alacaklarından hangi oranda vazgeçmiş olacaklarını, ödemelerin yapılması için borçlunun mevcut mallarını satıp satmayacağını, borçlunun faaliyetine devam edebilmesi ve alacaklılara ödemelerini yapabilmesi için gerekli malî kaynağın sermaye artırımını veya kredi temini yoluyla yahut başka bir yöntem kullanılarak sağlanacağını gösteren konkordato ön projesi*” sözü edilen bütün unsurları içermelidir. Bu unsurlar, asgari unsurlardır. Borçlu, bu unsurlardan birine başvurmayacak, örneğin ödemelerin yapılması için mevcut mallarını satmayacak olsa bile, bu ön projede açıkça belirtilmelidir. Borçlu projede, lüzumlu gördüğü diğer açıklamaları, örneğin içinde bulunduğu durumu doğuran sebeplerin açıklamasını da yapmalıdır²¹⁰.

Borçlu konkordato ön projesinde hem iyileştirme planını hem de ödeme planını mahkemeye sunacaktır, başka bir ifadeyle, borçlu öncelikle muaccel borçlarını alacaklılara belli bir plan ve koşullar dahilinde ödemeyi vaat ettiğini bildirecektir²¹¹. Kanun koyucunun, konkordato talep dilekçesi ile birlikte iyileştirme projesi verilmesini aramamıştır. Bunun temel nedeni, iflâsın ertelenmesi kurumu ile konkordato kurumu arasındaki amaç farkıdır. İflâsın ertelenmesi, sermaye şirketleri veya kooperatiflerin alacaklılarının alacaklarını ödenmesinden değil öncelikle borca batıklıktan kurtulması hedeflenmektedir. Konkordatoda ise herhangi bir borçlunun

---

²⁰⁷ **Öztek**, Öztek - Konkordato Şerhi, m.286, s.183-184; **Altay / Eskiocak**; s. 61.

²⁰⁸ **Özekes**, Geçici Mühlet, s.62; **Pekcanitez / Erdönmez**, s.15; **Pekcanitez / Erdönmez**, Değerlendirme, s. 113-114; **Öztek**, Öztek - Konkordato Şerhi, m.286, s.184.

²⁰⁹ **Pekcanitez / Erdönmez**, s.15; **Pekcanitez / Erdönmez**, Değerlendirme, s. 113-114.

²¹⁰ **Öztek**, Öztek - Konkordato Şerhi, m.286, s.185.

²¹¹ **Pekcanitez / Erdönmez**, s.15, **Altay / Eskiocak**, s.61; **Akyürek / Akyürek**, s.213.

alacaklılara olan borçlarının ödenmesini hedef tutmakta, iyileşme kavramına ancak bu amacının gerçekleşmesi hususunda önem vermektedir²¹².

Ön projede alacaklıların sınıflara ayrılmasının mümkün olup olmadığı tartışmalıdır. Doktrinde ilgili ileri sürülen bir görüşe göre, Kanun'da alacaklıların sınıflara ayrılması özel olarak düzenlenmiş değilse de, bunu engelleyen bir hüküm de söz konusu değildir. Bu görüş çerçevesinde, borçlu, projesinde, konkordatoya tâbi alacaklılarını sınıflara ayırarak her sınıfa ayrı ödeme oranı ve vadesi sunabilmelidir. Bu durumda, her sınıfın ödeme planı kendi içinde oylanmalı ve Kanun'da öngörülen çoğunluk ise her sınıf için ayrı ayrı aranmalıdır²¹³.

Bizim de katıldığımız diğer bir görüşe göre ise, konkordatoya tâbi alacaklar ve alacaklılar bakımından cari olan eşitlik prensibi gereği karşısında, bu hususta kanuni herhangi bir düzenlemeye gidilmediği sürece, alacaklıların sınıflara ayrılarak her bir sınıf için farklı bir ödeme şartları öngörülmesi şu an için mümkün değildir²¹⁴.

Borçlu, konkordato ön projesinde borçlarını hangi oran dahilinde veya hangi aralıklarla nasıl bir vade düzenleyerek ödeyeceğini, çerçevesi tam olarak çizilerek tereddütsüz bir şekilde gösterilmelidir. Bu doğrultuda alacaklıların alacaklarından hangi oran dahilinde vazgeçmiş olacaklarını açık ve anlaşılır bir şekilde belirtmelidirler. İcra ve İflâs Kanunu'nun 286' ncı maddesinin birinci fıkrasında, “*Borçlunun borçlarını hangi oranda veya vadede ödeyeceğini*” ön projede bildirmesi şartı hükme bağlansa da; buna paralel olarak “*Konkordato Talebine Eklenecek Belgeler Hakkında Yönetmelik*” in 6' ncı maddesinin a bendinde, “*Borçlunun, borçlarını hangi oranda veya vadede ödeyeceği*” şeklinde belirlenmiştir. Her iki düzenleme de lafzen okunduğunda tenzilat konkordatosu veya vade konkordatosu talep edilebileceği şeklinde anlaşılrsa da, karma konkordatonun da talep edilebilmesi yönünde herhangi bir sorun bulunmamaktadır²¹⁵.

İcra ve İflâs Kanunu'nun 286' ncı maddesinin birinci fıkrasının a bendi hükmüyle konkordato ödeme projesi kavramı eskisine oranla daha etkili bir biçimde değiştirilerek, ön projenin konkordatonun başarıya ulaşması için gerçekleştirilmesi

---

²¹² **Öztek**, Öztek - Konkordato Şerhi, m.286, s.186.

²¹³ **Atalay**, Değerlendirmeler, s. 124-125.

²¹⁴ **Öztek**, Öztek - Konkordato Şerhi, m.286, s.185.

²¹⁵ **Akyürek / Akyürek**, s.212-213.

gereken koşulları ve unsurları da içerecek bir yapıya dönüştürülmüştür²¹⁶. Bizim de katıldığımız bu görüş doğrultusunda proje, yalnızca bir ödeme planı olmaktan öte bir duruma geçerek, iflâsın ertelenmesi kurumundan etkilenecek bir “iyileştirme projesi” niteliğini de barındıran gerçek anlamda proje teşkil eden bir özelliğe sahip olmuştur²¹⁷.

Konkordato ön projesinin ayrıca, “*Kamu Gözetimi, Muhasebe ve Denetim Standartları Kurumunca yetkilendirilen bağımsız denetim kuruluşu tarafından Türkiye Denetim Standartlarına göre yapılacak denetim kapsamında hazırlanan ve konkordato ön projesinde yer alan teklifin gerçekleşeceği hususunda makul güvence veren denetim raporu ile dayanakları*” düzenleneceği 7155 sayılı Kanun'la da yürürlüğe girerek doktrindeki eleştirileri de ortadan kaldırmıştır. 15 Mart 2018 tarihinde yürürlüğe giren İcra ve İflâs Kanunu'nun 286'ncı maddesinin birinci fıkrasının e bendinin 7101 sayılı Kanunla kabul edilmiş olan (ilk) metni; “*e) Sermaye Piyasası Kurulu veya Kamu Gözetimi, Muhasebe ve Denetim Standartları Kurumunca yetkilendirilen bağımsız denetim kuruluşu tarafından hazırlanan ve konkordato ön projesinde yer alan teklifin gerçekleşmesinin kuvvetle muhtemel olduğunu gösteren finansal analiz raporları ile dayanakları. Şu kadar ki bu şart 3/6/2011 tarihli ve 635 sayılı Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığının Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararnamenin 28 inci maddesi kapsamında küçük işletmeler bakımından uygulanmaz*” şeklindeydi.

Kanun koyucu 7101 sayılı kanunla finansal analiz raporlarını konkordato talebine ciddiyet kazandırması için getirilmiştir²¹⁸. Bu hükmün getirilmesiyle, afaki ve sübjektif değerlere dayalı ve başarı ihtimali bulunmadığı daha baştan anlaşılan konkordato taleplerinin önlenmek istendiği amaçlanmıştır²¹⁹. Bu yönleriyle bakıldığı takdirde hüküm olumlu bir düzenleme içeriyordu. Bununla birlikte konkordato taleplerine ilişkin mahkemelere yapılan ilk başvurularda bağımsız denetim kuruluşlarının, incelemelerinde belirli herhangi bir standarda uymadıkları, sorumluluklarının olmaması sebebiyle araştırmaya fazla özen göstermedikleri ve genellikle benzer ifadelerle konkordato ön projesinde yer alan teklifin

---

²¹⁶ Altay/Eskiocak, s.61.

²¹⁷ Altay / Eskiocak , s.61

²¹⁸ Pekcanitez/Erdönmez, s. 18; Öztekin, Öztekin-Konkordato Şerhi, m. 286, s. 203.

²¹⁹ Pekcanitez/Erdönmez, s. 19; Öztekin, Öztekin-Konkordato Şerhi, m. 286, s. 204.

gerçekleşmesinin muhtemel olduğu yönünde görüş bildirmişlerdir²²⁰. Bu nedenle kanun koyucu raporu hazırlayacak olan kuruluşları ve raporun içeriğini yeniden düzenleme ihtiyacı duymuştur. Bu doğrultuda İcra ve İflâs Kanunu'nun 286' ncı maddesinin birinci fıkrasının e bendine göre, konkordato talebiyle birlikte mahkemeye tevdi edilecek olan belge de “*Kamu Gözetimi, Muhasebe ve Denetim Standartları Kurumunca yetkilendirilen bağımsız denetim kuruluşu tarafından Türkiye Denetim Standartlarına göre yapılacak denetim kapsamında hazırlanan ve konkordato ön projesinde yer alan teklifin gerçekleşeceği hususunda makul güvence veren denetim raporu ile dayanakları*” dır.

7155 sayılı aynı Kanun değişikliği ile, küçük işletmeler için öngörülmüş olan bağımsız denetim kuruluşları tarafından hazırlanacak olan finansal analiz raporu temin etmekten muaf oldukları mülga hüküm; konkordato talebinde bulunan iflâsa tabi olan tüm borçlulara makul güvence veren denetim raporu sunma mecburiyeti getirilmiştir²²¹. İflâsa tabi olmayan borçlular, konkordato başvurusunda bulunurken makul güvence veren denetim raporunu mahkemeye ibraz etmeyeceklerdir.

Konkordato talebi ile sunulan ön proje, konkordatonun tasdikine esas olan nihaî proje şeklinde değil de konkordato süreci içerisinde gelişerek alacaklıların, komiserin, alacaklılar kurulunun görüşleriyle menfaatler dengesine uygun bir şekilde oluşarak son olarak da asliye ticaret mahkemesinin de onayıyla nihaî şekline kavuşturulacaktır²²².

3.3.2. Borçlunun Malvarlığının Durumunu Gösterir Belgeler

Konkordato talebine eklenmesi gereken belgeler İcra ve İflâs Kanunu'nun 286' ncı maddesinin birinci fıkrasının b bendine göre “*Borçlunun malvarlığının durumunu gösterir belgeler; borçlu defter tutmaya mecbur kişilerden ise Türk Ticaret Kanununa göre hazırlanan son bilanço, gelir tablosu, nakit akım tablosu,*

²²⁰ **Kurt Konca**, s. 11; **Pekcanitez/Erdönmez**, s. 19; **Sarisözen**, s. 110; **Öztek**, Öztek-Konkordato Şerhi, m. 286, s. 205.

²²¹ **Kurt Konca**, s. 12; **Sarisözen**, s. 115; **Öztek**, Öztek-Konkordato Şerhi, m. 286, s. 208; **Yavuz**, Mustafa: “Son Düzenlemeler Işığında Konkordato Talep Eden Şirketlerce Mahkemeye Sunulması Gereken Belgeler”, Mali Çözüm Dergisi, Mayıs - Haziran 2019; Sayı:29, s. 239 - 248, s. 245.

²²² **Altay / Eskiocak**, s. 61.

hem işletmenin devamlılığı esasına göre hem de aktiflerin muhtemel satış fiyatları üzerinden hazırlanan ara bilançolar, ticari defterlerin açılış ve kapanış tasdikleri ile elektronik ortamda oluşturulan defterlere ilişkin e-defter berat bilgileri, borçlunun malî durumunu açıklayıcı diğer bilgi ve belgeler, maddi ve maddi olmayan duran varlıklara ait olup defter değerlerini içeren listeler, tüm alacak ve borçları vadeleri ile birlikte gösteren liste ve belgeler” borçlu konkordato talebinde bulunurken maddi durumunu gösteren belgeleri objektif olarak ortaya çıkaracak tüm belge ve bilgileri ayrıntılı bir şekilde asliye ticaret mahkemesine sunmak zorundadır²²³. Malvarlığı durumunu gösterir belgeleri, iflâsa tabi olan borçluların konkordato talebiyle birlikte mahkemeye sunması gerekmektedir. Fakat borçlu iflâsa tabi değilse, “*Konkordato Talebine Eklenecek Belgeler Hakkında Yönetmelik*”in 5. maddesi uyarınca bu belgeler uygun düştüğü ölçüde konkordato talebine eklenmelidir.

Malvarlığı terimi muhasebe biliminde borçlunun varlıkları ile borçları arasındaki fark olarak tanımlanabilir²²⁴. Konkordatonun oluşum sürecinde her ne kadar iyi niyet aranmasa da borçlunun malvarlığını gösteren belgeleri ibrazı zorunludur. Bu bağlamda soyut ifadelerle malvarlığı beyanları yeterli olmamaktadır²²⁵. Bu nedenle bankalardan alınan borçlu ve alacaklı hesap özetleri, tapular, ruhsatlar, çek/senet fotokopileri, borçlu ve alacaklılardan alınan mutabakat mektupları bu belgelerden bir kısmı olup iflâsa tabi olmayan borçlular bakımından malvarlığını açıklığa kavuşturması için gerekmektedir²²⁶.

3.3.2.1. Türk Ticaret Kanunu' na Göre Düzenlenen Son Bilanço

Bilanço, işletmenin belirli bir tarihteki durumunu göstermesi nedeniyle finansal durum tablosu olarak da isimlendirilmektedir. Konkordato talebinde bulunan defter tutmaya mecbur kişilerden olan borçlunun, mahkemeye tevdi edilecek belgelerin başında bilanço gelmektedir. Mahkemeye teslim edilecek olan bilançonun tarihi, hesap döneminin kapanışı üzerinden bir takvim yılı geçmemiş olmalıdır (*Konkordato Talebine Eklenecek Belgeler Hakkında Yönetmelik*m.7, 3).

²²³ Pekcanitez/Erdönmez, s. 16; Çukacı, Yusuf Cahit: Konkordato, Ekin Yayınları, Bursa 2019, s. 66.

²²⁴ Öztekin, Öztekin-Konkordato Şerhi m.286, s. 190.

²²⁵ Çukacı, s. 66; Öztekin, Öztekin-Konkordato Şerhi m. 286, s. 190.

²²⁶ Çukacı, s. 66; Öztekin, Öztekin-Konkordato Şerhi m. 286, s. 190.

3.3.2.1.1. Bilançonun Tanımı

“Bilanço, bir işletmenin belirli bir tarihte sahip olduğu varlıklar ile bu varlıkların sağlandığı kaynakları gösteren bir finansal tablodur²²⁷”. Bir işletmenin belirli bir tarihte sahip olduğu varlıklar ile bu varlıkların sağlandığı kaynaklar bilanço aracılığı ile ilgililere aktarılır.

3.3.2.1.2. Bilançonun Düzenleme Kuralları

Bilançonun düzenlenmesinde, mali tablolar ilkelerinde verilmiş açıklamalar esas alınır.

Bilançonun aktifinde yer alan varlıklar, paraya dönüşme hızlarına göre en çok nakde dönüşebilen en az nakit değere doğru, pasifinde yer alan kaynaklar ise en kısa vadeli kaynaktan en uzun vadeli kaynak hesabına doğru sıralanırlar²²⁸.

3.3.2.1.3 Bilançonun Biçimsel Yapısı

İşletmeler bilançolarının bir örneklerini sağlayarak karşılaştırmalarında kolaylık sağlamak ve anlam birliği oluşturmak amacıyla 1 sayılı Muhasebe Sistemi Uygulama Genel Tebliğinde yer alan ek formlardaki tipleri bilançoların düzenlenmesini esas alırlar.

Varlıklar, dönen ve duran olarak adlandırılan iki grupta toplanmaktadır. Dönen varlık grubunda, bir yıl veya işletmenin normal faaliyet dönemi içinde paraya çevrileceği veya kullanılacağı tahmin edilen varlıklar yer alır. Duran varlıklarda ise, normal şartlar altında bir yıl içinde elden çıkarılması düşünülmeyen veya yararları bir yılda tükenmeyecek olan varlıklar bulunmaktadır²²⁹.

Kaynaklar, kısa ve uzun vadeli yabancı kaynaklarla öz kaynaklardan oluşur. Kısa vadeli yabancı kaynaklar bir yıl içinde ödenmesi gereken; uzun vadeli yabancı kaynaklar ise bir yıldan sonra ödenecek olan borçlardan oluşur. Özkaynaklar ise işletme sahip veya ortakları tarafından işletmeye tahsis edilmiş kaynakları oluşturur.

---

²²⁷ 26/12/1992 Tarihli ve 21447 (M) sayılı Resmi Gazete -1 sayılı Muhasebe Sistemi Uygulama Genel Tebliği.

²²⁸ Çukacı, s. 90.

²²⁹ Bülbül, s. 72.

3.3.2.1.4 Bilançonun İlkeleri

Bilanço ilkelerinin amacı; sermaye koyan veya sonradan kendilerine ait kârı işletmede bırakan sahip ve hissedarlar ile alacaklıların işletmeye sağladıkları kaynaklar ve bunlarla elde edilen varlıkların muhasebe kayıt, hesap ve tablolarında anlamlı bir şekilde tespit edilmesi ve gösterilmesi yoluyla belli bir tarihte işletmenin mali durumunun açıklıkla ve ilgililer için gerçeğe uygun olarak yansıtılmasıdır.

Bu amaç doğrultusunda benimsenen bilanço ilkeleri; varlıklar, yabancı kaynaklar ve öz kaynaklar itibarıyla aşağıda belirtilmiştir:

3.3.2.1.4.1 Varlıklara İlişkin İlkeler²³⁰

1. İşletmenin bir yıl içerisinde veya normal faaliyet döneminde paraya dönüşebilecek olan varlıkları, bilançonun dönen varlıklar grubu içerisinde gösterilmelidir.

2. İşletmenin bir yıl veya normal faaliyet dönemi içerisinde paraya dönüşemeyen, hizmetlerinden bir hesap döneminden daha fazla süre faydalanılan uzun vadeli varlıkları, bilançoda duran varlıklar grubu içerisinde gösterilmelidir. Dönem sonu bilanço gününde duran varlıklar grubunda yer alan hesaplardan vadeleri bir yılın altında olanlar dönen varlıklar grubunda ilgili hesaplara aktararak gösterilmelidir.

3. Bilançoda varlıkları, bilanço günündeki gerçeğe uygun olan değerleriyle gösterebilmek için, varlıklardaki değer düşüklüklerini göstererek zorunlu karşılıkların ayrılması gerekmektedir.

Dönen varlıklar grubu içinde yer alan menkul kıymetler, alacaklar, stoklar ve diğer dönen varlıklar içindeki ilgili kalemler için yapılacak değerlendirme sonucu gerekli durumlarda uygun karşılıklar ayrılır.

Bu ilke, duran varlıklar grubunda yer alan alacaklar, bağlı menkul kıymetler, iştirakler, bağlı ortaklıklar ve diğer duran varlıklardaki ilgili kalemler için de geçerliliği bulunmaktadır.

---

²³⁰ Akdoğan, Nalan / Tenker, Nejat: Finansal Tablolar ve Mali Analiz Teknikleri, 11. Baskı, Gazi Kitabevi, Ankara 2007, s. 74-77; Uyanık, Atilla: Konkordato, Seçkin Yayıncılık, Ankara 2018, s. 90-91; Bayazıtılı / Altay / Toraman / Bulur / Durna, / Ülger, s. 106-107.

4. Gelecek dönemlere ait olup önceden ödenen giderler ile cari dönemde tahakkuk eden fakat, gelecek dönemlerde tahsil edilecek olan gelirler kayıt ve tespit edilerek bilançoda ayrıca gösterilmesi gerekmektedir.

5. Dönen varlıklar ve duran varlıklar grubunda bulunan alacak senetlerini, bilanço günündeki gerçeğe uygun değerleri ile gösterebilmek için reeskont işlemleri ile vade farkı ayıklanarak değerlendirilmesi gerekmektedir.

6. Bilançoda duran varlıklar grubunda bulunan maddi duran varlıklar ve maddi olmayan duran varlıkların maliyetini çeşitli dönem maliyetlerine yüklemek amacıyla her dönem ayrılan amortismanların birikmiş tutarları ayrı olarak bilançoda gösterilmesi gerekmektedir.

7. Duran varlıklar grubu içerisinde bulunan özel tükenmeye tabi varlıkların maliyetini çeşitli dönem maliyetlerine yüklemek amacıyla, her dönem ayrılması gereken tükenme paylarının birikmiş tutarlarının da ayrıca bilançoda gösterilmesi gerekmektedir.

8. Bilançonun dönen varlıklar ve duran varlıklar gruplarında bulunan alacaklar, menkul kıymetler, bağlı menkul kıymetler ve diğer ilgili hesaplardan ve yükümlülüklerden işletmenin sermaye ve yönetim açısından ilişkili olduğu ortaklara, personele, iştiraklere ve bağlı ortaklıklara ait olan tutarlarının ayrı bir şekilde gösterilmesi temel ilke olarak kabul edilmektedir.

9. Tutarları tam olarak saptanamayan alacaklar için herhangi bir tahakkuk işlemi yapılmaması gerekmektedir. Bu tür alacaklar bilançonun dipnotlarında veya eklerinde gösterilmesi daha uygun görülmektedir.

10. Verilen ipotek, rehin ve bilanço kapsamında bulunmayan diğer teminatların özellikleri ve kapsamı bilançonun dipnotlarında veya eklerinde açıkça belirtilerek gösterilmesi gerekmektedir.

Bu ilke, anılan ipotek, rehin ve bilanço dahilinde bulunmayan diğer teminatlar için de geçerliliği bulunmaktadır.

Ayrıca, işletmenin varlıklarıyla ilgili toplam sigorta tutarlarının da bilançonun dipnotlarında veya eklerinde açık olarak gösterilmesi gerekmektedir.

3.3.2.1.4.2. Yabancı Kaynaklara İlişkin İlkeler²³¹

1. İşletmenin bir yıl veya normal faaliyet dönemi içerisinde vadesi gelmiş olan borçları, bilançoda kısa vadeli yabancı kaynaklar grubu içerisinde gösterilmesi gerekmektedir.

2. İşletmenin bir yıl veya normal faaliyet dönemi içerisinde vadesi gelmemiş olan borçları, bilançoda uzun vadeli yabancı kaynaklar grubu içerisinde gösterilmesi gerekmektedir. Dönem sonu bilanço tarihinde bu grupta yer alan hesaplardan vadeleri bir yılın altında kalanlar kısa vadeli yabancı kaynaklar grubundaki ilgili hesaplara aktarılarak gösterilmesi gerekmektedir.

3. Tutarları kesinlikle belirlenemeyenler veya tartışmalı durumları olanları içermek üzere, işletmenin bildiği ve tutarları uygun bir şekilde tahmin edilebilen bütün yabancı kaynakları tespit edilerek kaydedilmeli ve bilançoda buna uygun olarak gösterilmesi gerekmektedir.

İşletmenin bildiği fakat tutarlarını uygun bir şekilde tahmin edemediği durumları ise bilançonun dipnot kısmında açık olarak belirtilmesi gerekmektedir.

4. Gelecek dönemlere ait olmak üzere önceden tahsil edilmiş olan hasılat ile cari dönemde tahakkuk etmiş fakat, gelecek dönemlerde ödenmesi gereken giderler tespit edilerek doğru bir şekilde kayıt edilmelidir ve bilançoda ayrıca gösterilmesi gerekmektedir.

5. Kısa vadeli yabancı kaynaklar ve uzun vadeli yabancı kaynaklar grubunda bulunan borç senetlerini bilanço günündeki gerçeğe uygun olan değerleri ile yansıtılabilmek için reeskont işlemleri ile vade farkı ayıklanarak işlem yapılması gerekmektedir.

6. Bilançonun kısa vadeli yabancı kaynaklar ve uzun vadeli yabancı kaynaklar grupları içerisinde bulunan borçlar, alınan avanslar ve diğer ilgili hesap kalemlerinden işletmenin sermaye ve yönetim açısından ilgili bulunduğu ortaklara, personele, iştiraklere ve bağlı ortaklıklara ait olan tutarlarının ayrı bir şekilde gösterilmesi temel ilke olarak kabul edilmektedir.

---

²³¹ Akdoğan / Tenker, s. 74-77; Uyanık, s. 92; Bayazıt / Altay / Toraman / Bulur / Durna, / Ülger, s. 107.

3.3.2.1.4.3. Öz Kaynaklara İlişkin İlkeler²³²

1. İşletme sahip veya ortaklarının bu sıfatla işletme varlıkları üzerinde bulunan hakları öz kaynaklar grubunu oluşturmaktadır.

İşletmenin bilanço günündeki ödenmiş sermayesi ve işletme faaliyetleri sonucunda oluşan, çeşitli isimler altında işletmede bırakılmış olan kârları ve dönem net kârı (zararı) bilançonun öz kaynaklar grubu içerisinde gösterilmelidir.

2. İşletmenin ödenmiş sermayesi ise bilançonun kapsamı dahilinde tek bir hesap kalemi olarak gösterilmektedir. Fakat, esas sermaye nitelikleri farklı hisse gruplarına ayrılmışsa esas sermaye hesapları her grubun haklarını, kâr ve tasfiye paylarının dağıtımında sahip olabilecekleri özellikleri ve diğer önemli özellikleri gösterecek şekilde bilançonun dipnotlarında açıklanmalıdır.

3. İşletmenin hissedarlarının yatırmış oldukları sermayenin devam ettirilmesi gerekmektedir. İşletmede herhangi bir zararın meydana gelmesi ve herhangi bir sebeple öz kaynaklarda oluşan azalmalar; hem dönemsel olarak hem de kümülatif bir şekilde izlenmeli ve buna göre kayıt yapılmalıdır.

4. Öz kaynakların bilançoda net bir şekilde açıklanması için geçmiş yıllar zararları ile dönem zararı, öz kaynaklar grubunda indirim kalemleri olarak yer almalıdır.

5. Öz kaynaklar; ödenmiş sermaye, sermaye yedekleri, kâr yedekleri, geçmiş yıl kârları (zararları) ve dönem net kârı (zararı)ndan oluşur. Kâr yedekleri yasal, statü ve olağanüstü yedekler ile yedek özelliği taşıyan karşılıklar, özel fonlar gibi işletme faaliyetlerinin sonucunda elde edilmiş olan kârların dağıtılmamış kısmını içerir. Sermaye yedekleri ise hisse senedi ihraç primleri, iptal edilen ortaklık payları, yeniden değerlendirme değer artışları gibi kalemlerden meydana gelir. Sermaye yedekleri, gelir unsuru olarak gelir tablosuna aktarılamaz.

---

²³² Akdoğan / Tenker, s. 74-77; Uyanık, s. 92-93; Bayazıtılı / Altay / Toraman / Bulur / Durna, / Ülger, s. 108.

3.3.2.2. Gelir Tablosu

3.3.2.2.1. Gelir Tablosunun Tanımı

7101 sayılı Kanun ile değişik İcra ve İflâs Kanunu'nun 286' ncı maddesinin birinci fıkrasının b bendi hükmüne göre; mühlet isteminde bulunan defter tutma zorunluluğu olan borçlu dilekçesine son bir yıla ait gelir tablosunu da eklemek zorundadır. Gelir tablosu, işletmenin belirli bir hesap dönemi içerisinde elde ettiği bütün gelirler ile bu gelirleri elde edebilmek katlanmak zorunda olduğu bütün maliyet ve giderleri ve dönemin sonunda oluşan kârı veya zararı gösteren finansal tablodur²³³. Belirli bir hesap dönemi içerisinde, işletme sahibinin haklarında artış yaratıyorsa gelir, azalış yaratıyor ise gider niteliğindedir. Gelir tablosu dinamik bir tablo olmasından dolayı, bilançonun aksine belirli bir anı değil, bir süreci göstermektedir²³⁴.

Borçlunun malvarlığını, kazanç ve gelirlerini gösteren belgelerin dilekçeye eklenmesinin istenmesi, özellikle borçlunun gelirlerinin belgelenmesi gerekliliği, konkordatonun başarısı bakımından önemlidir. Böylece borçlunun sadece aktif ve pasifinin anlaşılması değil, bütün satışları, geliri ve kârları ile maliyet, gider ve zararlarının gösterildiği gelecekteki durumunun öngörülmesi sağlanacaktır ki, konkordatonun başarıya ulaşıp ulaşmayacağı konusunda sağlıklı bir karar verilmesini göstermektedir.

Gelir tablosu, belli temel ilkelere dayanan bir malî tablo çeşididir. Bu temel ilkelerin amacı; satışların, gelirlerin, satışlar maliyetinin, giderlerin, kâr ve zararlara ait hesapların ve belli dönemlere ait işletme faaliyeti sonuçlarının sınıflandırılmış bir biçimde gerçeğe uygun olarak gösterilmesini sağlamaktır²³⁵. Bütün satışlar, gelir ve kârlar ile maliyet, gider ve zararlar brüt tutarları üzerinden gösterilirler ve hiçbir satış, gelir ve kâr kalemi bir maliyet, gider ve zarar kalemiyle veya kısmen karşılaştırmak suretiyle gelir tablosu kapsamından çıkarılamaz.

---

²³³ **Toroslu**, s. 156; **Çukacı**, s. 61; **Bayazıtlı / Altay / Toraman / Bulur / Durna**, / **Ülger**, s. 110.

²³⁴ **Toroslu**, s. 165.

²³⁵ **Uyanık**, s. 83; **Çukacı**, s. 61.

Gelir tablosu, işletmenin belli bir dönemde elde ettiği tüm gelirler ile aynı dönemde katlandığı bütün maliyet ve giderleri ve bunların sonucunda işletmenin elde ettiği dönem net kârını veya dönem net zararını kapsar²³⁶.

3.3.2.2.2. Gelir Tablosu Düzenleme Kuralları

“Gelir tablosunun düzenlenmesinde Mali Tablolar İlkelerinde verilmiş açıklamalar esas alınır. Bu tablonun düzenlenmesinde esas faaliyetlerden sağlanan gelir ile süreklilik gösteren diğer olağan faaliyetlerden sağlanan gelir ayrı gösterileceği gibi, süreklilik göstermeyen olağandışı gelirler de ayrı olarak gösterilir. Buna göre, esas faaliyetler için yapılan giderler ile süreklilik gösteren diğer olağan faaliyet giderleri ve süreklilik göstermeyen olağandışı giderler ayrı ayrı gösterilir²³⁷”.

3.3.2.2.3 Gelir Tablosu Düzenleme İlkeleri

1 sayılı Muhasebe Sistemi Uygulama Genel Tebliğine göre gelir tablosu düzenleme ilkeleri aşağıda belirtilmektedir²³⁸.

Gelir tablosu ilkelerinin amacı; satışların, gelirlerin, satışlar maliyetlerinin, giderlerin, kâr ve zararlara ait hesapların ve belli dönemlere ait olan işletme faaliyeti sonuçlarının sınıflandırılarak gerçeğe uygun bir şekilde gösterilmesini sağlamaktır.

Bütün satışlar, gelir ve kârlar ile maliyet, gider ve zararlar brüt tutarları üzerinden aktarılır ve hiçbir satış, gelir ve kâr kalemi bir maliyet, gider ve zarar kalemi ile kısmen veya tamamen karşılaştırılmak yoluyla gelir tablosu kapsamından çıkarılamaz.

Bu amaç doğrultusunda benimsenen gelir tablosu ilkeleri aşağıda belirtilmiştir²³⁹:

---

²³⁶ **Toroslu**, s. 166.

²³⁷ 26/12/1992 Tarihli ve 21447 (M) sayılı Resmi Gazete -1 sayılı Muhasebe Sistemi Uygulama Genel Tebliği.

²³⁸ 26/12/1992 Tarihli ve 21447 (M) sayılı Resmi Gazete -1 sayılı Muhasebe Sistemi Uygulama Genel Tebliği.

²³⁹ **Uyanık**, s. 85-86; **Bayazıtlı / Altay / Toraman / Bulur / Durna**, / **Ülger**, s. 112-113.

- a) Gerçekleşmemiş satışlar, gelir ve kârlar; gerçekleşmiş gibi veya gerçekleşmiş olanlar gerçek tutarından fazla veya az olarak gösterilmemelidir. Belirli bir dönem veya dönemlerin faaliyet sonuçlarının gerçeğe uygun bir şekilde dönem başı veya dönem sonunda doğru tarihleri ile hesap kesimi işlemleri yapılması gerekmektedir.
- b) Belirli bir dönemin gelirleri veya satışları bunları elde edebilmek için katlanılan satışların maliyet ve giderleri ile karşılaştırılması gerekmektedir. Belirli bir dönem veya dönemlerin başında ve sonunda katlanılan maliyet ve giderleri gerçeğe uygun bir şekilde yansıtılabilmek için stoklarda, alacak ve borçlarda doğru hesap kesim tarihi işlemleri yapılması gerekmektedir.
- c) Maddi duran varlıklar ve maddi olmayan duran varlıklar ile özel tükenmeye tabi varlıklar için uygun olan amortisman oranı ve tükenme payı ayrılması gerekmektedir.
- d) Maliyetler; maddi duran varlıklar, stoklar, tamir, bakım ve onarım ve diğer gider grupları arasında en uygun olan gider kalemi hangisi ise seçilip doğru şekilde dağıtılması gerekmektedir.
Bunlardan direkt faaliyet alanı belli olanları doğrudan doğruya, birden fazla faaliyet alanını ilgilendirenleri ise zaman ve kullanma faktörü göz önüne alınarak tahakkuk ettirilerek, dağıtılması gerekmektedir.
- e) Arazi ve olağanüstü niteliğe sahip kâr ve zararlar ortaya çıktıkları dönemde tahakkuk ettirilmeli, ancak normal faaliyet sonuçlarından ayrı bir şekilde gösterilmelidir.
- f) Bütün kâr ve zararlardan, geçmiş dönemlerin finansal tablolarında düzeltme işlemine gidilmesini gerektirecek büyüklükte ve özellikte olmayanlar, döneme ait olan gelir tablosunda gösterilmelidir.
- g) Karşılıklar, işletmenin kârını keyfi olarak azaltmak veya bir döneme ait kârı diğer döneme aktararak göstermek amacıyla kullanılmamalıdır.
- h) Dönem sonuçlarının tespiti etmek için uygulanan değerlendirme esasları ve maliyet yöntemlerinde herhangi bir değişiklik yapıldığı takdirde, yapılan bu değişikliğin etkileri açık bir şekilde belirtilmelidir.
- i) Bilanço tarihinde var olan ve sonucu belli olmayan bir veya birkaç olayın gelecekte meydana gelip gelmemesine bağlı durumları ifade eden, koşula bağlı vakıyalardan kaynaklanan, makul olarak gerçeğe yakın bir şekilde tahmin edilebilen gider ve zararlar, tahakkuk ettirilerek gelir tablosuna

yansıtılır. Koşula bağlı gelir ve kârlar için ise gerçekleşme ihtimali yüksek de olsa herhangi bir tahakkuk işlemi yapılmaz; dipnotlarda açıklama yapılır.

3.3.2.2.4. Gelir Tablosunun Bölümleri

3.3.2.2.4.1. Brüt Satış Kârı Bölümü

Brüt satışlar, satış indirimleri, net satışlar, satışların maliyeti, brüt satış kârı veya zararı kalemlerinden oluşmaktadır. Bir işletmenin tamamen ana faaliyet konusundaki hasılatın elde edilmesi için katlanılan giderleri ve bu hasılat ve giderler arasındaki farkı brüt satış kârı veya zararı şeklinde gösterilir²⁴⁰.

3.3.2.2.4.2. Faaliyet Kârı Bölümü

İşletmenin esas faaliyetlerinden elde etmiş olduğu kârı gösterir²⁴¹. Araştırma ve geliştirme giderleri, pazarlama satış ve dağıtım giderleri, genel yönetim giderleri kalemlerinden oluşmaktadır. Bu giderler brüt satış kârından düşülerek faaliyet kârı veya zararı elde edilir.

3.3.2.2.4.3. Olağan Kâr Bölümü

İşletmenin bir dönem içerisinde gerçekleşen olağan faaliyet sonuçlarını gösterir²⁴². Bu bölümde ise diğer faaliyetlerden olağan gelir ve kârlar, finansman giderleri ile diğer faaliyetlerden olağan gider ve zararlardan oluşmaktadır. Faaliyet kârından bahsedilen giderler çıkarılınca olağan kâr veya zarara ulaşılabilir.

3.3.2.2.4.4. Dönem Kârı Bölümü

İşletmenin esas ve yan faaliyetleri dışında gelişen işlemlerden dolayı gelirler ve kârlar ile katlanmak zorunda olduğu giderler ve zararlardan oluşur²⁴³. Olağan kârdan, olağandışı gider ve zararlar çıkarılınca dönem kârı veya zararına ulaşabiliriz.

---

²⁴⁰ Toroslu, s. 166-167; Bayazıtlı / Altay / Toraman / Bulur / Durna, / Ülger, s. 111.

²⁴¹ Bayazıtlı / Altay / Toraman / Bulur / Durna, / Ülger, s. 111.

²⁴² Bayazıtlı / Altay / Toraman / Bulur / Durna, / Ülger, s. 111.

²⁴³ Toroslu, s. 167.

3.3.2.2.4.5. Dönem Net Kârı Bölümü

İşletmenin bir dönem boyunca gerçekleştirmiş olduğu tüm faaliyetlerinden sağlamış olduğu kârdan vergi karşılıkları düşüldükten sonra kalan tutarı ifade eder²⁴⁴.

Konkordato talebine borçlunun gelir tablosunu eklemesi zorunluluğunu getirmesi, borçlunun mühlet aşamasında malî durumunun anlaşılması ve ileriye yönelik projeksiyonların sağlıklı bir biçimde yapılması bakımından yerinde bir düzenleme olmuştur²⁴⁵.

3.3.2.3. Nakit Akım Tablosu

7101 sayılı Kanun ile İcra ve İflâs Kanunu'nda yapılan değişiklikler sonucunda konkordato başvurusunda ilk kez nakit akım tablosu aranmaya başlanmıştır. İcra ve İflâs Kanunu'nun 286' ncı maddesinin birinci fıkrasının b bendi hükmüne göre; konkordato başvurusunda bulunan borçlu dilekçesine son bir yıla ait nakit akım tablosunu da eklemek zorundadır.

3.3.2.3.1 Nakit Akım Tablosunun Tanımı

Nakit akım tablosu, bir faaliyet dönemi içerisinde işletmede ortaya çıkan nakit akımlarını, nakit kaynak ve kullanım yerlerini; işletme faaliyetlerine, yatırım faaliyetlerine ve finansman faaliyetlerine göre gösteren bir mali tablodur²⁴⁶.

“Bir işletmenin nakit akışlarına ilişkin bilgiler, finansal tablo kullanıcılarına, işletmenin nakit ve nakit benzeri yaratma yeteneğini ve işletmenin bu nakit akışlarını kullanma ihtiyacını değerlendirebilmelerinde dayanak oluşturması bakımından faydalıdır. Kullanıcıların aldığı ekonomik kararlar, işletmenin nakit ve nakit benzeri yaratma yeteneğinin söz konusu nakit ve nakit benzerlerinin yaratılma zamanlamasının ve kesinliğinin değerlendirilmesini gerektirmektedir²⁴⁷”.

Nakit akım tablosu, diğer mali tablolarla birlikte kullanıldığı zaman, mali tablo kullanıcılarının işletmenin net aktiflerinde yer alan değişimi, finansal yapısını

²⁴⁴ Bayazıt / Altay / Toraman / Bulur / Durna, / Ülger, s. 111.

²⁴⁵ Altay / Eskiocak, s. 64.

²⁴⁶ Akdoğan / Tenker, s. 358.

²⁴⁷ 06/06/2018 Tarihli ve 30443 (M) sayılı Resmi Gazete -Nakit Akış Tablolarına İlişkin Muhasebe Standardı (TMS 7) Hakkında Tebliğ.

değişen koşullara göre ortaya çıkan nakit akışlarının tutar ve zamanlamasını raporlayarak nakit ve nakit benzeri yaratma kabiliyetini geliştirerek, kullanıcıların gelecekteki nakit akışlarını güvenilir bir biçimde tespit etmek ve başka işletmelerle karşılaştırmalar yaparak model gelişimi sağlar²⁴⁸. Ayrıca işletmeler arasındaki aynı işlem ve olaylar karşısında farklı muhasebe uygulamalarının etkilerini elimine ederek farklı işletmelerin performans sonuçlarının karşılaştırılabilmesine olanak verir²⁴⁹.

3.3.2.3.2. Nakit Akım Tablosu Düzenleme Teknikleri

3.3.2.3.2.1. Doğrudan Yöntem

Doğrudan (brüt) yöntem işletmelerin nakit akım ve ödeme güçlerini daha ayrıntılı bir şekilde açıkladığı için nakit akım tablosunun işlevine daha uygundur²⁵⁰. Doğrudan yöntem, işletmenin nakit akımlarının tahmininde daha yararlı ve detaylı bilgiler sunmaktadır. Ayrıca içerik itibariyle de daha anlaşılırdır²⁵¹.

İşletme faaliyetlerinden sağlanan nakit akımı, doğrudan yöntemle göre düzenlenen nakit akış tablosunda, müşterilerden elde edilen nakit ve nakit girişleri ile tedarikçilere, çalışanlara ve diğer firmalara mal ve hizmet alımlarıyla alakalı olarak gerçekleştirilen nakit çıkışı kolay anlaşılır bir şekilde hazırlanmalıdır²⁵².

Doğrudan yöntemde nakit akım tablosunun düzenlenmesinde muhasebe sürecinde oluşturulan bilanço ve gelir tablosundan yararlanılmaktadır. Düzenleme çalışmalarının başlangıç noktası ise gelir tablosunda bulunan net satışlar olmaktadır²⁵³.

---

²⁴⁸ Altay / Eskiocak, s. 77; Toroslu, s. 168; Çukacı, s. 62-63

²⁴⁹ Çukacı, s.63.

²⁵⁰ Uyanık, s. 111.

²⁵¹ Demir, Volkan (Editör): Seçilmiş Türkiye Finansal Raporlama Standartları, İSMMMÖ Yayını, İstanbul 2009, s. 54.

²⁵² Kısakürek, M. Mustafa / Demir, Mehmet: “Nakit Akım Tablosunun Hazırlanmasında Direkt - Endirekt Yöntem Tartışması”, Muhasebe ve Finansman Dergisi, Sayı 30, Nisan 2006, s. 201 - 209, s. 205.

²⁵³ Karadeniz, Hasan: Yasal Düzenlemeli ve Uygulama Örnekli Konkordato, Adalet Yayınevi, Ankara 2018, s. 85; Uyanık, s. 111.

3.3.2.3.2.2. Dolaylı Yöntem

Uygulamada dolaylı (net) yöntem doğrudan yöntem kadar ayrıntılı ve açıklayıcı olmadığı için daha az tercih edilir²⁵⁴. Nakit akım tablosunun dolaylı yöntemde düzenlenmesi halinde net nakit fazla ve eksiği oluşmakta, faaliyetlerin sebep olduğu nakit giriş ve çıkışlarının dökümü yapılamamaktadır²⁵⁵. Başka bir ifadeyle, dolaylı yöntemde net kâr ve zarar ile faaliyet nakit akımı arasındaki ilişki ortaya çıkmaktadır²⁵⁶.

Dolaylı yöntemde başlangıç noktasını gelir tablosunda bulunan net kâr oluşturmaktadır²⁵⁷.

3.3.2.4. İşletmenin Devamlılığı Esasına Göre Hazırlanan Ara Bilanço

İşletmenin devamlılığı esasına göre hazırlanacak ara bilançoda, işletmenin sürekliliğini esas alan, faaliyetlerinin kesilmeden devam edeceğini varsayan bir düşünceyle hareket ederek işletmenin sahip olduğu tüm varlık ya da kıymetlerin dönem içinde veya sonunda nakde çevrilmeyeceği, belli bir ömürle sınırlama yapılmadığı için devamlılık bilançosu şeklinde de tanımlanabilir. İşletmenin dönen ve duran varlıklarını karşılaştırarak durum değerlendirmesi yapılabilen bir ara bilançodur²⁵⁸. Bu bilançodan aktiflerin, borçlunun alacaklılarının alacaklarını karşılamaya yeterli olup olmadığı incelenir²⁵⁹. Konkordato başvurusunda bulunan borçlunun, işletmenin devamlılığı esasına göre hazırlanacak ara bilanço, mahkemeye başvuru tarihinden en fazla doksan gün öncesine ait olmalıdır.

3.3.2.5. Aktiflerin Muhtemel Satış Fiyatları Üzerinden Hazırlanan Ara Bilanço

Aktiflerin muhtemel satış fiyatları üzerinden hazırlanacak ara bilançoda ise işletmenin devam etmeyeceği ön kabulü ile işletmedeki aktiflerin bugün itibarıyla satışa çıkarılması durumunda, rayiç satış değerlerine göre hazırlanan bilançodur.

---

²⁵⁴ Uyanık, s. 110.

²⁵⁵ Uyanık, s. 110; Toroslu, s. 173.

²⁵⁶ Kısakürek / Demir, s. 203.

²⁵⁷ Uyanık, s. 111; Toroslu, s. 173.

²⁵⁸ Akyürek / Akyürek, s. 220.

²⁵⁹ Altay / Eskiocak, s. 77.

Aktiflerin muhtemel satış fiyatları üzerinden hazırlanan ara bilanço, muhtemel bir iflâs sonuçları hakkında bilgi verirken, konkordato ile iflâs arasında karşılaştırma yapmaya olanak sağlar. Konkordato başvurusunda bulunan borçlunun, aktiflerin muhtemel satış fiyatları üzerinden hazırlanacak ara bilanço, mahkemeye başvuru tarihinden en fazla doksan gün öncesine ait olmalıdır.

3.3.2.5.1. Rayiç Değer Bilançosu

Borçlunun hazırlayacağı finansal tablolarından bilanço, şirketin sahip olduğu varlıklarının ve bu varlıkları temin ederken borçlanarak ya da öz kaynak kullanımı yoluyla mı temin edildiğini gösteren tablodur²⁶⁰. Bilanço şirketin finansal yapısı hakkında kullanıcılarına bilgi vermektedir. Bilanço düzenlenirken prensip olarak süreklilik kavramı esasına göre, varlıkların değerinin şirket tasfiye olacakmış gibi piyasa değerleri ile değerlerinin bilançoya yazılmayıp kanunların özellikle Vergi Usul Kanunu ve Türk Ticaret Kanununun öngördüğü Muhasebe Standartlarının kabul ettiği değerlendirme ölçüleri bilançoda yer almaktadır. Borca batıklığın tespit edilebilmesi için şirketin sahip olduğu varlıklarının piyasa değerleri zamanla değişebilir rayiç değerlerinin uzman kişilerce tespitinin edilerek rayiç bilançonun düzenlenmesi şeklinde olabilir. Bilanço borçlarının varlıkları ile sağlanmadığı durumda borca batıklık bilançosu hazırlanmalıdır.

3.3.2.6. Ticari Defterlerin Açılış ve Kapanış Tasdikleri ile Elektronik Ortamda Oluşturulan Defterlere İlişkin E-defter Berat Bilgileri

E-defter beratı 1 Sıra Nolu E-Defter Genel Tebliğine göre²⁶¹, “*elektronik ortamda oluşturulan defterlere ilişkin olarak, Başkanlık tarafından belirtilen standartlara uygun bilgileri içeren ve Başkanlık Mali Mühürü ile onaylanmış elektronik dosyayı*” ifade etmektedir.

E-defter beratı e-defterin değişmezliğini ispat amaçlı bir uygulamadır. Beratın içeriğinde oluşturulan defterin türü, dönemi, beratın oluşturulduğu tarih, berat numarası, mükellef bilgileri, mali müşavir bilgileri ve Gelir İdaresi Başkanlığı onay

---

²⁶⁰ Çukacı, s. 68.

²⁶¹ 19/10/2019 tarihli ve 30923 sayılı Resmi Gazete - 1Sıra Nolu Elektronik Defter Genel Tebliği.

bilgileri bulunmaktadır. Beratı bulunmayan bir e-defter hukuki vasıf taşımamaktadır²⁶².

3.3.2.7. Maddi ve Maddi Olmayan Duran Varlıklara Ait Olup Defter

Değerlerini İçeren Listeler

Kanun maddi ve maddi olmayan duran varlıklara ait olup defter değerlerini içeren listeler, mahkemeye başvuru tarihinden en fazla doksan gün öncesine ait olacak şekilde konkordato başvurusuna eklenmesini öngörmektedir. Maddi duran varlıklar; arazi ve arsalarını, yeraltı ve yerüstü düzenlerini, binalar, tesis/makine ve cihazları, taşıtları, demirbaşları, diğer maddi duran varlıkları, yapılmakta olan yatırımları, verilen avansları gösteren listeler sayılabilir. Maddi olmayan duran varlıklar ise; hakları, şerefîyeleri, kuruluş ve örgütlenme giderleri, araştırma ve geliştirme giderleri, özel maliyetleri, diğer maddi olmayan duran varlıkları, verilen avansları içermektedir. Maddi ve maddi olmayan duran varlıklar, birikmiş amortismanlar ve birikmiş değer düşüklüğü zararları indirildikten sonra finansal tablolarda gösterilir. Defter değeri, işletmenin sahip olduğu varlıkların muhasebe defterinde kayıtlı olan değerlerini gösterir. Defter değerleri piyasa değerlerini yansıtmadığı için son defter değerleri dikkate alınmalıdır²⁶³.

3.3.2.8. Tüm Alacak ve Borçları, Vadeleri ile Birlikte Gösteren Liste ve Belgeler

Bu belgeler ile işletmenin malî tablolarında yer alan borç ve alacakların vadeleri ve miktarlarını detaylı bir şekilde gösteren liste ve belgelerdir²⁶⁴. İşletmenin almış olduğu çekler ile ödemesi gereken çeklerin vadeleri, ödenmesi veya tahsil edilmesi gereken borç ve alacakların tarihleri ile diğer benzeri borç ve alacaklar detaylı bir şekilde dönemler itibarıyla listelenir²⁶⁵. Konkordato başvurusunda bulunan borçlunun, tüm alacak ve borçlarını vadeleri ile birlikte gösteren liste ve belgeleri, mahkemeye başvuru tarihinden en fazla doksan gün öncesine ait olmalıdır.

---

²⁶² **Özer**, Ertürk: Vergi İncelemesinde Yeni Dönem: E-Defter, Vergi Sorunları Dergisi, Yıl:2015, Sayı:322, s. 65 - 69, s. 67.

²⁶³ **Altay / Eskiocak**, s. 78.

²⁶⁴ **Çukacı**, s. 67; **Altay / Eskiocak**, s. 78; **Bülbül**, s. 81.

²⁶⁵ **Altay / Eskiocak**, s. 78.

3.3.2.9. Borçlunun Malî Durumunu Açıklayıcı Diğer Bilgi ve Belgeler

Borçlunun malvarlığının durumunu gösterir belgeler İcra ve İflâs Kanunu'nun 286' ncı maddesinin birinci fıkrasının b bendinde; “*Türk Ticaret Kanununa göre hazırlanan son bilanço, gelir tablosu, nakit akım tablosu, hem işletmenin devamlılığı esasına göre hem de muhtemel satış fiyatları üzerinden hazırlanan ara bilançolar, ticari defterlerin açılış ve kapanış tasdikleri ile elektronik ortamda oluşturulan defterlere ilişkin e-defter berat bilgileri, borçlunun malî durumunu açıklayıcı diğer bilgi ve belgeler, maddi ve maddi olmayan duran varlıklara ait olup defter değerlerini içeren listeler, tüm alacak ve borçları vadeleri ile birlikte gösteren liste ve belgeler*” belirtilmiştir.

Borçlunun malî durumunu açıklayıcı diğer bilgi belgeler de, konkordato başvuru tarihinden en fazla doksan gün öncesine ait olmalıdır. Örnek olarak ise, kredi ödeme planları, borçlunun son üç yıla ait detaylı genel geçici mizanları, stokların dökümü, miktarı ve kayıtlı değerlerini, finansal kiralama ödeme planları verilebilir²⁶⁶.

3.3.2.10. Alacaklı ve Alacak Listesi

Esasen yukarıda belirtilen malvarlığı durumunu gösteren belgeler içinde alacaklıların ve alacakların bulunduğu doğrudan veya dolaylı olarak anlaşılmaktadır. Ancak kanun koyucu ayrı bir liste hazırlanıp, alacaklıların unvan ve adres bilgileri, alacak miktarlarının ne kadar olduğunu ve alacakların niteliğini, imtiyazlı olup olmadığını gösteren bir listenin de konkordato başvurusuna eklenmesini zorunlu tutmuştur. Bu liste, konkordatonun cüz'i bir yol olmayıp küllî bir yol olduğunu göstermektedir, konkordato bir veya birkaç alacaklıyı ilgilendiren bir kurum değildir²⁶⁷.

3.3.2.11. Karşılaştırma Tablosu

İcra ve İflâs Kanunu'nun 286' ncı maddesinin birinci fıkrasının d bendi gereğince, “*Borçlu konkordato talep dilekçesinin ekinde, konkordato ön projesinde yer alan teklife göre alacaklıların eline geçmesi öngörülen miktar ile borçlunun iflası*

²⁶⁶ **Öztek**, Öztek- Konkordato Şerhi m. 286, s. 200.

²⁶⁷ **Özekes**, Geçici Mühlet s.64-65.

halinde alacaklıların eline geçebilecek muhtemel miktarı karşılaştırmalı olarak gösteren tablo” yu eklemelidir.

Konkordato kurumu, alacaklılara iflâs tasfiyesinde sağlayacakları paydan daha az miktarda ödeme yapılmasına olanak tanımaz²⁶⁸. Zira, konkordato alacaklıların aleyhine sonuç doğuran ve sadece borçlunun tek taraflı çıkarlarını öngören bir kurum niteliğinde olmayıp aksine karşılıklı menfaatler dengesi amaçlanmaktadır. Bu nedenle karşılaştırma tablosu sunulmasını öngörmektedir²⁶⁹.

Konkordatonun tasdiki için konkordato projesinin İcra ve İflâs Kanunu'nun 302'nci maddesinde öngörülen çoğunlukla kabul edilmiş bulunması gerekir (İİK m. 305, I, c).

Konkordato talebi ve sürecinin başarısını gösteren tablo bakımından, kanun herhangi bir ayırım yapmamıştır; ancak konkordatodan iflâsa tâbi olmayan borçluların da yararlanabildiğini kanun koyucu belirtse de iflâsa tâbi olmayan bir borçlunun bu tabloyu hazırlaması çok anlamlı ve objektif unsurlar içermeyeceği gibi, böyle bir tablo hazırlamasını beklemek pek doğru olmayacaktır. Ayrıca iflâsa tâbi olmayan borçlunun iflâsı da mümkün olmayacağı için alacaklılar açısından, konkordato teklifinin avantajları mümkün olmayacaktır. Karşılaştırma tablosunun sadece iflâsa tâbi borçlu için gerekli olduğu düşüncesi daha doğru olacaktır²⁷⁰.

Konkordato başarısını gösterecek olan karşılaştırma tablosunun hazırlanmasında esas alınan değerlendirme yöntemi ve kriterleri de açık bir şekilde belirtilmelidir. Bu tablonun kaydı değerler değil, gerçek değerler esas alınarak hazırlanması gerekmektedir. Özellikle iflâs durumunda alacaklılara ödenebilecek tutarlar, İcra ve İflâs Kanunu'nun²⁰⁶ ncı maddesi esas alınarak düzenlenen tahmini muhtemel dağıtım cetveli ile gösterilmelidir. Bu cetvel hazırlanırken, işletmenin aktifinde bulunan paraya çevrilmesi mümkün olan malvarlığındaki unsurlarının cebri satışta ulaşacağı fiyatlar üzerinden değerlendirilme yapılsa da, bu fiyatlar rayiç fiyatlardan daha düşük olacaktır²⁷¹.

---

²⁶⁸ Kurt Konca, s. 11; Altay / Eskiocak, s. 78.

²⁶⁹ Kurt Konca, s. 10.

²⁷⁰ Özekes, Geçici Mühlet, s.64.

²⁷¹ Özekes, Geçici Mühlet,s. 64.

3.3.2.12. Makul Güvence Veren Denetim Raporu

7155 sayılı Kanun'un 13. maddesi ile İcra ve İflâs Kanunu'nun 286'ncı maddesinin birinci fıkrasının e bendinde yapılan değişiklikle, finansal analiz raporu yerine “*makul güvence veren denetim raporu*” olarak değiştirilmiştir. Konkordato talebine eklenecek bu belgenin, artık Sermaye Piyasası Kurulu'nca yetkilendirilen bir kuruluş tarafından hazırlanmayıp, özellikle “*Kamu Gözetimi, Muhasebe ve Denetim Standartları Kurumu'nca yetkilendirilen bağımsız denetim kuruluşu tarafından sorumluluğu üstlenilen Türkiye Denetim Standartlarına göre yapılacak denetim kapsamında hazırlanarak, konkordato ön projesinde yer alan teklifin gerçekleşeceği hususunda makul güvence veren denetim raporunu ve dayanakları*” nı içereceği ön görülmüştür.

Kamu Gözetimi Muhasebe ve Denetim Kurumu nezdinde yapılması yasal zorunluluk olarak öngörülen bağımsız denetim, konkordato kurumu için kanaatimizce de süreçleri daha kapsamlı da olsa ciddi ve kaliteli bir bilimselliğe dönüşerek daha matematiksel bir gerçekçilikten bahsedebiliriz.

7101 ve 7155 sayılı Kanunlarla konkordato hukukumuzda yeni getirilen, özellikle 660 sayılı Kanun Hükmünde Kararname'ye tâbi bağımsız denetime ilişkin hükümlerin, konkordato ön projesinde yer alan teklifin gerçekleşeceği hususunda makul güvence veren denetim raporlarını hazırlayanların çalışma şekli, denetimleri ve sorumlulukları düzenlenmiş ve bu çerçevede hazırlanacak raporla, konkordato talep edenin gerçek mali durumunun oluşturacağı güçlü mali disiplin nedeniyle, bundan böyle konkordato prosedüründe gerçekleştirilecek işlemlerin çok daha doğru ve rasyonel olacağı inancıyla mahkeme huzuruna taşınacağını vurgulamak isteriz.

3.3.2.12.1. Bağımsız Denetimin Tanımı

Doktrindeki bir görüşe göre; bağımsız denetim, serbest meslek faaliyet olarak kendi adına çalışan veya bir denetim şirketinin ortağı olan, denetimini yaptıkları işletme ile işçi-işveren ilişkisi olmayan denetçilerin, işletmenin talep etmesi üzerine bir denetim sözleşmesi çerçevesinde, işletmenin finansal tablolarının genel kabul

görmüş muhasebe ilkelerine uygunluk derecesini belirlemek amacıyla yaptıkları faaliyetlerdir²⁷².

Diğer bir görüşe göre, bağımsız denetim bir işletmenin iktisadi faaliyetleri sonucunda hazırlanan finansal tablolarının ve diğer finansal bilgilerinin, finansal raporlama standartlarına uygunluğu ve doğruluğu hususunda makul güvence sağlayacak yeterli ve uygun bağımsız denetim delillerinin elde edilmesi amacıyla, denetim standartlarında öngörülen gerekli bağımsız denetim tekniklerinin uygulanarak defter, kayıt ve belgeler üzerinden denetlenmesi ve değerlendirilmesi amacıyla yapılan sistematik bir süreçtir²⁷³.

Denetçi, finansal tabloları denetlerken, bu tabloların değişik çıkar grupları için değişik amaçlar doğrultusunda kullanılabileceğini göz önünde bulundurmalıdır²⁷⁴. Denetim tüm çıkar grupların ihtiyaçlarını karşılamak için yapılan bir çalışmadır. Her grup için ayrı denetim yapılması beklenemez. Bu doğrultuda genel olarak tek bir denetim yapılır ve tüm çıkar grupların bilgisine sunulur²⁷⁵. Bağımsız denetim, Kamu Gözetimi Muhasebe ve Denetim Standartları Kurumunu tarafından yetkilendirilen bağımsız denetçiler tarafından yapılır.

Finansal tabloların bağımsız denetçiler tarafından denetlenmesi, özellikle işletme yöneticilerinin hissedarlara ve paydaşlara karşı hesap verebilirliğini sağlayarak, profesyonel yöneticilerin kurumsal yönetim ilkelerine uygun bir şekilde faaliyette bulunup bulunmadığı konusunda önemli bir gösterge niteliği taşımaktadır²⁷⁶.

Bağımsız denetim sürecinde denetimin bağımsız olarak yapılmış olması esastır, bu sebeple bağımsız denetçinin aşağıda belirtilen koşulları taşıması zorunludur²⁷⁷.

---

²⁷² **Kepekçi**, Celal: Bağımsız Denetim, Avcıoğlu Basım Yayın, İstanbul 2004, s.7.

²⁷³ **Toroslu**, s.200.

²⁷⁴ **Toroslu**, s.200.

²⁷⁵ **Toroslu**, s.200.

²⁷⁶ **Kahyaoglu**, Sezer Bozkuş: “Uygulayıcı Gözüyle UFRS Uygulamalarında Denetçinin Destekleyici/ Tamamlayıcı Rolü”, Mali Çözüm Dergisi, Sayı: 120, Kasım - Aralık 2013, s. 115 - 123, s.116.

²⁷⁷ **Kavut**, Lerzan/**Taş**, Oktay/**Şavlı**, Tuba: Bağımsız denetim, İSMMMO Yayını, İstanbul, 2009, s.36.

- İşletme ile denetim sözleşmesinde belirlenen tutar haricinde bir ücret ilişkisi içine girilmemelidir ve bunun haricinde ücret veya başka bir isim altında ödeme yapılmamalıdır.
- İşletme ile herhangi bir ekonomik faaliyet içerisinde bulunmamalı, herhangi bir iş ilişkisi, danışmalık, ticarete dair bir ilişki bulunmamalıdır,
- İşletme ile herhangi bir borç alacak ilişkisi olmamalı, işletmeden borç almamalı veya borç vermemelidir.

3.3.2.12.2. Bağımsız Denetçinin Tanımı

Bağımsız denetçi, denetim faaliyetlerini yürüten gerekli mesleki bilgi ve deneyime sahip, denetim çalışmaları süresince bağımsız davranabilen ve yüksek ahlaki nitelikleri taşıyan denetim konusunda uzman bir kişidir²⁷⁸.

Türk Ticaret Kanunu'nda 400' üncü maddesinde bağımsız denetçinin tanımı ise şu şekildedir: “*Bağımsız denetim yapmak üzere, 1/6/1989 tarihli ve 3568 sayılı Serbest Muhasebeci Mali Müşavirlik ve Yeminli Mali Müşavirlik Kanununa göre ruhsat almış yeminli mali müşavir veya serbest muhasebeci mali müşavir ünvanını taşıyan ve Kamu Gözetimi, Muhasebe ve Denetim Standartları Kurumunca yetkilendirilen kişiler ve/veya ortakları bu kişilerden oluşan sermaye şirketi olabilir*”.

Bağımsız denetçilerin finansal tabloların denetimi ile ilgili sorumlulukları bulunmaktadır. Bu sorumluluklar aşağıda belirtilmiştir²⁷⁹.

- a) Finansal tabloların denetiminde, bağımsız denetçiler işletmelerin finansal tablolarında yer alan bilgilerin genel kabul görmüş muhasebe ilkelerine uygunluk olup olmadığı hakkında bir görüş belirtmelidir.
- b) Bağımsız denetçilerden, denetleme yaptığı döneme ait muhasebe kayıtlarının tamamını incelemesi öngörülmez, kendisinin belirleyebileceği sayıda ve önemlilikte belge ve kayıtları inceleyerek genel bir görüşe ulaşır.
- c) Denetçinin işletme politikaları ile ilgili bir sorumluluğu yoktur. İşletmenin sonradan düşebileceği olumsuz durumlar denetçiyi bağlamaz.

²⁷⁸ **Bozkurt**, Nejat: Muhasebe Denetimi, 3. Baskı, Alfa Yayınları, İstanbul 2000, s. 31; **Toroslu**, s. 202.

²⁷⁹ **Bozkurt**, s. 32.

- d) Denetim raporundaki sonuç, denetçinin görüşünü yansıtır. Bu sonuç hiçbir zaman finansal tabloları kullananlar tarafından %100 güvenilirdir şeklinde düşünülmemelidir.

3.3.2.12.3. Denetimde Makul Güvence

Bağımsız denetim, finansal tabloların ciddi bir hata veya yanlışlık içermediği konusunda makul güvenceyi sağlayabilecek şekilde tasarlanmalıdır. Bu doğrultuda, makul güvence kavramı, bir bütün olarak finansal tabloların nitelik ve nicelik bakımından önemli bir yanlışlık içermediğine dair kesin bir sonuca varmada yeterli ve uygun sayıda bağımsız denetim kanıtının toplanması olarak tanımlanabilir²⁸⁰.

Bağımsız denetimde, bağımsız denetçinin finansal tablolara ilişkin önemli yanlışlıkları ortaya çıkarmasını önleyen, yapılan işin niteliğinden kaynaklanan ve aşağıda örneklerine yer verilen kısıtlamaların bulunması durumunda, bağımsız denetçilerin finansal tablolara ilişkin mutlak bir güvence elde etmesi mümkün olmayabilir²⁸¹.

- Örneklem yönteminin kullanılması
- İşletme yönetiminin kontrol sistemini devre dışı bırakacak şekilde hareket etme ve/veya muvazaalı işlem yapma olasılığı gibi, muhasebe ve iç kontrol sistemlerinin yapısından kaynaklanan doğal kısıtlamalar.
- Bağımsız denetim kanıtlarının pek çoğunun sonuca yönelik olmaktan ziyade ikna edici özellikte olması.
- Gerek bağımsız denetim yöntem ve tekniklerinin yapısı, zamanlaması ve kapsamının tespiti gibi delil toplama sürecinde ve gerekse toplanan kanıtlardan hareketle, muhasebe tahminlerinin makul olup olmadığının değerlendirilmesi gibi bir görüşe ulaşılması aşamasında bağımsız denetçinin yaygın olarak kendi kanaatini kullanması.

Bir denetim sürecinde yukarıda belirtilen sınırlamaların söz konusu olması halinde; finansal tablolarda normal koşullarda beklenenin ötesinde önemli ölçüde

²⁸⁰ Öztürk,Can: “Uluslararası Standartlar Çerçevesinde Denetim ve Benzeri Hizmetler”, Muhasebe ve Denetime Bakış Dergisi, Sayı: 25, Mayıs 2008, s. 121 - 136, s. 123.

²⁸¹ Sermaye Piyasası Kurulu, Sermaye Piyasasında Bağımsız Denetim Standartları Hakkında Tebliğ (Seri: X, No: 22), Birinci Kısım, Madde 6.

yanlışlık riskini artıran olağandışı durumlar veya önemli bir yanlışlık olduğunu gösteren herhangi bir belirti bulunmasa dahi, ilave bağımsız denetim yöntem ve teknikleri kullanılarak yeterli ve uygun bağımsız denetim delili elde edilir.

3.3.2.12.4. Denetim Kuruluşları

Denetim kuruluşları ile yetkilendirmeye ilişkin düzenlemeler Kamu Gözetimi, Muhasebe ve Denetim Standartları Kurumu tarafından yayımlanan Bağımsız Denetim Yönetmeliği'nde yapılmıştır. Ayrıca, Kamu Gözetimi, Muhasebe ve Denetim Standartları Kurumu tarafından Bağımsız Denetim Yetkilendirme Tebliği²⁸² yayımlanmıştır. Söz konusu düzenlemeler aşağıda belirtilmiştir.

3.3.2.12.4.1. Denetim Yapmaya Yetkili Olanlar

Bağımsız Denetim Yönetmeliğine göre denetim yapmaya yetkili olanlar aşağıda belirtilmiştir²⁸³.

“Madde (11) - (1), Denetim, sadece Kamu Gözetimi, Muhasebe ve Denetim Standartları Kurumu tarafından yetkilendirilen denetim kuruluşları veya denetçiler tarafından yetkileri çerçevesinde gerçekleştirilir.

(2) Denetim kuruluşları ve denetçilerin yetkilerinin kullanımı, yetkilendirmenin Kamu Gözetimi, Muhasebe ve Denetim Standartları Kurumu tarafından ilanıyla başlar.

(3) Kamu Yararını İlgilendiren Kuruluşları'nın (KAYİK) ve faaliyet alanları, işletme büyüklükleri, çalışan sayısı ve benzeri ölçütlere göre Kurumca belirlenen işletmelerin denetimi yalnızca denetim kuruluşları tarafından, diğerlerinin denetimi ise denetim kuruluşları veya denetçiler tarafından yapılır.”

Başvuruları Bağımsız Denetim Yönetmeliği çerçevesinde Kamu Gözetimi, Muhasebe ve Denetim Standartları Kurumu tarafından uygun görülen sermaye şirketlerine Bağımsız Denetim Kuruluşu Belgesi, meslek mensuplarına ise Bağımsız Denetçi Belgesi verilir.

---

²⁸² 25.01.2013 tarih ve 28539 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanmıştır.

²⁸³ 26.12.2012 tarih ve 28509 sayılı Resmi Gazete - Bağımsız Denetim Yönetmeliği.

3.3.2.12.5. Denetim Kuruluşlarının ve Denetçilerin Yükümlülükleri

3.3.2.12.5.1. Mesleki Etik İlkelerine Uyma

Denetim kuruluşları ve denetçiler aşağıda belirtilen ve ayrıntıları Kamu Gözetimi, Muhasebe ve Denetim Standartları Kurumu tarafından belirlenecek mesleki etik ilkelere uymak zorundadır.

Denetim kuruluşları ve denetçiler;

- a) Dürüstlük: Denetçinin denetim görevini dürüstlük ilkesi doğrultusunda açık sözlü, doğru ve güvenilir bütün mesleki ve iş ilişkilerinde dürüst, açık, doğru ve güvenilir, samimi ve gerçekçi olmalıdır.
- b) Tarafsızlık; denetimde önyargılardan, temayüllerin, çıkar çatışmalarının veya başkalarının nüfuzlarını kötüye kullanarak meslek veya işle ilgili muhakemelerini ve kararlarını etkilemesine izin vermemek.
- c) Mesleki yeterlik ve özen; mevzuat ve denetim tekniklerindeki güncel gelişmeleri takip ederek, mesleki bilgi ve beceri kazanmalı, denetlenen işletmelerin yeterli bir denetim hizmeti almalarını sağlayacak şekilde belli bir seviyede tutmak üzere Türkiye Denetim Standartlarına uygun olarak özenli bir şekilde hareket etmek.
- d) Sır saklama; mesleğini icra ederken elde edilen bilgilerin gizliliğine uymak; elde edilen bilgilerin açıklanması için yasal veya mesleki bir hak veya görevin bulunması durumu saklı olmak koşuluyla, uygun ve belirli bir yetki olmaksızın bu tür bilgileri üçüncü kişilere açıklamamak ve kendisi veya üçüncü kişilerin çıkarlarına kullanmamak.
- e) Mesleğe uygun davranış; ilgili mevzuata uymak ve denetim mesleğinin itibarını zedeleyici fiil ve davranışlardan kaçınmak.

3.3.2.12.5.2. Bağımsızlık ve Bağımsızlığın Korunması

Bağımsız Denetim Yönetmeliğine göre bağımsızlık ve bağımsızlığın korunması hususları aşağıda belirtilmiştir²⁸⁴.

---

²⁸⁴ 26.12.2012 tarih ve 28509 sayılı Resmi Gazete - Bağımsız Denetim Yönetmeliği.

“Madde 22 - (1) Denetim kuruluğu ve denetçiler, denetimleri esasen ve şeklen bağımsız olarak gerçekleştirir.

(a) Esasta Bağımsızlık: Denetçinin dürüstlük, tarafsızlık, ve mesleki şüphecilik içinde hareket etmesini teminen, mesleki muhakemesini olumsuz etkileyebilecek tesirlerden ari olarak görüş açıklamasıdır.

(b) Şekilde Bağımsızlık: Denetim kuruluşunun, denetçinin veya bir denetim ekibi üyesinin; konuya ilişkin tüm durum ve şartları değerlendiren makul ve bilgi sahibi üçüncü kişilerde, dürüstlük, tarafsızlık ve mesleki şüphecilikten ödün verdiğini intibamı oluşturabilecek durum ve davranışlardan sakınmasıdır”.

3.3.2.12.5.3. Sözleşme ve Ücret Tarifesi

“Konkordato Talebine Eklenecek Belgeler Hakkında Yönetmelik” in 18' inci maddesinde "Sözleşme ve ücret tarifesi” başlığı altında:

“(1) Borçlu, bu Yönetmelik kapsamında yapılacak denetim için bağımsız denetim kuruluşu ile sözleşme imzalar.

(2) Bu Yönetmelik kapsamında yapılacak denetimin toplam ücretinin üst sınırına ilişkin ücret tarifesi, denetimin kapsamı ve niteliği dikkate alınarak Adalet Bakanlığı ile Hazine ve Maliye Bakanlığınca müştereken belirlenebilir” şeklinde bir hüküm öngörülmüştür. Yönetmelik' in bu hükmü ücret tarifesi hazırlama zorunluluğu getirmeyip Adalet Bakanlığı ile Hazine ve Maliye Bakanlığının takdirine bırakılmıştır. Özellikle Hazine ve Maliye Bakanlığının bu tür düzenleme yönünde isteksiz davranması, ücret tarifesinin çıkıp çıkmayacağı konusunda şu anda herhangi bir öngörüde bulunmak mümkün gözükmemektedir²⁸⁵.

3.3.2.12.6. Bağımsız Denetim Raporunun Tanımı

Bağımsız Denetim Yönetmeliği 10' uncu maddesi uyarınca denetim raporu: “Denetim raporu denetim kanıtının TDS çerçevesinde değerlendirilmesi sonucunda, belirlenen güvence seviyesine uygun şekilde oluşturulan denetçi görüşünün ve varsa dikkat çekilmek istenen diğer hususların kullanıcıların istifadesine sunulması amacıyla Kurum düzenlemelerine uygun olarak hazırlanan ve imzalayan denetim

²⁸⁵ **Öztek**, Öztek - Konkordato Şerhi, m. 286, s. 210.

kuruluşu veya denetim üstlenen bağımsız denetçi tarafından sorumluluğu üstlenilen belgedir”.

Bağımsız denetim raporu, denetçinin yapmış olduğu çalışmaları neticesinde denetlenen işletmenin finansal tabloları hakkındaki görüşünü açıklamış olduğu yazılı bir belgedir. Malî nitelikli olan belge ve raporları incelerken, bu belgelerin doğruluğunu araştırıp, onların oldukları gibi ve muhasebe standartlarına uygun olarak kayda alınıp alınmadıklarını ve aynı şekilde de finansal tablolara aktarılıp aktarıldığını inceleyerek, sadece bu konudaki görüş ve bulgularını raporunda açıklamakla görevlidir. Denetçinin hazırlamış olduğu bağımsız denetim raporu, üçüncü şahıslara aktarılarak finansal tablolara olan güveni artırmaktadır. Üçüncü kişilere aktarılan bağımsız denetim raporu, farklı meslek sahipleri ve iş kolları için de son derece açık, anlaşılır olmalı ve net ifadelerin kullanılması gerekir²⁸⁶.

Bağımsız denetim raporu ortakların denetim faaliyeti ve sonuçları hakkındaki bilgilere tam ve doğru bir şekilde anlaşılmasını sağlayacak ayrıntıda hazırlanmalıdır. Raporda; gerçeğe aykırı, yanıltıcı veya yanlış kanaat uyandırıcı ifadeler yer verilmemelidir. Raporda mümkün olduğunca basit kavram ve terimler kullanılmalı, teknik terim kullanılırken herkesin kolaylıkla anlayabileceği açıklamalar yapılmaya özen gösterilmeli, belirsiz ifadelerden mümkün olduğunca kaçınılmalıdır²⁸⁷.

3.3.2.12.7. Denetim Görüşleri

Denetçi, yapmış olduğu denetimin sonucunda görüşünü yazılı olarak açıklar. Bu, yazı, Kamu Gözetimi, Muhasebe ve Denetim Standartları Kurumu'nun belirlediği esaslar çerçevesinde, denetimin konusu, türü, niteliği ve kapsamı yanında denetçinin değerlendirmelerini de içerir. Denetçi yaptığı denetim sonucunda; olumlu görüş, sınırlanmış olumlu görüş, olumsuz görüş ve görüş vermekten kaçınma şeklinde dört çeşit görüş bildirebilir. Denetçi bunların dışında farklı içerikte bir görüş yazısı veremez²⁸⁸.

Denetçi, yaptığı denetim sonucunda varmış olduğu görüşü denetim raporunda açıklar. Ancak Türk Ticaret Kanunu, denetim raporunun değil, görüş yazısının

---

²⁸⁶ **Toroslu**, s.272-273.

²⁸⁷ **Toroslu**, s.273.

²⁸⁸ **Toroslu**, s. 227.

kamuyla paylaşılmasını uygun görmüştür. Görüş yazıları esasen özet raporlardır. Bu itibarla denetçi denetimin sonucunu görüş yazısında açıklar. Görüş yazısı, denetimin konusunu, türünü, niteliğini ve kapsamını içermem yanı sıra denetçinin yapmış olduğu değerlendirmelerini de içerir²⁸⁹. Ayrıca, “Görüş yazısında, yönetim kurulunun finansal tablolara ilişkin konular bakımında sorumluluğunu gerektirecek bir sebebin mevcut olmadığına, varsa buna işaret edilir. Görüş, Kamu Gözetimi, Muhasebe ve Denetim Standartları Kurumunun belirlediği şekilde ve herkesin anlayabileceği bir dille yazılır” (TTK m. 403, II).

3.3.2.12.7.1. Olumlu Görüş:

Türk Ticaret Kanunu'nun 403' üncü maddesinin birinci fıkrasına göre, “Denetçi, denetimin sonucunu görüş yazısında açıklar. Bu yazı, Kamu Gözetimi, Muhasebe ve Denetim Standartları Kurumunun belirlediği esaslar çerçevesinde, denetimin konusu, türü, niteliği ve kapsamı yanında denetçinin değerlendirmelerini de içerir. Denetçi, olumlu görüş verdiği takdirde yazısında, öncelikle 398 inci madde ve Türkiye Denetim Standartları uyarınca yapılan denetimde, Türkiye Muhasebe Standartları ve diğer gereklilikler bakımından herhangi bir aykırılığa rastlanmadığını; denetim sırasında elde edilen bilgilerine göre, şirketin veya topluluğun finansal tablolarının doğru olduğunu, malvarlığı ile finansal duruma ve kârlılığa ilişkin resmin gerçeğe uygun bulunduğunu ve tabloların bunu dürüst bir şekilde yansıttığını belirtir” denilmektedir.

Olumlu görüş yazısı, işletmelerin mali tabloları ile yıllık faaliyet raporunun Türkiye Muhasebe Standartlarına, kanuna ve esas sözleşmedeki finansal raporlamaya ilişkin hükümlere uygunluğunun yeterli delili toplayan denetçi tarafından açıklanması ve doğrulanması üzerine, tabloların sonuçlarına ilişkin genel kurulun karar alabileceği anlamına gelir ve bu nedenle konkordato projesi için hem esas olur, hem de dayanak oluşturur²⁹⁰. Konkordato ön projesinin gerçekleştirilebilme ihtimali olumlu görüş yazısı ile mümkündür.

²⁸⁹ Arslan, Erdoğan, “Yeni Türk Ticaret Kanunu’na Göre Denetçinin Niteliği”, Mali Çözüm Dergisi, Sayı: 104, Mart-Nisan 2011, s. 73 -108, s. 83.

²⁹⁰ Aydın, Fazıl: Tüm Yönleriyle Anonim Şirketler, Yargı Yayınevi, Ankara, 2012, s. 409

3.3.2.12.7.2.Sınırlandırılmış Olumlu Görüş:

Denetçinin denetim sonucunda, “Çekinceleri varsa denetçi, olumlu görüş yazısını sınırlandırabilir. Sınırlandırılmış olumlu görüş, finansal tabloların şirketin yetkili kurumlarınca düzeltilebilecek aykırılıklar içerdiği ve bu aykırılıkların tablolarda açıklanmış sonuca etkilerinin kapsamlı ve büyük olmadığı durumlarda verilir. Sınırlamanın konusu, kapsamı ve düzeltmenin nasıl yapılabileceği sınırlandırılmış olumlu görüş yazısında açıkça gösterilir” (TTK m. 403, III).

Sınırlı görüş yazısı, denetçinin somut olaylara göre bir değerlendirme yapmasını gerektirir. Bu yazı çekinceli veya olumsuz görüş yazısı olarak değerlendirilmemelidir. Düzenlemede çekinceli görüş yazısına dair herhangi bir ibare bulunmamaktadır. Sınırlı olumlu görüş yazısında yer alan “sınır”, denetçinin kendisini sorumluluktan korumak için duyduğu çekinceleri değil, sonuçlara ne ölçüde ve ne kadar dayanak oluşturulabileceğinin gösterilmesidir²⁹¹.

“Türkiye Denetim Standartları Tebliği (Bağımsız Denetçi Raporunda Olumlu Görüş Dışında Bir Görüş Verilmesi (BDS-705) Hakkında Tebliğin)’ne göre, denetçi aşağıdaki durumların varlığında sınırlı olumlu görüş verir:

- a) Yeterli ve uygun denetim kanıtı elde etmiş olan denetçi, yanlışlıkların tek başına veya toplu olarak önemli olduğu, ancak finansal tablolarda yaygın olmadığı sonucuna varırsa veya,
- b) Görüşüne dayanak teşkil edebilecek yeterli ve uygun denetim kanıtı elde edememekle birlikte, -varsa- tespit edilmemiş yanlışlıkların finansal tablolar üzerindeki muhtemel etkilerinin önemli olabileceği, ancak yaygın olmayabileceği sonucuna varırsa”.

Sınırlı olumlu görüş yazısı, esasında olumlu bir yazıdır. Bu yazı denetçinin vardığı sonucun esas itibarıyla, olumlu olduğunu ifade eder. Türkiye Muhasebe Standartları gereği gibi uygulanmışsa da, yalnızca sonucu değiştirmeyen veya etkilemeyen aykırılıklar mevcutsa; temel hatalar, aldatmalar, hileler, aykırılıklar, peçelemeler, gizlemeler, başka türlü göstermeler mevcut değilse; envanterle oynanmamışsa; ihmal edilebilen tahsil/tahakkuk ilkesi benzeri uygulamalardan, iskontolardan, değer düzeltmelerinden hatta aktifleştirmelerden doğuyorsa, sınırlı

---

²⁹¹ Toroslu, s.228.

olumlu görüş verilebilir. Sınırlı olumlu görüşte bulunulması durumunda konkordato talebinde bulunulamaz. Bu halde konkordato projesinin revize edilip yeniden denetime sunulması mümkündür. Bu halde konkordato projesinin revize edilip yeniden denetime sunulması mümkündür. Revize edilmiş proje hakkında olumlu görüş alınırsa borçlu konkordato talebinde bulunabilir.

3.3.2.12.7.3.Olumsuz Görüş

“Denetçinin denetim sonucunda çekinceleri olmuşsa denetçi, olumsuz görüş verebilir” (TTK m. 403, III). “Olumsuz görüş yazılan hallerde yönetim kurulu, görüş yazısının kendisine teslimi tarihinden itibaren dört iş günü içinde, genel kurulu toplantıya çağırır ve genel kurul yeni bir yönetim kurulu seçer. Esas sözleşmede aksi öngörülmemişse, eski yönetim kurulu üyeleri yeniden seçilebilir. Yeni yönetim kurulu altı ay içinde, kanuna, esas sözleşmeye ve standartlara uygun finansal tablolar hazırlar ve bunları denetleme raporu ile birlikte genel kurula sunar” (TTK m. 403, V).

Olumsuz görüş yazısı, yöneticilerin sorumluluğuna dayanak oluşturan bir belge olarak kabul edilebilir. Denetçinin olumsuz görüş yazısı bildirmesi durumunda, finansal tabloların sonuçlarına dayanılarak karar alınamaz. Çünkü, denetlenen yılsonu finansal tablolarının, faaliyet döneminin neticelerini belirlemediği, belirlemeye uygun olmadığı anlaşılmıştır. Açıklanan sonuçlar, diğer bir ifadeyle, kar veya zarar gerçek olmadığı için; gerçek sonucu yansıtmamaktadır²⁹².

Olumsuz görüşte bulunulması durumunda konkordato talebinde bulunulamaz. Bu halde konkordato projesinin revize edilip yeniden denetime sunulması mümkündür. Bu halde konkordato projesinin revize edilip yeniden denetime sunulması mümkündür. Revize edilmiş proje hakkında olumlu görüş alınırsa borçlu konkordato talebinde bulunabilir.

3.3.2.12.7.4.Görüş Vermekten Kaçınma

Şirket defterlerinde, denetlemenin TTK hükümlerine uygun bir şekilde yapılmasına ve sonuçlara ulaşılmasına olanak vermeyen ölçüde belirsizliklerin bulunması veya şirket tarafından denetlenecek hususlarda önemli kısıtlamaların

---

²⁹² Aydın, s. 409.

yapılması halinde denetçi, bunları ispatlayabilecek delillere sahip olmasa bile, gerekçelerini açıklayarak görüş vermekten kaçınabilir. Görüş vermekten kaçınılmış ise konkordato talebinde bulunamayacaktır.

3.3.2.12.8. Denetim Raporunun Şekli

Denetim raporu; başlık ve adres bölümü, kapsam bölümü, görüş bölümü ve imza ve tarih bölümü olmak üzere dört bölümden oluşur.

3.3.2.12.8.1. Başlık ve Adres Bölümü

Bu bölümde taraflara ilişkin genel bilgiler yer alır. Denetimi yapan denetçinin adı veya denetim şirketinin bilgileri, raporun verileceği kişinin adı veya unvanı bu bölüme yazılır. Ayrıca bu bölümde denetçinin bağımsızlığı vurgulanmaktadır.

3.3.2.12.8.2. Kapsam Bölümü

Kapsam bölümünde, denetlenen finansal tablolar ile ilgili denetimin genel kabul görmüş denetim standartlarına göre yapıldığı ifadesi yer alır.

3.3.2.12.8.3. Görüş Bölümü

Bu bölümde denetçinin işletmenin finansal tabloları incelemesi sonucunda ulaştığı denetim görüşünü bildirilir.

3.3.2.12.8.4. İmza ve Tarih Bölümü

Bu bölümde denetim raporunun tarihi, denetçinin adı ve unvanı yazılır.

3.3.2.13. Diğer Belge ve Kayıtlar

Yukarıda bahsedilen belgelerin dışında borçlu asliye ticaret mahkemesinin istediği her türlü belgeyi ibraz etmek zorundadır. Borçlunun mali durumunun daha iyi anlaşılması için mahkemeye, örnek olarak son üç yıla ait bilançolar, gelir tabloları, mizanlar teslim edilmelidir.

Ayrıca borçlu konkordato süreci içinde komiserin tarafından lüzumlu ise istenebilecek bütün diğer belge ve kayıtları sunmak zorundadır (İİK m. 286, II).

BÖLÜM IV

4. KONKORDATO BAŞVURUSUNUN İNCELENMESİ

4.1. İncelemenin Şekli

Medeni usul hukuku bakımından şekil, görülmekte olan (veya ileride açılacak bir yargılamaya ilişkin olarak) bir yargılama esnasında, tarafların ve mahkemenin yapacağı usul işlemlerinde uyması gereken prosedürü belirleyen veya yargılama sırasında belirli bir durumda uyulması gereken kurallar bütünü olarak tanımlanmıştır²⁹³.

Şeklin usul hukukuna ilişkin yararları ise; hukukî güvenliğin sağlanması, yargılama sürecinde akıcılığın gerçekleşmesi, yargı organlarının keyfilikliğini önlemesi ve taraflar arasında eşitliği sağlaması şeklinde belirlemek mümkündür²⁹⁴. Bu bağlamda konkordato başvurusunun nasıl inceleneceği, konkordato yargılaması ve sürecinin amacı düşünülerek yorumlanmalıdır. Konkordato, ekonomik açıdan zor durumda olan borçluların ödeme kabiliyetlerini yeniden kazanmaları ve ekonomik sistemin devamlılığını sağlamaya yöneliktir. Ancak, aynı zamanda alacaklı ile borçlu arasındaki menfaatler dengesini de sağlamaya çalışır. Bu bağlamda incelemenin menfaatler dengesi çerçevesinde ele alınması gerekir.

Borçlu tarafından İcra ve İflâs Kanunu'nun 286'ncı maddesinde sayılan belgelere ait olarak asliye ticaret mahkemesi tarafından şekli bir inceleme yapılacak olup bu belgelerin esasına ilişkin ve detaylı bir inceleme geçici mühlet kararıyla birlikte atanacak geçici komiser tarafından gerçekleştirilecektir²⁹⁵.

---

²⁹³ **Ermenek**, İbrahim: "Medeni Usul Hukukunda Şekilcilik", Hacı Bayram Veli Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi, Yıl: 2000, Cilt: 4, Sayı 1 - 2, s. 142- 180, s. 145.

²⁹⁴ **Yılmaz**, Ejder: "Rekabet Kanunu Uygulamasında Usul ve İspat Sorunları", Perşembe Konferansları 1999, s.80.

²⁹⁵ **Pekcanitez / Atalay / Sungurtekin Özkan / Özkes**, s. 449; **Kale**, s. 220; Pekcanitez / Erdönmez, kanun metni dikkate alındığında, denetimin yalnızca şekli olarak yapılabileceğinin anlaşıldığı ancak kanun gerekçesi dikkate alındığında, mahkemece

Konkordato mühleti verilmesi ve komiser atanması işlemleri çekişmesiz yargı işi sayılmıştır (HMK m. 382, II, 6). Çekişmesiz yargı işleri basit yargılama usulüne göre yapılmaktadır²⁹⁶. Bu usulün tercih edilme amacı süreci hızlandırarak bir an önce karar verilmesinin saęlanmasıdır²⁹⁷.

Kanun'da geçici mühlet ile ilgili duruşma yapılıp yapılmayacağı açıkça belirtilmemiş olmakla birlikte, buna engel olan herhangi bir durum da söz konusu deęildir²⁹⁸. Konkordato talebinde bulunan borçlunun cebri icra baskısıyla her an karşı karşıya olduğu düşünülürse, hâkim geçici mühlet talebini bekletmeden ve ihtiyaç duymuyorsa duruşma yapmadan dosya üzerinden karara baęlamalıdır²⁹⁹. Fakat mahkeme geçici mühlet kararı verebilmek için başvuruya eklenmesi gereken herhangi bir belgenin eksik olduğu kanaatine varırsa borçluyu dinlemesinde ve çok kısa bir süre zarfında duruşma yaparak karar vermesinde herhangi bir sakınca bulunmamaktadır³⁰⁰. Fakat yapılan bu duruşma esasa ilişkin olmayıp şekli bir inceleme olacaktır³⁰¹. İsviçre doktrininde de borçlu gerekli olan tüm belgeleri içeren ve gerekçesi de açıkça ifade edilmiş olan bir konkordato başvurusunda bulunduğu takdirde, mahkemenin geçici mühlet kararını vermeden önce üçüncü kişileri dinlemesine kural olarak gerek olmadığı grřndedir³⁰².

Konkordato talebinde bulunan alacaklı ise borçluya dinlenilme hakkının (HMK m. 27) gereği olarak duruşma açılması gerekmektedir. İsviçre İcra ve İflas Kanunu değişikliği gerekçesinde ise konkordato talebinde alacaklı bulunmuş olsa dahi borçlunun zorunluluk değil kural olarak dinlenebileceği belirtilmektedir³⁰³

Geçici mühlet yargılamasının çekişmesiz yargı işi olması, derhal karar verilmesi ve geçici hukukî koruma sağlaması hususları değerlendirildiğinde, işin

---

yanlızca şekli bir denetimle yetinilmemesi gerektiği yönünde görüş belirtmişlerdir. Bakınız **Pekcanitez / Erdönmez**, s. 23.

²⁹⁶ **Pekcanitez / Erdönmez**, s. 22.

²⁹⁷ **Kurt Konca**, s.13.

²⁹⁸ **zekes**, Geçici Mühlet, s. 71.

²⁹⁹ **Pekcanitez / Erdönmez**, s. 22; **ztek**, **ztek - Konkordato şerhi**, m.287, s.246.

³⁰⁰ **Pekcanitez / Erdönmez**, s. 22; **zekes**, Geçici Mühlet, s. 71.

³⁰¹ **zekes**, Geçici Mühlet, s. 72.

³⁰² **Pekcanitez / Erdönmez**, s. 22-23.

³⁰³ **ztek**, **ztek - Konkordato şerhi**, m.287, s.246.

niteliği üzerine re'sen araştırma ilkesi uygulanması gerektiği görülmektedir³⁰⁴. Resen araştırma ilkesi çerçevesinde mahkeme kendisine tevdi edilen bilgi ve belgelerin dışında gerekli olan vakıa ve delilleri de araştırıp inceleyebilir. Bu inceleme neticesinde borçlunun mali durumunun objektif olarak tespit edilmesini ve kararın en uygun şekilde verilmesini sağlamak hedeflenmektedir³⁰⁵. Savunulan bir görüşe göre, sınırlı bir re'sen araştırma ilkesi geçerlidir, konkordato mühleti verilmesi kamu düzenini ilgilendirmedigine ve borçluya ancak Kanun'da öngörülen koşulları sağladığı takdirde kesin mühlet verirken yeni vakıa ve delil araştırması yapılamayacağı belirtilmektedir³⁰⁶.

Konkordato projesi ve konkordato mühlet talebi verilebilmesinin uygunluğu için hâkimin bilirkişi atanması gerekip gerekmediği konusunda kanunda herhangi bir açıklama bulunmamaktadır. Doktrindeki bir görüşe göre, bu hususta geçici komiser raporunun esas alınması gerektiği için bilirkişiye gidilememelidir. Zira geçici komiserin bu iş için görevlendirildiği ve konkordato aşamasının süratle sonuçlandırılması amaçlandığından bilirkişiye başvurulmasına gerek yoktur³⁰⁷.

4.1.1. Mevzuata Göre Eklenmesi Gereken Belgelerden Herhangi Birinin Başvuruya Eklenmemesi

Kanun koyucu, yapılan konkordato başvurusunda belgelerden bir kısmında eksiklik bulunması hâlinde işleyecek yaptırımını belirlememiştir³⁰⁸. Kanun'un lâfzına göre ise konkordato başvurusunun reddedilmesi gerektiği sonucu çıkarılmaktadır³⁰⁹. Bununla birlikte, borçlu Kanun'da sayılan belgelerin bazılarını konkordato talebi ile birlikte mahkemeye vermemişse hemen red kararı verilmemesi; belgelerin bilinçli şekilde eksik teslim edilmediğinin anlaşıldığı takdirde, borçluya eksiklerini tamamlaması için kısa bir süre verilmesi yerinde olacaktır^{310,311}. Bu eksiklikler

³⁰⁴ Özekes, Geçici Mühlet, s.72; Kurt Konca, s. 13, Sarısözen, s. 121.

³⁰⁵ Kurt Konca, s. 13.

³⁰⁶ Pekcanitez / Erdönmez, s. 44.

³⁰⁷ Atalı, Yenilikler, s. 90.

³⁰⁸ Sarısözen, s. 123.

³⁰⁹ Akil, s. 60.

³¹⁰ Pekcanitez / Erdönmez, s. 22; Arslan / Yılmaz / Taşpınar Ayvaz / Hanağası, s. 544; Sarısözen, s. 123.

³¹¹ “*Dava, İİK' nun 285 ve devamı maddelerince açılan konkordato talebine ilişkindir.*”

giderilinceye kadar geçen süre içerisinde geçici mühlet kararı verilmeyecektir³¹². Kanaatimizce de başvurunun hemen reddedilmemesi, belge ve tablolardan bazılarını veremeyen borçluya kısa bir süre tanınması uygun olacaktır. Bu durumda henüz geçici mühlet kararı verilmemesi sebebiyle alacaklılar için de herhangi bir zarara sebebiyet vermeyeceği düşüncesindeyiz. Borçlu kendisine verilen kısa süre içerisinde; eksik belgelerini tamamlamasının mümkün olmayacağı daha uzun zaman dilimine ihtiyaç duyacağı veya ciddiyetten yoksun belgeler sunulması hâlinde talebini reddetmek uygun olacaktır³¹³.

Davacı şirketin dava tarihi itibarıyla İstanbul Ticaret Sicil Memurluğu'na ... sicil numarası ile kayıtlı olduğu, ticaret merkezinin Maslak Sarıyer/İSTANBUL adresinde bulunduğu, davanın İİK' nun 285/3 ve 154/1. maddesinde öngörülen yetkili Mahkemede açıldığı anlaşılmaktadır.

Uyuşmazlık, davacı tarafın sunduğu konkordato ön projesinin yasanın aradığı şartlara uygun olup olmadığı noktasında toplanmaktadır.

Davacı tarafın sunduğu konkordato ön projesinin incelenmesinde; sunduğu ön projenin malvarlığının terki suretiyle konkordato talebi olmadığı açıktır. Davacı tarafın tenzilat talep etmediği, borçların tamamen ödeneceği belirtilmektedir. Ancak bu projede borçların ne kadar bir zamanda, hangi vadelerle vb. şekillerde ödeneceğine ilişkin bir teklif yoktur. Yukarıda açıklanan 112 parselin davacı tarafından piyasa koşullarında ve değerinde satılacağı ve borçların bu şekilde tasfiye edileceği öngörülmekle beraber, mühlet konusunda hiçbir açıklama yoktur. Yine proforma gelir tablosu hazırlanmasına gerek duyulmadığı belirtilmektedir.

İİK' nun 7101 sayılı yasanın 15. maddesi ile değişik 287. maddesi gereğince, ilk derece mahkemesi, konkordato talebi üzerine İİK' nun 286. maddesinde belirtilen belgelerin eksiksiz olarak sunulduğunun tespiti halinde geçici mühlet kararı vererek 297/2. maddesindeki haller de dahil olmak üzere, borçlunun malvarlığının muhafazası için gerekli gördüğü bütün tedbirleri alır.

Buna göre davacı tarafından İİK' nun 286. maddesinde belirtilen ve dilekçe ekinde sunulması dava şartı olan belgeleri tamamlaması için HMK m. 115/2'ye göre kesin süre verilerek ve konkordato ön projesinde bulunmayan mühlet ile ilgili olarak açıklama yaptırılarak, belgelerin de tamamlanması istenmeli ve kesin süre sonunda hâsıl olan sonuca göre karar verilmesi gerekirken, belgeleri tamamlaması ve projedeki eksikliğin (mühlet) açıklattırılıp giderilme imkanı tanınmadan (süre verilmeden) talebin yazılı gerekçeyle reddine karar verilmesi doğru olmadığından istinaf talebinin kabulü ile ilk derece mahkemesi kararının kaldırılmasına dair aşağıdaki hüküm kurulmuştur.

HÜKÜM: Gereğesi yukarıda izah edildiği üzere;

1- Davacı vekilinin istinaf taleplerinin yukarıda açıklanan hususlar doğrultusunda KABULÜNE...”, İstanbul BAM, 17. HD., 24.01.2019, E. 2018/2964, K. 2019/64, Kazancı İçtihat Bilgi Bankası.

³¹² **Öztek**, Öztek - Konkordato Şerhi, m.286, s.187.

³¹³ **Özekes**, Geçici Mühlet, s.67.

Borçlu hakkında konkordato başvurusu yapan alacaklı tarafından da müeyyide aynı şekilde gerçekleştirilmelidir. Buna göre, önce belgelerde eksiklik olup olmadığı kontrol edilecek eğer belgelerde eksiklik var ise kısa bir süre verilecek, verilen süre içerisinde eksikliklerin giderilmemesi hâlinde talebin reddi uygun olacaktır (İİK m. 287, II). Bu konu doktrinde tartışmalıdır, konkordato talebinde bulunan alacaklı için gerekli belgeleri borçlu sunmak zorundadır, çünkü alacaklı bu belgelerin hepsine sahip olamaz ve bu belgeler borçlunun hakimiyet alanında olduğu için eksik belgelerden dolayı alacaklının başvurusu reddedileceği gibi, aynı zamanda yargılama giderlerine de katlanmak zorunda kalacaktır, borçlu ise herhangi bir yaptırıma uğramayacaktır³¹⁴.

Mahkeme, konkordato talebini alınca derhal inceleme yapacak ve m. 286'da belirtilen belgelerin şekli olarak eksiksiz sunulup sunulmadığını denetleyip, belgelerin eksik olmadığını tespit ettiğinde veya eksikler giderildikten sonra geçici mühlet kararı verecektir³¹⁵.

Doktrinde geçici mühlet kararı vermeden önce, mahkemeye teslim edilen belgelerin incelenmesiyle ilgili çeşitli görüşler bulunmaktadır.

Bir görüşe göre, İcra ve İflâs Kanun'unun 287'inci maddesinin birinci fıkrasının lafzı dikkate alındığında belgelerin eksiksiz olarak sunulması durumunda geçici konkordato mühleti verilmesi gerektiği gibi bir anlam ortaya çıksa da, mali durumu nedeniyle geçici konkordato mühleti verilmesi gereksinimi içinde bulunmadığı anlaşılan borçluya salt Kanun'da sayılan belgeleri eksiksiz topladığı gerekçesiyle konkordato mühleti verilemez³¹⁶.

Diğer bir görüşe göre ise, geçici mühlet kararı verilebilmesi için Kanun'da sayılan belgelerin eksiksiz olarak sunulmuş olması yeterlidir. Bu sebeple, bu konuyla ilgili gerçek bir ispat faaliyetinin söz konusu olmadığı, hâkim de bu belgelerin içeriği konusunda kanaat uyandırmak dahi gerekmediği yani yaklaşık ispat düzeyinde dahi ispat aranmayacağı ifade edilmiştir³¹⁷.

---

³¹⁴ Özekes, Geçici Mühlet, s.67.

³¹⁵ Kurt Konca, s.13; Sarısözen, s. 123.

³¹⁶ Pekcanitez / Erdönmez, s. 26.

³¹⁷ Özekes, Geçici Mühlet, s. 73.

Başka bir görüşe göre ise, ispat ölçüsünün düşürülmesi konusunda, bir önceki görüşte ifade edildiği kadar ileriye gidilmesi doğru değildir. Buna göre, hâkim dilekçeye eklenen belgelerin Kanun'da aranan belgeler olup olmadığını inceleyecek ve aksi bir sonuca ulaşması durumunda geçici konkordato mühleti kararı vermeyebilecektir³¹⁸.

Sonuçta hangi görüş kabul edilirse edilsin asliye ticaret mahkemesi söz konusu belgeleri bu aşamada ancak şekli olarak inceleyebilecek, esastan bir inceleme yapamayacaktır³¹⁹.

4.1.2. Hakimin İlk Bakışta Görebileceği Eksiklik

Konkordato başvurusunu alan mahkeme geçici mühlet verilip verilmeyeceği konusundaki kararını mümkün olduğunca hızlı şekilde vermelidir. Bu durum konkordatonun amacına uygun olarak daha iyi hizmet etmesi için daha kısa sürede ve etkin bir koruma sağlanması yönünde verilen bir karardır³²⁰. Borçlu Kanun'da sayılan belge ve bilgilerden bazılarını vermemişse veya yanlışlıkla eksiksiz verdiğini düşünse bile, hâkimin bunu fark ederek, eksik belgelerin tamamlanması için kısa bir süre vermesi uygundur.

Hâkim eski tarihleri içeren malî tabloların konkordato talebine eklenmesi durumunda borçludan son bir yıla ait olan tabloların ibrazını istemelidir. Malî tabloların hangi hesap dönemlerini kapsayacağı ve taşınması gereken tarihler kanun hükmüne bağlanmıştır. Hâkimin yine en güncel mali verileri borçlu konkordato talebine eklemeyip eski belge ve bilgileri eklemişse derhal kanunda belirli olan tarihlerle ilgili mali veriler mahkemeye tevdi edilmelidir.

Konkordato talebine eklenen bilgi ve belgelerin borçluya ait olmadığı ilk bakışta anlaşılıyorsa hakim bu durumda başvuruyu hemen reddetmeyip ek süre

---

³¹⁸ Arslan / Yılmaz / Taşpınar Ayvaz / Hanağası, s. 544; Budak / Tunç Yücel, Öztekin - Konkordato Şerhi, m. 287, s. 244; Atalay, Değerlendirmeler, s. 126; Atalı'ya göre, Kanun'da belgelerin eksiksiz olarak teslimi aranmıştır, bu koşulun sağlanması durumunda derhal geçici mühlet verilmesi öngörülmüştür. Konkordato başvurusunun kabul edilmesi için geçici mühlet kararı açısından yaklaşık düzeyde dahi ispat aranmaz, zira yalın ve gerekçeli iddia ispat faaliyeti anlamı taşımaz. Burada ispat ölçüsü yerine; ciddi, gerekçeli ve dayanıklı bir iddiadan söz edilmelidir, bu da bir ispat faaliyeti değildir. Bkz. Atalı, Yenilikler, s. 90-91.

³¹⁹ Özekes, Geçici Mühlet, s. 72-73.

³²⁰ Özekes, Geçici Mühlet, s. 69.

verebilir. Ayrıca borçlunun vekili mahkemeye başka bir borçluya ilişkin belgeleri sundu, bu durumda da belgelerin tamamlanması için çok kısa bir süre vermesi düşünülebilir. Bu belgeleri ilgili kişi ya da kurumlar tarafından hazırlanmasına rağmen hatalar mevcutsa, örneğin mali tablolarındaki rakamsal hatalar, yine bu hataların düzeltilmesi için de borçluya kısa bir süre verilmesi uygun olacaktır.

Makul güvence veren denetim raporu Kanun'da düzenlendiği şekilde hazırlanmasına rağmen anlaşılacak şekilde karışık ifadeler içeriyorsa veya görüşün kısmında olumsuz görüşün altında olumlu ifadeler var fakat başlık yanlışlıkla olumsuz ifadesi içeriyorsa hâkim bu raporun tekrar düzenlenmesi için kısa bir süre verebilir.

Kanundaki düzenleme, incelemenin şekli olacağını ve içerik incelemesi yapılmayacağı açıkça göstermektedir. İnceleme kanunun aradığı belgelerin eksiksiz olarak sunulup sunulmadığı şeklindedir ve amaç bir an önce yani en kısa sürede karar verilmesidir. Bu nedenle belgelerin içeriğine ilişkin bir inceleme yapılabilmesi mümkün gözükmemektedir. Sadece belgelerin doğruluğu, kanunda belirlenen belgelerden oluşup oluşmadığı ve bu belgelerin içeriğinde kanunun aradığı eklerin ve bilgilerin yer alıp almadığı ile sınırlı bir inceleme yapılacaktır³²¹.

İcra ve İflâs Kanun'unun 286'ncı maddesinde belirtilen belgelerin konkordato başvurusunda eksiksiz olarak mevcut olduğunu tespit eden mahkeme, başkaca bir değerlendirmede bulunmadan derhal geçici mühlet kararı verecektir. Bu durumun suiistimal edilerek, mali durumunu iyileştirme ümidi olmayan ve sadece geçici mühletten yararlanarak hakkındaki takipleri durdurmak niyetinde olan borçlu için, geçici mühlet kararıyla birlikte atanan geçici komiserin ilk ay sonunda düzenleyeceği rapordan konkordato geçici mühletini hak etmediği anlaşıldığında mühlet süresinin kaldırılması mümkündür³²².

4.1.3. Eksikliklerin Sonucu

Konkordato başvurusunun gerekçeden yoksun veya ön projenin hazırlanmaması ya da İcra ve İflâs Kanun'unun 286'ncı maddesinde aradığı diğer belgeleri içermemesi hâlinde yine de hemen konkordato talebi reddedilmemelidir.

---

³²¹ Özekes, Geçici Mühlet, s. 72.

³²² Atalay, Değerlendirmeler, s. 127.

Hiç kuşkusuz hakim, konkordato talep dilekçesini ve eklerini re'sen tamamlayamaz, ama eksiklikleri borçluya bildirerek kısa bir süre içinde belgeleri tamamlanmasını isteyebilir; yalnız eksikler giderilene kadar da geçici mühlet kararı verilemez³²³.

Fakat borçluya eksik belgeleri tamamlanması için zaman verilmesi konusunda dikkatli davranmak gerekecektir, kanunda öngörülen belgelerden hiçbiri eklenmemiş veya sadece birkaçı eklenmişse ya da yalnızca konkordato talep dilekçesi ile yetinilmişse ciddiyetinden yoksun bu talebin reddedilmesi daha uygun olacaktır³²⁴.

Yalnız, borçlunun bazı hususları gizleme, yoruma açık olmayan konuları farklı göstererek hak etmemesine rağmen geçici mühlet verilmişse, hukuka aykırı bir koruma da elde etmiş demektir³²⁵. Doktrindeki bu görüşe rağmen mahkemeye ibraz edilmesi gereken belgelerin eksik olması durumunda mahkemenin geçici mühlet vermeyeceği kanaatindeyiz.

---

³²³ **Öztek**, Öztek - Konkordato Şerhi, m.286, s.187.

³²⁴ **Özekes**, Geçici Mühlet, s. 67; Bu açıdan bakıldığında İstanbul Anadolu 3. Asliye Ticaret Mahkemesinin 15/11/2018 tarih ve 2018/1345 E., 2018/822 sayılı kararı kanaatimce maddenin sevk ediliş amacına uygundur: “ *Talep dilekçesi bir sayfadan ibaret olup, İİK'unun 286. maddesinde belirtilen belgelerin ekli olmadığı, ön projenin sunulmadığı, borç ödemekte zorlanan borçlunun hangi yapısal değişikliklerle, hangi kaynak yaratımı ile düştüğü bu dar boğazdan çıkacağına dair bir planın mevcut olmadığı, borç ödemekte zorlanan borçlunun hangi yapısal değişikliklerle, hangi kaynak yaratımı ile düştüğü bu dar boğazdan çıkacağına dair bir planın mevcut olmadığı, bir sayfadan ibaret talebin kabule uygun nitelikte olmadığı görülmüştür. Anılan eksikliklerin kısa sürede tamamlanması da mümkün olmadığından, süre vermek de yararsız kalmış, usulüne uygun olmayan talep dilekçesi ile yapılan konkordato talebinin reddine karar verilmiştir...*”. Kazancı İçtihat Bilgi Bankası.

³²⁵ **Özekes**, Geçici Mühlet, s. 67; Aynı çerçevede, Bakırköy Asliye Ticaret Mahkemesinin 24/12/2018 tarih ve 2018/1263 E., 2018/1139 K. sayılı şu kararı da isabetlidir: “... Mahkememize ibraz edilen konkordato talepli dilekçeye konkordato projesi eklenmediği gibi İİK'nun 286. maddesindeki belgelerden birinin dahi bulunmadığı, talebin dava dilekçesinden ibaret olduğu görülmüştür. Davanın açılış tarihi 14/12/2018 tarihine kadar beklenmesine rağmen belgeler ibraz edilmemiştir. Mahkememizce de genel bir uygulama olarak benimsendiği üzere gerekçesiz ya da ekinde kanunun aradığı belgeleri içermeyen konkordato talebinin reddedilmeyerek eksikliklerin ikmal için süre verilmesi gerektiği bilinmektedir. Bununla birlikte tek bir dilekçe ile başvuru yapılarak, konkordato projesi dahi eklenmeksizin mahkemenin vereceği süre içerisinde hazırlık yapılarak belgelerin ikmal edilebileceği düşüncesiyle hareket edilmesi de hakkın kötüye kullanımı olarak değerlendirilmelidir. Bu sebeplerle davanın dava şartı yokluğu nedeniyle usulden reddine karar verilerek aşağıda yazılı olduğu biçimde hüküm kurulmuştur...”, Kazancı İçtihat Bilgi Bankası.

Konkordato başvurunun borçlu tarafından yapılması durumunda, İcra ve İflâs Kanun'unun 286' ncı maddesinde sayılan belgeleri kendisinin hazırlaması ve konkordato başvurusuyla birlikte sunması gerekmektedir. Çünkü, bu belge ve dökümanlar işletmesinin malî yapısını şeffaf bir şekilde ancak kendisi ortaya koymaktadır. Alacaklı başvuru yaptığında bu belgelerin hepsine erişebilmesi mümkün gözükmemektedir. Bu bakımdan konkordato işlemlerinin alacaklılardan birinin talebi üzerine, borçlunun İcra ve İflâs Kanun'unun 286' ncı maddesinde belirtilen belge ve kayıtları sunması için mahkemenin makul bir süre vereceği açık şekilde düzenlenmiştir. Maddede süre için kesinlik belirtilmeyip, borçlu tarafından belgelerin hazırlanması ve mahkemeye tevdi edilmesi için mahkeme tarafından "makul" bir süre tayin edilmesi gerektiği ifade edilmiştir.

Kanun'da belge ve kayıtların eksikliği ve tamamlanmaması durumunda nasıl karar verileceği konusu yine alacaklının başvurusu esas alınarak düzenlenmiştir. Buna göre, belge ve kayıtların zamanında ve eksiksiz bir şekilde sunulmaması durumunda geçici mühlet kararı verilmez ve alacaklının yapmış olduğu konkordato talebinin de reddine karar verilir³²⁶. Alacaklının konkordato başvurusu yapması hâlinde borçlunun ilgili belgeleri sunmamasının müeyyidesi alacaklının talebinin reddi olmasıdır. Tamamen alacaklının dışında gerçekleşen bir eksiklik ve ihmalin sonucunda alacaklı bir yaptırıma maruz kalmaktadır. Şüphesiz alacaklı için öngörülen bu düzenleme ve sonuç borçlu için de evleviyetle geçerlidir³²⁷. Borçlunun da başvurusunda belgeleri eksik sunması hâlinde konkordato başvurusu reddedilecektir.

4.1.4. Başvurunun Kabul Edilmesi

İcra ve İflâs Kanun'unun 287' nci maddesinin birinci fıkrasında “*Konkordato talebi üzerine mahkeme, 286'ncı maddede sayılan belgelerin eksiksiz olarak mevcut olduğunu tespit ettiğinde derhal geçici mühlet kararı verir ve 297'nci maddenin ikinci fıkrasındaki hallerde dahil olmak üzere, borçlunun malvarlığının muhafazası için gerekli gördüğü bütün tedbirleri alır*”. Dolayısıyla, konkordato talebini alan mahkeme, İcra ve İflâs Kanun'unun 286' ncı maddesinde belirtilen belgelerin

³²⁶ Budak / Tunç Yücel, Özbek - Konkordato Şerhi, m.287, s.252.

³²⁷ Özekes, Geçici Mühlet, s.67.

eksiksiz olarak sunulup sunulmadığını³²⁸ içeriği yönünden derinlemesine inceleme yapmadan, belgelerin varlığını kontrol etmek suretiyle mevcut olduklarını belirlediği takdirde derhâl geçici mühlet kararı vermesi ve mahkemenin gerekli gördüğü tedbirleri re'sen alması gerekir. Geçici mühlet kurumu, İcra ve İflâs Kanunu'nun 287'nci madde gerekçesinde: Amerika Birleşik Devletlerindeki “*otomatik durdurma*” kurumundan esinlenildiği belirtilmiştir. İsviçre İcra ve İflâs Kanunu'nda yapılan değişiklikle oluşturulan bu düzenleme, ödeme güçlüğü yaşayan borçluya süratle geçici hukukî koruma sağlamaya yöneliktir. Geçmişte iflâsın ertelenmesi müracaatı üzerine, mahkemelerce bilirkişi incelemesi yapıldıktan sonra verilen ihtiyati tedbirlerin gecikmesinden doğan zararları ortadan kaldıracak nitelikte bir düzenlemedir³²⁹. İsviçre İcra ve İflâs Kanunu m. 293/d' de, geçici mühletin onaylanması, geçici komiserin atanması kararları kesin olup, herhangi bir kanun yolu öngörülmediği için “*süper geçici hukuki koruma*” şeklinde değerlendirilmiştir³³⁰. Mahkemenin bu tedbirleri almasında borçlunun malvarlığının muhafazasını koruyarak alacaklıların zararına karşı malvarlığında hukukî işlemlerde bulunmasını engellemek, mevcudunu azaltıcı işlemlerde bulunmamasını sağlamaktır³³¹. Bu aşamada mahkemenin geçici mühlet kararı ile birlikte borçlu aleyhine yeni takip yapılamaması ve derdest takiplerin durdurulmasına dair tedbir kararı verilmesine lüzum yoktur³³². Zira “*geçici mühlet, kesin mühletin sonuçlarını doğuracaktır*”(İİK m. 288, I). Bu aşamada ise geçici mühlet içinde “*borçluya karşı hiçbir takip yapılamaz ve evvelce başlamış olan takipler durur*” (İİK m. 294, I).

Diğer taraftan hükümde geçen tedbir, ihtiyati tedbir olarak değil, konkordato hukukuna özgü ait tüm geçici hukuki koruma şeklinde anlaşılmalıdır³³³. Alınacak tedbirler borçlunun yapacağı işlem ve tasarruflara yöneliktir³³⁴. Hükümet gerekçesinde muhafaza tedbirlerine örnek olarak “*icra takiplerinin durdurulması veya yasaklanması*” gösterilmiştir. Bu doğrultuda mahkemenin alacağı kararlar

³²⁸ Pekcanitez / Erdönmez, s. 23; Öztekin, Öztekin - Konkordato Şerhi, m.287, s.243.

³²⁹ Sarısözen, s. 120; Özekes, Geçici Mühlet, s. 70; Atalay, Değerlendirmeler, s. 126; Altay/Eskiocak, s. 145-146.

³³⁰ Sarısözen, s. 120; Budak / Tunç Yücel, Öztekin - Konkordato Şerhi, m.287, s.243.

³³¹ Pekcanitez /Atalay / Sungurtekin Öztekin / Özekes, s. 451.

³³² Kale, s. 222; Öztekin, Öztekin - Konkordato Şerhi, m.287, s.249.

³³³ Özekes, Geçici Mühlet, s. 79.

³³⁴ Özekes, Geçici Mühlet, s. 79.

bunlarla sınırlı değildir. Örneğin, borçlunun banka hesaplarının bloke edilmesi³³⁵, borçlunun belirli bir tutarı geçen işlemler için komiserin yazılı onayının olması ve borçlunun mallarına ait envanterin tutulması gibi tedbir ve tasarruf önlemleri uygulanabilir³³⁶.

4.2. Esastan İnceleme

Esastan inceleme ile tarafımızca kastedilen, konkordato projesinin başarıya ulaşma ihtimalidir. Konkordatonun başarıya ulaşması ihtimalinin bulunması kavramı İsviçre İcra ve İflâs Kanun'unun 294' üncü maddesinin birinci fıkrasındaki iyileşme ümidi ya da konkordatonun tasdiki ihtimalinin bulunması mahkemenin kesin mühlet kararını onaylaması için gerekmektedir³³⁷. İsviçre hukukunda iyileşme ve konkordatonun tasdiki ihtimalleri ayrı ayrı ele alınırken, İcra ve İflâs Kanun'unun da kanun koyucu her iki kavramı da “*konkordatonun başarıya ulaşması*” kavramı kapsamında değerlendirmiştir³³⁸.

Konkordato ön projesinin başarıya ulaşıp ulaşamayacağını kontrol edilmesi için konkordato geçici komiserinin görüş ve raporunun alınmış olması gerekir³³⁹.

³³⁵ **Pekcanitez / Erdönmez**, s. 31.

³³⁶ **Kale**, s. 222.

³³⁷ **Kale**, İsviçre, s.161.

³³⁸ “*Konkordatonun başarıya ulaşması ile kastedilen husus, konkordato talebinde bulunanın mali durumun düzelmesinin mümkün olup olmadığı veya konkordato teklifinin tasdiki şartlarının yerine gelip gelmeyeceğidir*” (İİK m. 287 Hükümet Gerekçesi), **Budak / Tunç Yücel**, Özbek - Konkordato Şerhi m. 289, s. 274.

³³⁹ **Muşul**, s. 429. Aynı doğrultuda İstanbul Bölge Adliye Mahkemesi, 17 HD., 24.01.2019 tarihli ve 2018/2974 E., 2019/65 K. sayılı kararı kanaatimce sevk ediliş amacına uygundur: “...*Davacı tarafın borca ve batık olmadığı yönünde herhangi bir itirazı bulunmamaktadır. Uyuşmazlık; konkordato komiserlerinin verdiği rapor ve bu raporu esas alan mahkemenin gerekçesinin yeterli olup olmadığı, diğer bir ifade ile değerlendirmenin eksik bırakılıp bırakılmadığı noktasında toplanmaktadır. Mahkemece atanan geçici komiser heyeti raporlarında özetle; borçlu davacı şirketin 31/07/2018 ara bilanço tarihi itibarıyla rayiç değerlere göre (-) 2.171.264,23.-TL borca batık olduğu, bu dönem itibarıyla kârlılık oranının % 1 olduğu, yıllık net kârının 89.760,00.-TL olarak gerçekleşebileceği kabul edilse bile kârın tamamının borç ödemelerine ayrılması durumunda dahi borçların tasfiyesinin 56 yıl süreceği, öngörülen bu kâr miktarının beş kat fazla gerçekleşmesi durumunda dahi borçların tasfiyesinin 11 yıl süreceği, bu durumda bile bankaların rehni aşan alacaklarının bulunması durumunda borç tasfiyesinin 15 yıldan az olamayacağı, konkordatonun tasdiki halinde borçların 2 yıl içinde ödeneceğine dair hedeflerin gerçekçi olmadığı, şirketin borç miktarı ile net dönem kârları dikkate alındığında, yapısal iyileşme sağlayamayacağı tespit*”

4.2.1. Kötüniyet

Türk Medeni Kanun'un 2' nci maddesinde dürüstlük kuralı düzenlenmiştir. Dürüstlük kuralı hukukun genel ilkesidir. Buna göre, hakkın kötüye kullanılmasını hukuk korumaz. Bu çerçevede konkordato başvurusunun kötü niyetle yapılması hukuka aykırıdır. Konkordato başvurusunun esastan reddi gerekir³⁴⁰.

7155 sayılı Kanun'la İcra ve İflâs Kanun'unun 292' nci maddesinin birinci fıkrasının c bendi ile “*borçlunun alacaklıları zarara uğratma amacıyla hareket ettiği anlaşılıyorsa*” ilişkili bir hüküm eklenmiştir. Bu hüküm de esasen kötü niyete ilişkindir. Alacaklıların zarara uğratılmasındaki maksat; alacaklıların eline geçebilecek olan tutarın borçlunun gerçekleştirdiği iş ve işlemler sebebiyle azaltılmış olmasıdır³⁴¹. Şayet, borçlunun hareketleri olmasaydı, alacaklılar ekonomik açıdan daha iyi bir durumda olacak idiyse, borçlunun alacaklıları zarara uğratmak amacıyla hareket ettiğinden söz edilebilir³⁴².

Konkordato ön projesinde başvuru sırasında borçlunun bilançosunda mallarının düzenlendiği envanter listesinde olduğu halde fiziken bu malların işletmenin varlığında bulunmaması veya işletmenin envanterinde kayıtlı olduğu halde çok düşük maliyetlerle satıldığını göstermesi ya da parasal karşılığının olmaması kasıtlı maksatla kötü niyetli davranması bunun konkordato komiserinin bilançoda gösterilen malların mevcudiyetini kontrol ettiğinde ortaya çıkması üzerine, komiserin sağlıklı veriler elde edememesi nedeniyle, mahkeme konkordatonun

---

edilmiştir. Bu nedenle yapılan sermaye artışının, raporda da işaret edildiği üzere sembolik olmaktan öteye gidememektedir. Davacı tarafın, sermaye artırım ile ilgili olarak istinaf sebepleri yerinde olmadığı, ayrıca raporun yeterli olmadığı, yeterince araştırma yapılmadığı yönündeki davacının itirazları da yerinde görülmemiştir. Kaldı ki istinaf dilekçesinde itirazlar ileri sürülürken, rapordaki eksikliklerin neler olduğu ve sonuca ne gibi bir etkisi olacağı yönünde somut açıklamalar bulunmamaktadır. Bu nedenle ilk derece mahkemesinin gerekçesinde, kanaat ve takdirinde bir isabet görülmediğinden davacı tarafın istinaf taleplerinin reddine dair aşağıdaki hüküm kurulmuştur...”, Kazancı İçtihat Bilgi Bankası.

³⁴⁰ Bu konudaki makaleler için bkz. **Tanrıver**, Süha: “Konkordatonun Tasdiki Şartı Olarak Dürüstlük Koşulu”, Banka ve Ticaret Hukuku Dergisi, 1994 / 12, C. XVII, S. 4, s. 65 - 82; **Keser**, Leyla: “Dürüstlük Kuralı ve Konkordato Mühleti Bakımından Önemi”, Prof. Dr. Mahmut Tevfik Birsnel'e Armağan, İzmir 2001, s. 253 - 265.

³⁴¹ **Akil**, s. 131.

³⁴² **Akyol Aslan**, Leyla: “7101 Sayılı Kanunla Yapılan Değişiklikler Çerçevesinde Adı Konkordatoda Borçlunun Doğrudan Doğruya İflâsına Karar Verilebilecek Haller”, MİHDER, C. 15, S. 42, 2019/1, s. 41 - 104, s. 80.

başarıya ulaşamayacağına anlaşılması sebebiyle konkordato talebinin reddine ve borçlunun iflâsına karar verir. Bu bağlamda iflâsın derhal açılmasının “ultima ratio - son çare” olması gerekir³⁴³.

Borçlunun alacaklıları zarara uğratma kastı kötü niyeti gösterir. Bu bağlamda kötü niyet açıkça zikredilmemiş olmakla birlikte, kanunda aslında yer almaktadır.

İcra ve İflâs Kanun'unun 334' üncü maddesi, “*Konkordato mühleti elde etmek için hileli tutum ve davranışlarıyla malî durumu hakkında alacaklıları, komiseri, ara dönem denetçisini veya yetkili memuru hataya düşürmek veya konkordato projesine uymamak yoluyla kasten zarara sebebiyet veren borçlu, ilgilinin şikâyeti üzerine altı aydan bir yıla kadar hapis cezası ile cezalandırılır*” bu hüküm kötü niyetin cezalandırılmasını da sağlayıcı işleve sahiptir.

4.2.2. Konkordato Projesinin Başarılı Olamayacağı Hâlde Verilecek Karar

Geçici mühlet kararı verildikten sonra konkordatonun başarıya ulaşması mümkün olmadığı durumda kesin mühlet kararı verilmeyecek ve doğrudan doğruya iflâs koşulları aranmadan borçlunun iflâsına karar verilebilecektir³⁴⁴(İİK m. 292, b).

³⁴³ **Budak / Tunç Yücel**, Öztekin - Konkordato Şerhi m. 292, s. 316.

³⁴⁴“ *Dava İİK' nun 285 ve devamı maddeleri uyarınca açılan konkordato talebine ilişkindir.*

Davacı şirketin dava tarihi itibarıyla İstanbul Ticaret Sicil Memurluğu'na ... sicil numarası ile kayıtlı olduğu, ticaret merkezinin.../İSTANBUL adresinde bulunduğu, davanın İİK' nun 285/3 ve 154/1. maddesinde öngörülen yetkili Mahkemede açıldığı anlaşılmaktadır.

Davacı konkordato talep eden şirkete 12/04/2018 tarihli tensip kararı ile birlikte 3 ay süreyle geçici mühlet kararının verildiği, yapılan yargılama sonunda davacının kesin mühlet talebinin reddi ile birlikte şirketin iflâsına karar verildiği anlaşılmıştır. İlk derece mahkemesi kararı davacı tarafından istinaf edilmiştir.

Mahkemece atanan konkordato komiserince verilen son raporda; davacı şirketin rayiç değerlere göre borca batıklığının (-) 28.719.626,63. - TL olduğu, ortaklara olan borçların (ki diğer borçlar ödenmeden alacaklarının tahsil edilmeyeceği taahhüt edilmiştir) düşülmesi halinde borca batıklığın (-) 21.399.163,43. - TL olarak kabul edildiği, davacı şirketin projesinde en somut ve kabul edilebilir üç önerisinin bulunduğu, birincisinin 3.000.000,00. - TL sermaye artırımı, ikincisinin İstanbul Çatalca'da bulunan 2 adet arsanın satışından elde edilecek gelirin borçların ödenmesine ayrılması, üçüncüsü ise İzmir Çeşme'deki 4 adet arsanın satılarak yine satışından elde edilecek gelirin borçların ödenmesine ayrılmasıdır. Üç önerinin de gerçekleşmesi durumunda (rapora göre mevcut ekonomik şartlar çerçevesinde arsaların satışı ciddi çaba gerektirmektedir) dahi borca batıklığın (-) 11.806.163,43. -TL'ye gerileyeceği bildirilmiştir. Raporda ayrıntılı olarak açıklandığı üzere, ... merkez binasının, ...'daki antrepo ve binasının, ...A.Ş. ile ...A.Ş. deki iştirak payının, bir kısım araç, iş makinesi ve demirbaşların satıldığı, ortakların nakit katkı sağladığı, çabaların olumlu karşılandığı

Kanunumuzda, İsviçre İİK m. 293a, f.3'ten farklı şekilde, kural olarak, konkordatonun başarıya ulaşması mümkün olmadığı durumda konkordato mühleti verilmemesi hâlinde mahkemenin re'sen borçlunun iflâsına karar vermesi öngörülmemiştir³⁴⁵.

---

ancak ekonomik durgunluk ve işlerin oldukça azalması nedeniyle zarar edildiği, borçların makul seviyeye indirilemediği anlaşılmıştır. Projenin güçlü ve zayıf yönleri değerlendirilerek kârlılık olmadığı sürece projenin başarıya ulaşmasının mümkün olmadığı, kârlılığın ise ülkedeki ekonomik durumun düzelmesi ile birlikte işlerin açılmasına bağlı olduğu, bugünkü ekonomik koşulların devamı halinde projenin başarı şansının bulunmadığı bildirilmiştir.

Bu açıklamalardan yola çıkarak; ilk derece mahkemesince, davacının tarafından dosyaya yansıyan borç ödeme gayreti ve kârlılığına rağmen, tüm bu çabaların projenin başarıya ulaşması için yeterli olmadığı gerekçesi ile davanın reddi yönündeki kararında bir isabetsizlik görülmediğinden davacı vekilinin istinaf taleplerinin reddine dair aşağıdaki hüküm kurulmuştur.

HÜKÜM: Gerekçesi yukarıda izah edilmek üzere;

1- Dosya kapsamı ve delil durumuna göre İlk Derece Mahkemesi kararı usul ve yasaya uygun olduğundan HMK' nun 353/1.b.1 maddesi gereğince davacı tarafın istinaf başvurusunun esastan REDDİNE...”,İstanbul BAM, 17. HD., 17.01.2019, E. 2018/2752, K. 2019/39, Kazancı İçtihat Bilgi Bankası.

³⁴⁵ **Budak/Tunç Yücel**, Özbek - Konkordato Şerhi m. 289, s. 276; Aksi yönde bkz. İstanbul Bölge Adliye Mahkemesi 17. HD'nin 22.11.2018 tarih ve E. 2727, K 1955, Kazancı İçtihat Bilgi Bankası:

“.../ İİK' nun Geçici Mühlet başlıklı 287/5. maddesi gereğince, 291. ve 292. maddeleri geçici mühlet hakkında da kıyasen uygulanır, düzenlemesine göre, İİK' nun 291 ve 292. maddeleri geçici mühlet kararının verildiği tarihten itibaren uygulanması gerekir./ İİK' nun 292. maddesi gereğince, iflâsa tabii borçlu bakımdan, kesin mühletin verilmesinden sonra, borçlunun malvarlığının korunması için iflâsın açılması gerekiyorsa veya borçlu şirket, komiserin talimatlarına uymazsa, komiserin yazılı raporu üzerine kesin mühlet kararı kaldırılarak konkordato talebinin reddine ve borçlunun iflâsına re'sen karar verilir. Bu düzenleme kesin mühlet verilmesinden sonraki dönemi kapsıyor ise de İİK' nun 287/5. maddesi gereğince İİK' nun 291. ve 292. maddeleri geçici mühlet kararı verildikten sonra da uygulanır. Geçici mühlet kararından sonra davacı şirket, komiserin talimatlarına uymaz ise komiserin yazılı raporu üzerine, mahkeme geçici mühlet kararını kaldırarak konkordato talebinin reddine ve davacı şirketin iflâsına karar vermesi gerekir. Ayrıca davacı konkordato talep eden dava dilekçesi ekinde dosyaya sunduğu stok listeleriyle konkordato komiserine ibraz ettiği stok listeleri arasında büyük bir fark bulunduğu anlaşılmaktadır./ Bu durumda davacı, konkordato talep edenin iyi niyetli olmadığı, dürüstlük ilkesine uygun davranmadığı, bilirkişi ücretlerini yatırmadığı, projede belirtilen sermaye artırımına gitmediği böylece konkordato talebinde samimi olmadığı dosya kapsamında anlaşılmaktadır./ Her ne kadar davacı vekili, davacı şirketin borca batık olduğunun tespiti yapılmadan iflâs kararının verilemeyeceğini istinaf sebebi olarak ileri sürmüş ise de, İİK' nun 292/b ve c bentlerine göre, mahkemenin doğrudan iflâs kararı verebileceği, konkordato talep eden şirketin borca batıklığı araştırıldıktan sonra karar verilmesi gerekir./...”

Kanaatimizce, konkordatoya layık olduğunu göstermek isteyen dürüst ve iyi niyetli bir borçlunun mali durumunu bilançosunda herkes tarafından anlaşılabilir nitelikte, doğru verilerle net bir biçimde açıklamalıdır. Mali durumunu açıklayan bilançosunda yaptığı sağlıklı veriler ve kolay anlaşılabilir olma özelliği sayesinde asliye ticaret mahkemesinin ve alacaklıların konkordato talebi hakkında bilgi sahibi olmalarını kolaylaştırarak konkordato için daha verimli karar verilebilecektir. Konkordato süresince paylaşılan mali durum bilgi, belge ve raporlar gerçeğe uygun şekilde, şeffaf ve güvenilir verilere dayanıyorsa konkordatonun başarısı o derece yüksek olacaktır. Bu açıklamaların gerçeğe uygun olmayan yani fiktif verilerle, şeffaf ve net olmayan, özet açıklamaların gerçekten çok uzak olduğu ve yeterli açıklamalar olmadığı durumlarda konkordatonun başarı kabiliyeti olmayacaktır. Dolayısıyla konkordato talebinin reddine sebebiyet vermektedir.

Borçlunun ödeme teklifinin malvarlığıyla uyumlu olması durumunda konkordato başarıya ulaşacaktır, aksi durumda konkordato başarıya ulaşamayarak reddedilecektir. Bu durumda borçlu hangi kaynaklarla borcunu nasıl ve ne şekilde karşılayacağı konkordato ön projesinde açık ve net bir şekilde belirtilmelidir. Makul güvence veren denetim raporu ve dayanaklarıyla desteklenmelidir. Ayrıca alacaklıların iflâsa oranla daha avantajlı bir durumda tatminleri gerektiğinde konkordato başarıya ulaşacaktır, aksi takdirde konkordato başarıya ulaşamayarak reddi uygun olacaktır. Burada borçlunun malvarlığının aktifin pasifi karşılama oranı önemlidir. Aktifi pasifinin tamamını karşılarsa dahi, borçlunun malvarlığının likiditesi çok düşükse belirli bir zamana ihtiyaç duyacağından konkordato talebi vade konkordatosu ile uyumlu şekilde ilerletilebilir fakat bu süre konkordatonun en fazla yirmi dokuz ay olan sürecini aşarsa konkordatonun başarıya ulaşamayacağını komiser mahkemeye bildirmelidir.

4.2.3. Konkordato Projesinin Başarılı Olacağı Hâlde Verilecek Karar

Borçluya kesin mühlet verilmesi için, konkordato ön projesinde sunulan belgelerin gerçekçi olmasının ve geçici komiserin raporunun yanı sıra konkordatonun başarıya ulaşmasının mümkün olduğunun anlaşılması gerekmektedir.

Geçici mühlet başvurusunda bulunan borçlunun sunmuş olduğu belgelerin doğruluğu ile konkordato ön projesinin gerçekçiliğinin incelenmesi ve

değerlendirilmesi konusunda³⁴⁶ kanun koyucu geçici komiser tarafından hazırlanacak olan raporu işaret etmektedir (İİK m. 289, II). Zira, geçici mühlet kararı verilmesiyle birlikte geçici komiser görevlendirilmesi gerektiğini düzenleyen İcra ve İflâs Kanun'unun 287'nci maddesinin üçüncü fıkrasında, bu görevlendirmenin esas amacının “*konkordatonun başarıya ulaşmasının mümkün olup olmadığının yakından incelenmesi*” olduğu açıkça belirtilmektedir.

Borçlunun konkordato isteminde bulunurken sunduğu ön projede mali durumunu iyileştirmek için alacağı önlemleri belirtmesi uygun olacaktır³⁴⁷. Zira, konkordatonun başarıya ulaşması için mali durumun düzelmesinin mümkün olup olmadığı ile ilişkisi hükümet gerekçesi “*Konkordatonun başarıya ulaşması ile kastedilen husus, konkordato talebinde bulunanın mali durumun düzelmesinin mümkün olup olmadığı veya konkordato teklifinin tasdiki şartlarının yerine gelip gelmeyeceğidir*” ile belirtilmiştir. Borçlu mali durumunun iyileştirilmesi için aldığı tedbirleri somut durumuna göre ön projesini revize ederek değiştirip, genişletebilecektir³⁴⁸. Mali durumunu iyileştirmek için kullanacağı enstrümanlar ise; mali kaynağını sermaye artırımıyla mı veya yeni ortak arayışına mı gireceği veya kredi teminiyle mi yeni finansman kaynağı sağlayacağı ya da yeni kaynak bulmakta zorlanıyorsa malvarlığının bir bölümünü satarak ve giderlerini azaltarak, tasarruf yöntemleri uygulama yoluna mı gideceği şeklinde gerçekleştirilebilir³⁴⁹. Geçici komiserin, düzenlediği raporda geçici mühletten kesin mühlet istemine kadar gelişen olayları içereceği için konkordatonun başarıya ulaşmasının mümkün olup olmadığına ilişkin yaptığı değerlendirmeleri de kesin mühleti elde etmeyi kolaylaştıracaktır. Ancak, komiserin raporu bağlayıcı nitelikte değildir³⁵⁰. Zira, kanun asliye ticaret mahkemesinin borçluyu dinleyebileceği gibi itiraz eden alacaklıların dilekçelerinde ileri sürdükleri itiraz sebeplerini de dikkate alacağını belirtmektedir³⁵¹ (İİK m. 289, II).

---

³⁴⁶ **Atalı**, Yenilikler, s. 87.

³⁴⁷ **Pekcanıtez/Erdönmez**, s. 50.

³⁴⁸ **Pekcanıtez/Erdönmez**, s. 51.

³⁴⁹ **Pekcanıtez/Erdönmez**, s. 51.

³⁵⁰ **Atalı**, Yenilikler, s. 87.

³⁵¹ “*İlk derece mahkemesinin gerekçeli kararında, geçici komiser heyetinin nihai raporunda yapılan açıklamalar ile varılan neticenin birbiriyle çelişkili olduğu belirtilmiş ise de İİK'nun 289/2.maddesinde belirtilen "Geçici komiser, duruşmadan önce yazılı raporunu sunar*

Doktrinde konkordatonun başarıya ulaşmasıyla ilgili farklı düşünceler mevcuttur. Bir görüşe göre, İcra ve İflâs Kanun'unun 289' uncu maddesinde konkordatonun başarıya ulaşması ibaresinin açıklanmaması ve “*borçlunun mali durumunun iyileştirilmesinin*” kesin mühlet verilmesi için tek başına yeterli olacağı açıkça ifade edilmemektedir. Bu durumda konkordatonun tasdik edilme ihtimali bulunmadığı hâlde, borçlu mühletin kendisine sağladığı avantajlardan yararlanarak

---

ve mahkemece gerekli görülürse, beyanı alınmak üzere duruşmada hazır bulunur.” hükmüne uyulmadığı anlaşılmaktadır. Karar celsesinde komiserlerin hazır olmadığı, mahkemece çelişkili görülen hususların açıklanmadığı görülmüştür.

Yine her ne kadar gerekçeli kararda, şirketin malvarlığının bulunmadığı, taşınmazların tamamının şirket ortağı birleşen davacıya ait bulunduğu ve projede bu taşınmazların satılarak borç ödemesinin öngörüldüğü, ortağa ait taşınmazların satışı ile şirket ortağının, şirkete karşı alacaklı konumuna geleceği, ortağın alacaklı hale gelmesiyle şirketin bu kez ortağına borçlanacağı ve bu alacağın şirkete rücu edilebilir bir alacak olduğu, şirket ortağı tarafından bu haktan feragat edildiğine dair bir belgenin sunulmasından kaçınıldığı ve bu yönde bir belgenin ibraz edilmediği görülmektedir, denilmekte ise de; birleşen davanın davacısı ... tarafından 02/10/2018 tarihli dilekçeye ekli “Taahhütname” başlığı altında istenilen yazılı belgenin dosyaya sunulduğu anlaşılmaktadır.

Yine İİK' nun 289/2.. maddesi uyarınca mahkemenin kesin mühlet vermeden önce alacaklıların itirazlarını da dikkate alması gerekmekte ise de en büyük rehin alacaklısı ...bank A.Ş vekilinin sunulan teklifi kabul etmeyeceklerini ve yapılan müzakerelerde red oyu kullanacaklarını açıkça beyan etmesi nedeniyle İİK' nun 308/h maddesi uyarınca rehinli alacaklıların rehinli alacak miktarının üçte ikiyi aşan çoğunluğunun konkordato ön projesini kabul etmesinin tasdik için zorunlu olması karşısında rehinli alacaklar bakımından teklif edilen projenin kabul edilmesinin mümkün görülmediği değerlendirilmekte ise de bu husus kesin mühletin verilmesinden sonra, Konkordato projesinin tasdiki aşamasında tartışılabilir bir konu olup, geçici mühlet içerisinde yapılan kesin mühlet duruşmasında göz önüne alınamaz. İİK' nun 289/3.maddesinde belirtilen, konkordatonun başarıya ulaşmasının mümkün olmasının anlaşılmasından maksat yaklaşık ispat kuralı olup, taşınmazların üzerinde ipotek ve çok sayıda haczin bulunması nedeniyle piyasadaki ekonomik koşullara göre alıcı bulunmasındaki güçlük de kesin mühlet talebinin reddi için gerekçe olamaz. Zira çok teknik bilgiyi gerektiren bu hususta, konularında uzman konkordato komiserlerinin olumlu raporlarının aksine dosyada bir bilgi veya belge olmadığı gibi kesin mühlet içerisinde İİK' nun 289/4.maddesi gereğince oluşturulacak alacaklılar kurulunda tartışması gereken bir hususun karara dayanak yapılması doğru olmamıştır.

Açılan nedenlerle davacı ve davacı vekilinin istinaf taleplerinin kabulüyle ilk derece mahkemesinin kararının kaldırılmasına, davacılar İİK' nun 289/2.maddesi gereğince 1 yıl kesin mühlet verilmesine, müteakip işlemlerin yürütülmesi için İİK' nun 293/2.maddesi gereğince dosyanın ilk derece mahkemesine iadesine dair aşağıdaki hüküm kurulmuştur....”,İstanbul BAM, 17. HD., 24.01.2019, E. 2018/3010, K. 2019/25, Kazancı İçtihat Bilgi Bankası.

mali durumunu iyileştirebileceğini yaklaşık olarak ispat ederse kesin mühlet verilmelidir³⁵².

Doktrinde bizim de katıldığımız diğer bir görüşe göre ise, “*borçlunun mali durumunun iyileşmesi*” ifadesinin dar yorumlanması gerektiğini, borçlunun tekrar borçlarını ödeyebilir duruma gelmesi, borçlunun konkordatonun tasdiki ihtimalinin sunacağı konkordato teklifinin alacaklılar tarafından, kanunun aradığı nisapla kabul edileceğinin olası görülmesi şeklinde anlamak gerektiğini ifade etmiştir. Ayrıca ispat geçmişteki bir vakıa hakkında olabilir; geleceğe ilişkin bir hususun ispatı değil, olsa olsa tahmini hâlinde kesin mühlet verilebilmelidir³⁵³. Benzer görüşte, gerek İcra ve İflâs Kanun'unun 291'inci maddesinin birinci fıkrası, “*Konkordato talebi ile amaçlanan iyileşmenin, kesin mühletin sona ermesinden önce gerçekleştiğinin komiserin yazılı raporuyla mahkemeye bildirilmesi üzerine mahkemece re'sen, kesin mühletin kaldırılarak konkordato talebinin reddine karar verilir*” ifadesi, gerekse İcra ve İflâs Kanun'unun 287'nci maddesinin gerekçesi kanun koyucunun, iyileşmeyi konkordatonun başarıya ulaşma ihtimali içinde değerlendirdiğini savunmaktadır³⁵⁴.

Borçlunun mali durumunun iyileşebilmesi için borçlunun borçlarını ödeyebilecek hale gelmesi ve bütün alacaklılarını tatmin etmesi gerekmektedir. Bu tatmin iflâsa nazaran daha fazla ödeme yapılacağı şeklindedir. Konkordato ön projesine neden oluşturan aciz hâlini veya borca batıklığı bertaraf edebileceğini; işletmesinin faaliyetine devam edeceği ve ödeme gücünü yeniden kazanacağı öngörülebilmelidir. Kısaca, borçlunun önceden doğmuş olan ve gelecekte oluşabilecek borçlarını ödeyebilecek duruma geleceğine dair gerçekçi bir ihtimal bulunmalıdır³⁵⁵.

Asliye ticaret mahkemesi, kesin mühlet hakkındaki kararı, geçici mühletteki gibi şeklen yapılacak inceleme ile değil; kesin mühlette mahkeme, esas bakımından bir inceleme yapacak ve kesin mühlet uzun bir süreyi öngördüğü için, kararı verilip verilmeyeceğine ayrıntılı bir inceleme sonunda karar verecektir. Konkordatonun başarıya ulaşma ihtimali bulunmuyorsa kesin mühletin verilmemesi gerekir³⁵⁶.

---

³⁵² Pekcanitez/Erdönmez, s. 49.

³⁵³ Atalı, Yenilikler, s. 88-89.

³⁵⁴ Budak/Tunç Yücel, Öztekin - Konkordato Şerhi m. 289, s. 274-275.

³⁵⁵ Pekcanitez/Erdönmez, s.51-52.

³⁵⁶ Atalı, Yenilikler, s. 87.

Asliye ticaret mahkemesi, kesin mühlet hakkında karar verebilmek için duruşma günü tayin eder (İİK m. 289, II)

Kesin mühlet hakkında kararın mutlaka duruşmalı olarak yapılan inceleme sonunda verilmesi gerekir. Alacaklıların duruşmaya çağırılmaları zorunlu olmasa da hakimin, menfaatleri kesin mühlet kararından etkilenecek olan alacaklıları çağırıp dinlemesinde fayda olduğu doktrinde vurgulanmıştır³⁵⁷.

İcra ve iflâs Kanunu'nun 291'inci maddesine göre, konkordato talebi ile amaçlanan borçlunun mali durumundaki iyileşmenin, kesin mühletin sona ermesinden önce gerçekleştiğinin ara bilançolar ve komiserin yazılı raporuyla mahkemeye bildirilmesi üzerine alacaklıların konkordatoyu kabulü ve konkordatonun tasdiki aşamalarına geçmeden mahkemece re'sen, kesin mühletin kaldırılarak konkordato talebinin reddine karar verilir³⁵⁸. Bu karar, İcra ve iflâs Kanunu'nun 288'inci maddesi uyarınca ilan edilir ve ilgili yerlere bildirilir.

Mahkeme, bu madde kapsamında kesin mühletin kaldırılmasına karar vermeden önce borçlu ve varsa konkordato talep eden alacaklı ve alacaklılar kurulunu duruşmaya davet eder; diğer alacaklıları ise gerekli görürse davet eder (İİK m. 291, II).

Mali durumun iyileşmesi nedeniyle kesin mühletin kaldırılması halinde, mühletle birlikte doğan sonuçlar da ortadan kalkar; konkordato komiserinin ve alacaklılar kurulunun görevleri sona erer. Duran takiplere devam olunur, faiz işlemesi geçmişe etkili olarak tekrar başlar³⁵⁹. Bu halde borçlunun mali durumu iyileştiğinden kendiliğinden borçlarını ödemesi beklenir, ödememesi halinde borçluya karşı takipler yapılabilir.

---

³⁵⁷ Pekcanitez/Erdönmez, s. 45.

³⁵⁸ Budak/Tunç Yücel, Öztekin - Konkordato Şerhi m. 291, s. 309; Atalı, Yenilikler, s.104.

³⁵⁹ Atalı, Yenilikler, s. 105.

SONUÇ

Çalışmamızda mali durumu bozulan ve vadesi gelmiş borçlarını ödeme yeteneğinden yoksun bulunan borçluların başvurduğu adı konkordato müessesesinin tanımı, amacı, hukuki niteliği ve alacaklılarıyla anlaşarak belli vadelerde tam olarak ödenmesini taahhüt edebileceği gibi vade konkordatosu veya mali durumuna göre konkordato kapsamındaki borçlarını belli bir yüzde oranında indirimli olarak tenzilat konkordatosu, ya da borçlarını belli bir oranda indirim yapması üzerine taksitler halinde karma konkordato türü belirlenmelidir. Borçlunun alacaklılarıyla adli organların dışında özel hukuk kurallarına göre yapabileceği anlaşma olan mahkeme dışı konkordatoya değinilmiş, İcra ve İflâs Kanunu'nda öngörülen usul çerçevesinde borçlu ve alacaklıların yanı sıra, resmî makamların da katılımı ile gerçekleştirilen mahkeme içi konkordato açıklanmıştır. Konkordato kurumu ile herhangi bir borçlu, adli makamların aracılığıyla kanunda öngörülen alacaklıların çoğunluğu ile anlaşmak koşuluyla, ödeme şekil ve şartlarında mali durumuna elverişli olarak alacaklılarını eşit bir şekilde tatmin ederek, karşılıklı menfaatler doğrultusunda ödeme projesi ile ekonomik hayatına devam edebilecektir.

Çalışmamızın ikinci bölümünde ise konkordato başvurusunu kimlerin yapacağı, tacir olan borçluların iflâstan kurtulmak için başvurdukları ve tacir olmayan borçluların da yararlanma imkanına ve hatta alacaklıların da yararlanmak üzere başvurdukları adı konkordato kurumu ticari faaliyetin devamında büyük fayda sağlamaktadır. Konkordato başvurusunda mahkemenin geçici mühlet kararı verilebilmesi, için esastan değil şekli bir inceleme yapması gerekecektir. Geçici mühlet konkordatonun başarısı ve kesin mühletin kazanılabilmesi için şartlar oluştuğunda başvuru ile birlikte verilen bir karardır. Geçici mühlet kararı belgelerin eksiksiz sunulması halinde derhal verilmelidir. Geçici mühlet süresi üç aydır, mahkeme üç aylık süre dolmadan borçlunun veya geçici komiserin talebi üzerine gerekli görürse geçici mühleti en fazla iki ay daha uzatabilir. Geçici mühlet süresi toplamda beş ayı geçemez. Geçici mühlet kararını veren asliye ticaret mahkemesi borçlunun malvarlığının korunması için gerekli gördüğü tüm tedbirleri almalıdır.

Ayrıca mahkeme geçici mühlet kararıyla birlikte konkordatonun başarıya ulaşmasının mümkün olup olmadığının incelenmesi için geçici konkordato komiseri görevlendirecektir. Mahkeme bir veya üç komiser görevlendirebilir. Üç komiser görevlendirmesi durumunda bunlardan birinin Kamu Gözetimi, Muhasebe ve Denetim Standartları Kurumu tarafından yetkilendirilmiş ve sorumlu denetçi olarak onaylanmış bağımsız denetçiler arasından seçilecektir. Geçici mühlet süresi içinde konkordatonun başarıya ulaşması mümkün olduğu başka bir ifadeyle borçlunun mali durumunu düzeltmesi mümkün görünüyorsa bir yıl süreyle kesin mühlet kararı verilir. Kesin mühlet kararı üzerine konkordato komiseri atanır. Komiser borçlu ve alacaklılar arasındaki menfaatler dengesini sağlayan köprü görevi görmektedir. Konkordato projesinin hazırlanması, alacaklıların süresi içinde alacaklarını bildirmesi üzerine komiser projeyi müzakere için alacaklıları toplantıya davet eder. Gerekli çoğunlukla konkordato projesi alacaklılar tarafından kabul edilirse mahkemenin onayına sunulur. Mahkeme, konkordato projesinde teklif edilen ödeme tutarının borçlunun iflâsı hâlinde alacaklıların eline geçmesi muhtemel alacaktan fazla olması ve borçlunun teklif ettiği miktarın malvarlığıyla orantılı olması koşuluyla tasdik edilir.

Çalışmamızın üçüncü bölümünde ise konkordato ön projesinin talep dilekçesiyle birlikte asliye ticaret mahkemesine tevdi edilmesi gereken konkordato sürecine şekil veren en önemli belge niteliğindedir. Konkordato ön projesinin borçlu tarafından hazırlanması gerekmektedir. Konkordato ön projesinin içeriğinin açıkça belirtilmesi ve tereddütlerden uzak bir şekilde hazırlanması gerektiği belirtilmiştir. Konkordato ön projesinin geçici mühlet ve kesin mühlet zarfında değiştirilerek netleştirilebilir olduğundan bahsedilmiştir. Ayrıca konkordato ön projesinin kabul edilmesi için ciddi, inandırıcı ve başarı kabiliyetinin yüksek olması gerektiğine değinilmiştir. Konkordato projesinde eklenmesi zorunlu belgelerden tek tek bahsedilmiştir.

7155 sayılı Kanun'la konkordato hukukunda yapılan değişikliklerle konkordato talep eden borçlunun gerçek mali durumunun tespiti için konkordato ön projesinde yer alan teklifin gerçekleşeceği hakkında makul güvence veren denetim raporu ve dayanakları etkili olacaktır. Konkordato talebine eklenecek olan bu belge için Sermaye Piyasası Kurulu yerine 7155 sayılı değişikliklerle Kamu Gözetimi, Muhasebe ve Denetim Standartları Kurumu'nca yetkilendirilen bağımsız denetim

kuruluşu tarafından Türkiye Denetim Standartlarına göre yapılacak denetim kapsamında hazırlanacaktır. Ayrıca 7155 sayılı Kanun'la yapılan değişiklikle birlikte bağımsız denetim raporundan muaf olacak borçlulara Kanun'da yer verilmediği için, bütün borçlular konkordato taleplerine güvence veren denetim raporunu ekleyerek asliye ticaret mahkemesine sunmak zorundadırlar. Böylece borçlu ve alacaklının menfaat dengesinin daha sağlıklı bir yapıya kavuşması sağlanmıştır. 7155 sayılı Kanun'la bağımsız denetçinin sorumluluğuna ilişkin olarak, 26/9/2011 tarihli ve 660 sayılı Kamu Gözetimi, Muhasebe ve Denetim Standartları Kurumunun Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararname hükümleri uygulanacaktır.

Çalışmamızın dördüncü bölümünde konkordato başvurusunun şekli ve geçici mühlet süreci içinde esastan incelemesi yapılmıştır. Konkordato başvurusunda belgelerden herhangi birinin başvuruya eklenmemesi, hakimin bunu ilk bakışta görmesi ve eksikliklerin sonucu incelenmiş, esastan incelemede ise konkordatonun başarıya ulaşip ulaşmama halinde verilebilecek kararlar irdelenmiştir.

Konkordato dürüst ve iyi niyetli borçlulara sağlanan hukukî bir imkandır. Konkordato kurumu sadece dürüst borçluya sağlanmış bir imkan olmayıp, alacaklıların, istihdamın ve ülke ekonomisinin yani kamunun da yararını ön planda tutmaktadır. Konkordato kurumunu dürüstlüğe aykırı olarak sırf borçlarını ertelemek için kullanmak isteyen borçlulara karşı konkordatonu süratle karar verme zorunluluğundan dolayı dikkatli davranılmalı. Konkordato sürecinin kaderini borçluya bırakmayıp, komiser ve mahkemenin üstlerine düşen görevleri büyük bir ciddiyetle uygulayarak kurumun saygınlığını ve geçerliliğini devam ettirmeleri gerekmektedir.

KAYNAKÇA

Akdoğan, Nalan/Tenker, Nejat: Finansal Tablolar ve Mali Analiz Teknikleri, 11. Baskı, Gazi Kitabevi, Ankara 2007.

Akil, Cenk: Sorularla Adî Konkordato, Adalet Yayınevi, Ankara 2019.

Akyol Aslan, Leyla: “7101 Sayılı Kanunla Yapılan Değişiklikler Çerçevesinde Adî Konkordatoda Borçlunun Doğrudan Doğruya İflâsına Karar Verilebilecek Haller”, **MİHDER**, C. 15, S. 42, 2019/1, s. 41-104.

Akyürek, Ayhan / Akyürek, Remziye: Konkordato Hukuku, Yetkin Yayınları, Ankara 2019.

Altay, Sümer/Eskiocak, Ali: Konkordato ve Yeniden Yapılanma Hukuku, 5. Baskı, İstanbul 2019.

Arar, Kemal: İcra ve İflâs Hukuku Hükümleri, C. II, İflâs, Ankara 1945.

Arkan, Sabih: Ticari İşletme Hukuku, 6335 Sayılı Kanun'la Değişik Türk Ticaret Kanununa Göre Hazırlanmış 18. Baskı, Ankara 2013.

Arslan, Ramazan/Yılmaz, Ejder/Taşpınar Ayvaz, Sema/Hanağası, Emel: İcra ve İflâs Hukuku, 4. Baskı, Ankara 2018.

Arslan, Erdoğan, “Yeni Türk Ticaret Kanunu’na Göre Denetçinin Niteliği”, **Mali Çözüm Dergisi**, Sayı: 104, Mart-Nisan 2011, s. 73-108.

Atalay, Oğuz: Borca Batıklık ve İflâsın Ertelenmesi, 2. Baskı, İzmir 2007, (Borca Batıklık).

Atalay, Oğuz: “Konkordato Hukukunda Değişiklikler”, **Bankacılar Dergisi**, S.47/2003, s. 99-106.

Atalay, Oğuz: “Konkordato Reformu Hakkında Değerlendirmeler”, 7101 Sayılı Kanunla Konkordato ve Elektronik Tebligat Konularında Getirilen Yenilikler, Lexpera Seminer, İstanbul 4 Mayıs 2018, s. 111-134, İstanbul 2018, Editör: Prof. Dr. Muhammet Özekes (Değerlendirmeler).

Atalı, Murat: “Konkordatoda Kesin Mühlet ve Sonuçları”, 7101 Sayılı Kanunla Konkordato ve Elektronik Tebligat Konularında Getirilen Yenilikler, Lexpera Seminer, İstanbul 4 Mayıs 2018, s. 85-110, İstanbul 2018, Editör: Prof. Dr. Muhammet Özekes (Yenilikler).

Atalı, Murat / Ermenek, İbrahim, İcra ve İflas Hukuku (Takip Hukuku I – Takip Hukuku II), Ankara 2018.

Aydemir, Efrail: Konkordato ve Yeniden Yapılandırma, 2. Baskı, Seçkin Yayıncılık, Ankara 2019.

Aydın, Fazıl: Tüm Yönleriyle Anonim Şirketler, Yargı Yayınevi, Ankara, 2012.

Bayazıtlı, Ercan / Altay, Adem / Toraman, Barış / Bulur, Alper / Durna, Ümit Erkan / Ülger, Zübeyir: Konkordato Komiserliği Temel Eğitim Kitabı, Adalet Bakanlığı, Eylül 2019.

Belgesay, Mustafa Reşid, İcra ve İflâs Hukuku, Konkordato – İflâs – İptal Davası – Tahliye, 2. Baskı, İstanbul 1953.

Berkin, Necmeddin: “Konkordatonun Hükümleri”, **İBD.**, 1949/11, s. 641-669, (Konkordatonun Hükümleri).

Berkin, Necmeddin: İflâs Hukukunda Konkordato, İstanbul 1949 (Konkordato).

Berkin, Necmeddin: İflâs Hukuku, 4. Baskı, İstanbul 1972.

Bozkurt, Nejat: Muhasebe Denetimi, 3. Baskı, Alfa Yayınları, İstanbul 2000.

Börü, Levent: “Adî Konkordatoda Alacaklılar Kurulu”, **İnönü Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi**, Cilt:9, Sayı:2, Yıl:2018, s. 341-372.

Buruloğlu, Enver / Reyna, Yuda: Konkordato Hukuku, İstanbul 1968.

Bülbül, Duran: Hukuki ve Mali Yönleriyle Konkordato, Ankara 2019.

Can, Mertol: “Donatma İştirakında Tacir Sifatının Aidiyeti İle Müşterek Donatanlar Hakkında da İflâs Kararının Verilip Verilemeyeceği Meselesi”, Prof. Dr. Ünal Tekinalp'e Armağan, Cilt 1, İstanbul 2003, s. 907-930.

Çınar, Süleyman Serhan : “Geçici Konkordato Mühleti Ve Sonuçları” Yüksek Lisans Tezi, İstanbul 2019.

Çukacı, Yusuf Cahit: Konkordato, Ekin Yayınları, Bursa 2019.

Deliduman, Seyithan: “Malvarlığının Terki Suretiyle Konkordato”, <http://www.e-akademi.org/makaleler/sdeliduman-4.htm>, S. 28 / 2004 (Konkordato).

Deliduman, Seyithan: İflâsın Ertelenmesinin Etkileri, Kocaeli 2008.

Demir, Volkan (Editör): Seçilmiş Türkiye Finansal Raporlama Standartları, İSMMMO Yayını, İstanbul 2009.

Duran, Rukiye: “Konkordato Mühletinin Uzatılması”, **Akademik Yaklaşımlar Dergisi**, İlkbahar 2019, Cilt:10, Sayı:1 s. 57-71.

Ercan, İbrahim: İcra ve İflâs Hukukunda Malvarlığının Terki Suretiyle Konkordato, Konya 2008.

Erdem, Murat: “Mahkeme Dışı Konkordato”, **Maltepe Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi**, 2005/1, s. 225 - 240.

Erdönmez, Güray: “Malvarlığının Terki Suretiyle Konkordatoda Alacaklılar Kurulunun Görev ve Yetkileri”, **Galatasaray Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi**, 2003/1, s. 199- 222.

Ermenek, İbrahim: İflâsın Ertelenmesi, Ankara 2009.

Ermenek, İbrahim: “Medeni Usul Hukukunda Şekilcilik”, **Hacı Bayram Veli Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi**, Yıl:2000, Cilt:4, Sayı: 1-2, s. 142- 180.

Eroğlu, Orhan: Uygulamada Konkordato, 2. Baskı, İstanbul 2019.

Gürdoğan, Burhan: İflâs Hukuku Dersleri, Ankara 1966.

Kahyaoğlu, Sezer Bozkuş: “Uygulayıcı Gözüyle UFRS Uygulamalarında Denetçinin Destekleyici/Tamamlayıcı Rolü”, **Mali Çözüm Dergisi**, Sayı: 120, Kasım - Aralık 2013, s. 115-123.

Kale, Serdar: Sorularla Konkordato (İflâs Dışı ve İflâs İçi Adi Konkordato), Onikilevha Yayınları, İstanbul 2017. (Sorularla Konkordato)

Kale, Serdar: “İsviçre İcra ve İflâs Kanunu'nun Adî Konkordato Hükümlerine Genel Bakış”, **İstanbul Medipol Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi**, Cilt:4, Sayı:2, Güz 2017, s. 153 - 169, (İsviçre Adî Konkordato).

Kale, Serdar: “7101 Sayılı İcra ve İflâs Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Çerçevesinde İflâs Dışı Adî Konkordato”, **İstanbul Medipol Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi**, Sayı: 5, (1), Bahar 2018, s. 213 - 268.

Karadeniz, Hasan: Yasal Düzenlemeli ve Uygulama Örnekli Konkordato, Adalet Yayınevi, Ankara 2018.

Kavut, Lerzan/Taş, Oktay/Şavlı, Tuba: Bağımsız Denetim, İSMMMO Yayını, İstanbul, 2009.

Kayıhan, Şaban: Ticari İşletme Hukuku, 5. Baskı, Ankara 2018.

Kazancı İctihat Bilgi Bankası.

Keser, Leyla: “Dürüstlük Kuralı ve Konkordato Mühleti Bakımından Önemi”, Prof. Dr. Mahmut Tevfik Birsnel'e Armağan, İzmir 2001, s. 253 - 265.

Kepekçi, Celal: Bağımsız Denetim, Avcıoğlu Basım Yayın, İstanbul 2004.

Kısakürek, M. Mustafa / Demir, Mehmet: “Nakit Akım Tablosunun Hazırlanmasında Direkt - Endirekt Yöntem Tartışması”, **Muhasebe ve Finansman Dergisi**, Sayı 30, Nisan 2006, s. 201-209.

Kurt Konca, Nesibe: “Konkordato Uygulamalarına İlişkin Beklentiler ve Riskler”, **Analiz**, Kasım 2018, Sayı:263.

Kuru, Baki: İflâs ve Konkordato Hukuku, 2. Baskı, İstanbul 1988 (İflâs).

Kuru, Baki: İcra ve İflâs Hukuku, C. IV, İstanbul 1997.

Kuru, Baki: İstinaf Sistemine Göre Yazılmış İcra ve İflâs Hukuku Ders Kitabı, İstanbul 2019 (İstinaf Sistemi).

Kuru, Baki: İcra ve İflâs Hukuku El Kitabı, 2. Baskı, 2013 (El Kitabı).

Muşul, Timuçin: İcra ve İflas Hukuku Esasları, 6. Baskı, 2017 (İcra ve İflas Hukuku)

Muşul, Timuçin: İflas ve Konkordato Hukuku, 2. Baskı, Ankara 2019.

Oruç, Murat / Çatıkkaş, Özgür / Şuekinci, Cafer, Hukuki ve Mali Yönleriyle Konkordato, İstanbul 2019.

Oy, Osman: Malvarlığının Terki Suretiyle Konkordato, İstanbul 2009.

Özekes, Muhammet : “Konkordatoya Başvuru ve Geçici Mühlet Kararı”, 7101 Sayılı Kanunla Konkordato ve Elektronik Tebligat Konularında Getirilen Yenilikler, Lexpera Seminer, İstanbul 4 Mayıs 2018, s. 43-84, Editör: Prof. Dr. Muhammet Özekes, (Geçici Mühlet).

Özer, Ertürk: “Vergi İncelemede Yeni Dönem: E-Defter”, **Vergi Sorunları Dergisi**, Yıl:2015, Sayı:322, s. 65-69.

Özkan, Hasan: Açıklamalı - İçtihatlı İcra ve İflâs Davaları ve Tatbikatı - Konkordato (m. 285 - 309/ü), Legal Yayınları, İstanbul 2014.

Özkan, Bilge: Medeni Hukuk'un Temel Kavramları, 43. Baskı, Ankara, 2019.

Öztek, Selçuk/Budak, Ali Cem/Tunç Yücel, Müjgan/ Kale, Serdar/Yeşilova, Bilgehan : Yeni Konkordato Hukuku, 2. Baskı, Adalet Yayınevi, 2019.

Öztürk, Can, “Uluslararası Standartlar Çerçevesinde Denetim ve Benzeri Hizmetler”, **Muhasebe ve Denetime Bakış Dergisi**, Sayı: 25, Mayıs 2008, s. 121- 136.

Pekcanitez, Hakan: Medeni Usûl ve İcra-İflâs Hukukunda Yabancı Para Alacaklarının Tahsili, 3. Baskı, Ankara 1998.

Pekcanitez, Hakan/Erdönmez, Güray: 7101 sayılı Kanun Çerçevesinde Konkordato, İstanbul 2018.

Pekcanitez, Hakan/Erdönmez, Güray: “7101 sayılı Kanunla Yürürlüğe Giren Konkordato Hükümlerinin Değerlendirilmesi”, **Bankacılar Dergisi**, S. 105, Y. 2018s. 108 - 156, (Değerlendirme).

Pekcanitez, Hakan / Atalay, Oğuz / Sungurtekin Özkan, Meral / Özekes, Muhammet: İcra ve İflas Hukuku Ders Kitabı, 5. Baskı, İstanbul 2018.

Poroy, Reha / Ünal, Tekinalp / Çamoğlu, Ersin : Ortaklıklar Hukuku I, 13. Baskı, İstanbul 2014.

Postacıoğlu, İlhan: Konkordato, 2 Baskı, İstanbul 1965.

Rüzgaresen, Cumhur: İflâs Sebepleri, Ankara 2011.

Sarısözen, Serhat: İcra-İflâs ve Konkordato Hukukundaki Yenilikler, 3. Baskı, Yetkin Yayınları, 2019.

Sungurtekin Özkan, Meral: “7101 Sayılı Kanunla Getirilmiş Değişiklikler Çerçevesinde Adî Konkordatoda Alacaklılar Kurulu”, 7101 Sayılı Kanun Çerçevesinde Konkordato, MİHBİR, 16. Antalya Toplantısı, 5-6 Ekim 2018, s. 107 - 121.

Tanrıver, Süha: Konkordato Komiseri, Yetkin Yayınevi, Ankara 1993. (Konkordato Komiseri).

Tanrıver, Süha/Deynekli, Adnan: Konkordatonun Tasdiki, Yetkin Yayınları, Ankara 1996.

Tanrıver, Süha:“Konkordato Mühletinin Uzatılması”, **Türkiye Barolar Birliği Dergisi**, C. 7, S. 3 / 1995, s. 409-413, (Mühlet Uzatılması).

Tanrıver, Süha: “Konkordatonun Tasdiki Şartı Olarak Dürüstlük Koşulu”, **Banka ve Ticaret Hukuku Dergisi**, 1994/12, C. XVII, S. 4, s. 65 - 82, (Dürüstlük Koşulu)

Tanrıver, Süha: “İflâs Dışı Adi Konkordatoya İlişkin Güncel Sorunlar ve Bazı Değerlendirmeler”, Medeni Usûl ve İcra İflâs Hukukçuları Toplantısı- VIII, 9-10 Ekim 2009 Abant, Ankara 2010, s.255- 280. (Güncel Sorunlar).

Tanrıver, Süha: “İflâs Dışı Adi Konkordatoya İlişkin Temel Problemler ve Çözüm Arayışları”, MİHBİR 13. Antalya Toplantısı- 09-10 Ekim 2015 Antalya, Ankara 2015, s.247-268, (Temel Problemler).

Taşpınar Ayvaz, Sema: İcra-İflâs Hukukunda Yeniden Yapılandırma, Ankara 2005.

Toroslu, Vefa: Hukuksal ve Finansal Açından Konkordato, Adalet Yayınevi.

Uyanık, Atilla: Konkordato, Seçkin Yayıncılık, Ankara 2018.

Uyar, Talih: Yeni Konkordato Hukukumuzun Temel İlkeleri, 2. Baskı, Ankara 2019.

Umar, Bilge: “Aciz Hâli - Borca Batıklık Kavramlarının Farkı ve Bu Yönden Yeni M.K. Metninin Düştüğü Yanlıklık”, YTÜHFD,2004 Cilt:1, Sayı:1, s. 317 - 324, (Aciz Hali).

Üstündağ, Saim: İflâs Hukuku (İflâs, Konkordato, İptal Davaları), İstanbul 1986.

Yavuz, Mustafa: “Son Düzenlemeler Işığında Konkordato Talep Eden Şirketlerce Mahkemeye Sunulması Gereken Belgeler”, **Mali Çözüm Dergisi**, Mayıs - Haziran 2019; Sayı: 29, s. 239 - 248.

Yıldırım, Kamil / Deren Yıldırım, Nevhis: İcra ve İflas Hukuku, 7. Baskı, İstanbul 2016.

Yılmaz, Ejder: İcra ve İflâs Kanunu Şerhi, Yetkin Yayınevi, 2016.

Yılmaz, Ejder: “İflâs ve Konkordato Uygulaması ile İlgili Bazı Sorunlar Üzerine Düşünceler”, TBBD, 1995/1.

Yılmaz, Ejder: “Rekabet Kanunu Uygulamasında Usul ve İspat Sorunları”, Perşembe Konferansları 1999.

Sermaye Piyasası Kurulu, Sermaye Piyasasında Bağımsız Denetim Standartları Hakkında Tebliğ (Seri: X, No: 22).

Elektronik Kaynaklar:

www.cankaya.edu.tr (Erişim Tarihi 31.01.2020)

www.dergipark.gov.tr (Erişim Tarihi 31.01.2020)

www.e-akademi.org (Erişim Tarihi 31.01.2020)

www.jurix.com.tr (Erişim Tarihi 31.01.2020)

www.kgk.gov.tr (Erişim Tarihi 31.01.2020)

www.lexpera.com (Erişim Tarihi 31.01.2020)

ÖZGEÇMİŞ

KİŞİSEL BİLGİLER

Soy isim, İsim : Kızıl, Perihan Dilek
Uyruğu : T.C.
Doğum Tarihi ve Yeri : 20.04.1978 / Yenimahalle
Medeni Hali : Bekar
E-posta : pdkizil@gmail.com

EĞİTİM

DERECE	KURUM	MEZUNİYET YILI
Lise	Mimar Sinan Lisesi	1995
Lisans	Anadolu Üniversitesi İktisat Fakültesi Çalışma Eko. ve End. İliş. Bölümü	2006

İŞ DENEYİMİ

YIL	YER	POZİSYON
2012 - 2017	Beğendik Mağ. A.Ş.	Mali Müşavir